

NUMMER

KEEST- EN
van de

Misthoorn

MAUDUS.

van de Nederlandsche Levenswijze

De Misthoorn

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346,
AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland f 1.25 p. kw.; f 4.75 p. jaar.
Buitenland f 6.— per jaar; alles franco per post. Losse num-
mers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag.
Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.

Het imperium van den geest

KERSTMIS 1941 staat, meer dan ooit, in het teken van het zwaard. Meer dan ooit, want al mogen er thans niet meer volkeren in den oorlog zijn gesleept dan in het tijdvak 1914—'18, er is een groot onderscheid in het karakter van den strijd. De huidige krijg is, in tegenstelling met alle vroegere gewapende conflicten, niet in de eerste plaats gericht op de verkrijging van bepaalde gebiedsdeelen, of op de vestiging van de hegemonie over groote brokken van onze aarde. Neen, deze oorlog is een oorlog van den geest, van de idee, een botsing tusschen twee levensbeschouwingen, die elkander door hun volkomen tegengesteld karakter niet kunnen verdragen. En daarom is de strijd, welken wij thans meemaken, zooveel te ernstiger, omdat hier geen compromis en zelfs geen einde door een feitelijke wapenzege mogelijk is. Voorwaarde voor een beëindiging van deze rampzalige botsing is de totale en absolute vernietiging van een der beide strijdende partijen. Ook daarom reeds kunnen wij terecht dezen oorlog een totalen oorlog noemen.

WIJ, nationaal-socialisten, twijfelen niet aan den uitslag van dezen strijd en we zijn van harte gaarne bereid de offers te brengen, die deze tijd ons oplegt, maar anderzijds zijn we ons bewust van de tragiek, die hierin ligt, dat thans wederom blanken tegen blanken en Germanen tegen Germanen vechten. En al zal de ernst van dit feit door zeer velen nu nog niet in vollen omvang worden beseft, eens zal het oogenblik komen, dat een latere generatie, terugblikkende op dezen tijd, onzen oorlog zal bestempelen als een der ergste misdaden uit de geheele wereld-geschiedenis. Ter gelegenheid van deze zonnewende, nu wij ons als het ware uit de duisternis opheffen en het komende licht begroeten, mogen wij ons wel een oogenblik realiseeren, dat het ook de machten der duisternis zijn, die de wereld in deze ellende hebben gedompeld. Want niet het wapengekletter op zichzelf zal ons het licht van den nieuwen tijd brengen, maar alleen het diepgewortelde besef waar de oor-

zaak van dit alles ligt en geen weermacht ter wereld kan een blijvende waarde scheppen, wanneer zij niet gedragen wordt door de macht van de idee, wanneer ze niet bezielde wordt door het op zuivere grondslagen berustende ideaal en wanneer ze niet zelf den drang naar het licht doorleeft.

HET is den mensch niet geraden zich te verzetten tegen de natuurlijke scheppingsorde of te pogen, deze naar zijn inzichten om te buigen. Doet hij dit toch, dan gaat hij onherroepelijk ten onder. De wereld in haar geheel en het Germaansche ras in het bijzonder stond op het punt in den chaos onder te gaan, toen de geniale leider opstond, die, dit gevaar inziende, zich voor het behoud en het voortbestaan van zijn ras inzette. In luttele jaren tijds slaagde hij er in de destructieve krachten van eeuwen te bezweren en zijn volk door de duisternis naar het licht te voeren. De geschiedenis zou voor immer haar zin hebben verloren, wanneer hij zijn werk niet met succes zou kunnen bekronen. Het socialisme zal zegevieren over de goudaanbidding. En dit is het lichtpunt waaraan wij ons blijven vasthouden: dat de menschheid door de duisternis van dezen oorlog heen naar de sociale gerechtigheid geleid zal worden. De zonnewende van 1941 gaat samen met een tijdswende in de historie, welke haar gelijke niet kent. De Führer der Germanen heeft de daad volbracht waarop millioenen menschen eeuwen hebben gewacht: tegenover het imperium van de materie heeft hij het imperium van den geest gesteld. En straks, wanneer de oorlogswolken zullen zijn overgetrokken, zal de mensch de vruchten plukken van het werk van hem, aan wien zij haar voortbestaan te danken heeft! Dan zullen, in dit werelddeel, de geografische en sociale voorwaarden vervuld zijn, welke er toe leiden, dat de volkeren van het Germaansche ras in ongedwongen lotsverbondenheid zich vrij naar hun aard kunnen ontwikkelen om zodoende hun nageslacht de bestaanszekerheid te kunnen verschaffen, waarop het krachtens de bedoeling van den Schepper onvervreembare rechten bezit.

Dr. J. Molenbroek

Kerstmis 1941 in Engeland

De balans wordt opgemaakt

WIE de Kerstdagen wel eens in intiemere kring in Engeland heeft doorgebracht, weet te vertellen van de gezelligheid om den huiselijken haard en van de feestmaaltijden met de geuren der gebraden ganzen en met het kleurspel der opgediende plumpuddingen: Ornamenten, die in ieder gezin, waarin eenige welvaart heerscht, het feest van den dag bekronen. Een bescheiden gemoedelijkheid, deze in het Engelsche volksleven overigens zoo schaarsch tot uiting komende volksdeugd, breidt op dien dag haar vleugelen uit over de kleinere familiebijeenkomsten en een sfeer van behagelijkheid heerscht overal, waar vrienden bijeen zijn.

En geen wonder, want de stoffelijke welvaart, die het deel is van de „betere” kringen, veroorlooft dezen alle zorgen in de Kerstweek opzij te zetten, en althans uiterlijk de gemoedelijkheid om den huiselijken haard te genieten.

Politieke en sociale zorgen, waardoor de Engelschman toch al niet dikwijls gekweld wordt, rusten in die week, indien er geen wereldschokkende gebeurtenissen zijn, die het Engelsche imperium raken. Die tijden zijn echter sedert het najaar 1939, sedert de „genoegelijke oorlog” met Duitschland begon, voorbij. Wel poogde de regeering en al wat aanzien had, vertrouwend op de joodsche leugenberichten in de pers, het succes en de kracht der Duitse wapenen in Polen zooveel mogelijk te verkleinen, en kon het volk daardoor nog een betrekkelijk ongestoord Kerstfeest vieren. De staatslieden spraken zelfs van een „aantrekkelijken” oorlog en deden, alsof deze eigenlijk maar een kleinigheid was, hoewel zich de schaduwen van naderende ontberingen reeds begonnen te vertoonen.

Maar, wat nood, waar men nog de angsten voor de toekomst kon bezweren met de gedachte aan den grooten Franschen bondgenoot, die zijn eigen land en het Engelsche eilandenrijk beveiligd achtte achter de fameuze Maginot-linie, waaraan zooveel tijd en zoovele milliarden francs besteed waren.

In den loop van 1940 stortte dat veilige gevoel echter binnen enkele maanden ineen. Daar kwam allereerst het voorjaar, toen de plannen, die Engeland met Zwe-

den, Noorwegen en Denemarken voorhad, in enkele weken in duigen vielen, weldra gevolgd door de ineenstorting van den zoo sterk gewaanden Franschen bondgenoot en de bezetting door Duitschland van de geheele Atlantische kuststrook met achterland, van Denemarken tot het Spaansche schiereiland toe.

Weg was het „bekoorlijke” van den zoo lichtvaardig door het drietal: Engeland, Frankrijk en Amerika ontketenden oorlog en de telkens weer herhaalde verklaringen van Churchill en andere Engelsche staatslieden omtrent hun onwrikbaar vertrouwen in een gunstigen afloop van den oorlog voor Engeland mocht al eenig geloof vinden bij hun plutokratische vrienden, maar ze waren niet in staat om de angsten te bezweren, die het Engelsche volk als geheel in de tweede helft van 1940 tengevolge van de vernietigende Duitse bombardementen had te verduren.

VAN een „merry Christmas” (een vroolijk Kerstfeest) voor het Engelsche volk was al in 1940 geen sprake meer. Hoe langer hoe meer begon het te begrijpen en aan den lijve te voelen, dat het door Churchill en zijn misdadige joodsche omgeving om den tuin was geleid. Op de zonnwende van einde 1940 was nu alle hoop gevestigd en de misdadige, rusteloze breinen van Churchill en zijn helper Eden meenden inderdaad een uitkomst in het verschiets te zien door het plan met maçonnieke hulp den Balkan tot hulpverlening aan Engeland te bewegen.

Nieuw was dit plan niet; immers, ook in 1914 was daar de brand ontketend en de maçonnieke broeders hadden toen getoond, de kunst te verstaan, die tenslotte tot den ondergang van Duitschland had gevoerd. Daarbij had men thans ook nog een dosis hoop gevestigd op Syrische en Egyptische successen, die weliswaar alleen door verraadpleging aan den gewezen Franschen bondgenoot te bereiken zouden zijn, maar wat deerde dit Churchill, nu hij weer zijn oude plan van 1914 te voorschijn kon halen? Evenwel, ook thans zou dit plan falikant uitloopen. Immers, Joegoslavië, Griekenland en Kreta waren binnen enkele weken door de Duitse wapenen ten onder gebracht, terwijl het aan Frankrijk hoorige Syrie en Egypte geenszins een gewillig oor aan de

Engelsche plannen leenden. Zelfs konde Duitschland en Italië met goed gevolg den oorlog naar Engelsch terrein — door overweldiging van Egypte in vroeger jaren verworven — in Noord-Afrika overbrengen.

De toestand scheen hopeloos voor Engeland, toen het alleen nog maar op Roosevelt's misdadige bedoelingen van uitbreiding van den oorlog scheen te kunnen hopen. Men had echter buiten de aartsmisdadigen aanleg van het drietal Churchill, Roosevelt en Stalin gerekend. In den uitersten nood hadden deze drie „vrienden” elkaar gevonden, om de reeds sinds lang beraamde en voorbereide plannen tot uitvoering te brengen. En de beide Angelsaksers bleken nu bereid geheel de wereld aan het bolsjewisme te verraden en prijs te geven; hetzelfde bolsjewisme, dat door de geheele overige wereld — en tevoren ook door henzelfven — als de pest der menschheid openlijk aan de kaak was gesteld.

Den 22sten Juni 1941 kreeg dit plan zijn beslag en de wereld beleefde nu het schouwspel, dat Engeland, dat telkens weer voorgeeft voor de beschaving en het Christendom te strijden, hand in hand gaat met den grootsten vijand van alle beschaving en van allen godsdienst, met den bolsjewist Stalin, die den moord op alle Russische intellectueelen en op genoeg alle priesters der Russisch-nationale (Grieksch-Katholieke) kerk op zijn geweten heeft.

Het zal overal als een der grootste zegeningen van dezen oorlog worden gewaardeerd, dat de Duitse wapenen en die der daarmee verbonden volken nu reeds aan dit duivelsche plan van de nieuwe duivelsche drie-eenheid den genadestoot hebben gegeven en dat tenslotte ook het hoog ontwikkelde, energieke Japansche volk zich bij de wanbevrijders der wereld van het Anglo-Amerikaansch-joodsche juk heeft aangesloten en als medegarant van den komenden bestendigen vrede optreedt.

ZOO zal dan de aartsmisdadiger Churchill wel niet aan het lot kunnen ontsnappen, dat op den Kerstdag 1941 hem de onheilen voor den geest zullen verschijnen, die hij, gehoor gevende aan zijn joodsch-plutokratische vrienden, over het Engelsche volk en over de wereld heeft gebracht. Want dat het Engelsche volk slachtoffer is geworden van de allergrafste misleiding, die ooit in de wereldgeschiedenis is gepleegd, staat vast, en dat Churchill de verantwoordelijkheid daarvoor in de allereerste plaats draagt is evenzeer vaststaande.

Dat de leugen te allen tijde voor de Engelschen een van hun machtigste wapenen in den strijd „voor beschaving en Christendom en voor de rechten der kleine volken” is geweest, is door verschillende Engelsche staatslieden en geschiedschrijvers ronduit erkend. Men denke slechts aan het werk van Arthur Ponsonby, „Falsehood in War-Time” (De leugen in oorlogstijd) over de rol van den leugen in den eersten wereldoorlog.

Ook zal Churchill op zijn Kerstavond 1941 voor het wereldgeweten rekenschap hebben af te leggen omtrent verschillende met zijn medeweten door de Secret Service gepleegde moorden op een aantal belangrijke politieke personen en omtrent den dood op het slagveld van honderdduizenden soldaten, die alleen tengevolge van de door hem en zijn trawanten gepleegde misleiding in den oorlog zijn gesleept.

En eindelijk zullen hem voor den geest verschijnen de uiterst geringe positieve resultaten van zijn verschillende schelmenstreken, zoowel voor het Engelsche volk, als voor zijn overige slachtoffers.

De Duitse hongerblokkade, om te beginnen, is mislukt.

De beloften van hulpverlening aan de door de Engelsche regeering in den oorlog gedreven volken, aan Polen, Noren, Nederlanders, Vlamingen en Walen, aan Franschen, Joegoslaviërs, Grieken en Sovjet-Russen zijn zonder uitzondering door Churchill en zijn voorganger (Chamberlain) gebroken.

Engeland en Schotland, maar ook vele andere krijgsgelieden zijn woestenijen geworden.

Het zondenregister van dezen hoogst onbetrouwbaren avonturier is schier onmetelijk lang. Na een avontuurlijk leven op Cuba, in Centraal-Azië en den Soedan en in Zuid-Afrika, werd hij in 1900 lid van het Parlement als conservatief, maar hij ging reeds na enkele jaren naar de liberalen over om in 1908 in het kabinet Asquith minister van handel te worden. In 1914 hield hij als eerste Lord der Admiraliteit, niettegenstaande ettelijke nederlagen der vloot, aan het Gallipoli-avontuur vast, dat in 1915 eindelijk moest worden opgegeven. Desniettemin werd hij in 1919 in het kabinet Lloyd George minister van Oorlog (!) en Luchtvaart en steunde als zoodanig in den Russischen burgeroorlog het Wit-Russische leger tegen de bolsjewieken. In 1922 verloor hij zijn ministerszetel en zijn lidmaatschap van het Parlement, maar kort daarna keerde hij weer als conservatief in het Lagerhuis terug. Van 1924—'29 was hij minister van financiën in het tweede kabinet Baldwin.

Toen het kabinet Chamberlain optrad, deed hij zich weldra als een der vurigste oorlogsstokers tegen Duitschland kennen, tengevolge waarvan hij na Chamberlain's aftreden minister-president werd. Dat het daaraan verbonden salaris van

£ 22.000 een groote aantrekkelijkheid voor hem was, valt zeker aan te nemen, daar hij sterk-plutocratische neigingen bezit, die men met zijn afstamming van den bekenden, evenzoo geneigden hertog van Marlborough in verband brengt. Deze toch, wiens eigenlijke naam John Churchill was (1650—1722) werkte nauw samen met den jood Medina bij diens financieele operaties. Deze jood was met de algeheele verzorging van Marlborough's leger belast en deelde met dezen de winsten, die dikwijls door levering van mindere kwaliteiten verkregen waren. Bovendien leverde Medina ook legerberichten aan de Engelsche regeering — maar ook aan Engeland's vijanden — waarvoor de jood aan Marlborough een jaargeld van 6000 pond betaalde, zooals Hirsch Graetz in zijn „Geschichte des Judentums” mededeelt. Meermalen werd de hertog, d.i. Churchill's voorvader, daarover in het Parlement openlijk berispt.

VAN Churchill kan getuigd worden, dat na zijn aanvaarding van het minister-presidentschap geen enkel van zijn oorlogsplannen geslaagd is en dat hij zich alleen door voortdurend bedrog van het Engelsche volk heeft weten te handhaven. Hij was het, die met gefingeerde cijfers omtrent de door Engeland en zijn bestrijders geleden verliezen, zoowel ter zee als te land het Engelsche volk kon bewegen vol te houden. Een uiterst gewillige leugenachtige propagandadienst stond hem daarbij terzijde en wanneer het gepleegde bedrog tengevolge van de Duitse weermachtsberichten aan het licht kwam, werd de schuld daarvoor eenvoudig op dien geheim werkenden dienst of op een berichtgever daarvan geschoven.

Een sterk staaltje daarvan is nog zeer onlangs, dus kort voor de Kerstdagen aan het licht gekomen.

Nadat alle Engelsche ondernemingen op de diverse fronten tot stilstand waren gekomen, werd door Churchill aan zijn generale legerstaf in het Nabije Oosten het bevel gegeven een groot offensief tegen de betrekkelijk bescheiden Duitse en Italiaansche legermacht in Noord-Afrika, die onder bevel van generaal Rommel staat, te ondernemen. Met grootten ophef werd dit plan aan het Engelsche volk en aan de overige wereld bekend gemaakt en groote overwinningsfanfares — bij voorbaat — ontbraken aan die mededeelingen niet.

Maar nauwelijks was het offensief met een geweldige meerderheid aan Engelsche zijde ingezet, of het bleek, dat die tevoren aangekondigde successen uitbleven, en dat de aanvallende Engelschen zelfs met groote, bloedige verliezen waren teruggeslagen. De met zooveel ophef verkondigde (eerste) Engelsche overwinning op Duitschers en Italianen bleef uit. Churchill, getrouw aan zijn taktiek, zocht naar een zondebok, en had dien weldra gevonden in zijn militairen berichtgever te

Kaïro, die nu door de Engelsche pers met een schimpkanonnade werd bedacht.

Deze, zoo heette het nu, had door zijn veel te optimistische berichten over den toestand in Noord-Afrika de publieke opinie in Engeland om den tuin geleid, maar het populaire dagblad „Daily Mirror” waagde het toch, de vraag te stellen:

„Is er dan niemand, die in staat is het onbegrijpelijke optimisme van dien militairen deskundige te controleeren en wat te matigen? Diens lichtvaardigheid breekt door alles heen, net als de strijdswagens van generaal Rommel. Maar zelfs de groote tankwagens van de as-mogendheden vermógen niet eens de groote denkbeelden van dien berichtgever te vernietigen. Deze begon al dadelijk met de helft van de pantserwagens van den vijand als vernietigd aan te geven, om daarna te bekennen, dat deze klaarblijkelijk in een niet te voorzien aantal waren opgestaan. Is het dus niet tijd, om dien kletspraatjes verkoopenden scribeur de woestijn in te sturen?”

Het was echter alleszins begrijpelijk, dat die zoo gewraakte berichtgever uit gewoonte dacht niet beter te kunnen doen, om bij zijn Engelsche lezers en zijn meester Churchill in het gevele te komen.

Er zijn echter ook nog wel enkele deskundigen, die het wagen het kind bij den naam te noemen. Zoo schreef b.v. de hoofdredacteur van de „Sunday Express” over hetzelfde onderwerp: „Door een of andere oorzaak is de vernietiging van onze tanks door Rommel ernstiger gebleken dan wij hadden aangenomen. Rommel is een kundig en moedig strijder, die meer ervaring in den tankoorlog bezit dan wie ook van degenen, die tegenover hem staan. Bij ons gaat alles volgens de oude karakteristieke manier; wij hebben altijd meer tijd nodig om een zaak te volvoeren en we betalen ook altijd een hooger inzet dan nodig zou zijn.”

Een regelrechte aanval op de Engelsche legeraanvoering dus en op de aanvoerders! Zaken, die Churchill bij zijn hardnekkig voortzetten van den oorlog bekend hadden moeten zijn, zoodat hij in de allereerste plaats de verantwoordelijkheid draagt voor de lawine van nederlagen en rampen, die de Engelsche weermacht in al haar onderdeelen: landleger, oorlogsmarine en luchtwapen, heeft moeten incasseeren.

MAAR het is tenslotte de Engelsche arbeider, die den tol heeft te betalen. Is het geheel niet een geweldige aanklacht tegen de Engelsche democratie — die nog wel altijd als het model van dat staatkundig stelsel heeft gegolden?

Het is echter juist de tragiek van het Engelsche noodlot geweest, dat de leidersfiguren van eenig formaat in het Engelsche volk tengevolge van de verregaande verjoodsching uitgestorven schijnen te zijn. Willig aanvaardt, wat zich leiderslaag waant, de idiote vernederende stelling, dat zij zou afstammen van de tien verloren gegane stammen van Israël; en de groote massa buigt zich, onbewust levend, onder het joodsch-maçonnieke juk.

STEVEN BARENDs:

Voor een rechtbank, waar het om de meetbare en tastbare feiten te doen is, zou ik omtrent mijn vóórman in het gelid, SS-Schütze Herman van Stoutenburg, niet anders kunnen verklaren, dan dat hij in de gevechten om en bij Rostof gevallen is.

Maar hier, in de onmetelijke velden van de Oekraïne, kan ik veel meer over hem vertellen, omdat de feiten anders wegen en omdat andere feiten van gewicht zijn geworden. Omdat wij, die samen voor Gomel lagen en samen in geforceerde marschen van vijftig, zestig, zeventig kilometer per dag den ring bij Brjansk gesloten hebben, met elkaar, tienduizenden kameraden, tot één lichaam en geest, één hart en ziel zijn geworden. Wij van de Waffen-SS.

Daarom kan ik hier het noodige rapporteeren over Herman van Stoutenburg, boerenzoon uit de Lage Landen, groot, frisch en blond, en dapper SS-Schütze tot de dood erop volgde, zooals het in de belofte staat: „Ik beloof U, Adolf Hitler, trouw en dapperheid. Ik beloof U en allen door U benoemden voormannen, gehoorzaamheid totterdood.”

Zijn rug is recht voor mij gegaan, meer dan duizend kilometer aan één stuk, als de andere, iets zwaarder, misschien iets breder, maar even onvoorwaardelijk trouw, even fanatiek in zijn wil en zijn liefde.

Toch herinner ik me nu, dat die rug zich door één ding onderscheidde van de anderen: terwijl wij uit het derde, vierde of vijfde gelid verder allen stadsjongens waren, of althans werkzaam in een ambacht of wel op een kantoor, was hij de zoon van een oud boerengeslacht en zijn rug verried dat. Zooals het gesprek onder boeren altijd weer over den grond en de beesten gaat, zoo zeker is bij een marsch van soldaten het gezicht van den boer steeds weer naar den grond gewend. Voor hem is het duidelijker dan voor één van ons allen, wat een kilometer afgelegde landweg beteekent. Voor velen is het enkel een triomfantelijk gevoel, zooals de seconde, bij een zwemwedstrijd van den recordtijd afgeknabbeld, velen ook rekenen; dat is weer duizend meter dicht bij die vervloekte bolsjewiki. Voor de boerensoldaten is het anders. Zij loopen sneller door het vruchtbare vete land van de West-Oekraïne, dan door het zandige Poolse gebied. Zij rekenen des avonds, hoeveel bunder de levensruimte van het blonde bloed vandaag weer grooter is geworden, hoeveel gezinnen uit het overbevolkte Europeesche Westen daar weer leven kunnen en wat deze grond het best kan voortbrengen: aardappelen, voederbieten, rogge, tarwe, en hoeveel. En omdat zijn grauwe oogen onderzoekend den grond bezien, overal waar deze met een snelheid van zes kilometer per uur onder ons door-

schuift, daarom is zijn rug iets meer gebogen dan die van de anderen, die goede kerels zijn en hun waarde hebben als ieder man uit deze harde, heilige gemeenschap der SS, maar die niet zoo onmiddellijk als deze boeren den ernst en de beteekenis van den grond met zich meedragen.

WANNEER ik voor een rechtbank alles zou moeten zeggen, wat ik van mijn vóórman wist, afgezien van datgene, wat in zijn soldatenboekje staat, dan zou ik — zooals gezegd — maar weinig kunnen noemen, waarvoor de rechtbank zich interesseerde. Ik zou ook maar weinig

weten te zeggen aan de groote mannen met de gesloten gezichten, die ons naar Rusland hebben geroepen, en die ons hier nu door het vruchtbaarste land van de wereld laten trekken om het Noordras levensruimte voor zijn vele kinderen te geven.

Ik kan alleen maar spreken over wat ik zag, tot jullie, mijn kameraden, oude felle nationaalsocialisten, die in de gevangenissen en onder de gummiknuppels en „bloote latten” de onweerstane en onweerstandbare waarheid in de diepste kernen van ons geloof hebt leren zien. Je bent niet in levenden lijve aanwezig, terwijl ik spreek, en dat is goed. Want nu kan ik slechts sober zijn en streng-simpel verhalen, wat mij gebeurde in één

van de laatste nachten voor de winterzonnewende. Ik zal niet moeten lachen of vloeken bij de herinnering aan wat wij samen beleefden. Er zal enkel een streng gelaat onder een stalen helm met runen op mij neerzien, het gelaat van de SS, van alle onverdraagzame, onomkoopbare Europeesche revolutionairen, en daarin zal het jouwe, Herman van Stoutenburg, telkens weer te duidelijk tevoorschijn treden, dan dat ik verdichten kan of opsieren, wat er in geschiedde, iets, kameraden, dat wij anders maar al te graag doen, wanneer we in den gloed van onzen geestdrift geraken en de anderen aan ons willen ontsteken.

Die dag omtrent de winterzonnewende was er één als alle andere. Wij stampten over de straten van het Zuiden, in de algemeene richting van Rostof. Wij waren eindeloze kolonnen, groengrijs van horizon tot horizon. Tusschen ons reed het lichte geschut, reed de afweer, de howitzers en mortieren, reden de panjewagens en keukenwagens, ook de wagens met hout en telefoonkabel, met borden en wegwijzers. Want van dien langen stoet, welke hier voortkroop, en welks einde het geheele woongebied van het Noordras vormde, waren wij de voorsten. Niet omdat we, als brave jongens op school, vooraan waren gezet, maar omdat er ergens een begin moest zijn.

Het regende weer eens. Het water was drie weken geleden voor het eerst over ons hoofd uitgestort, had onze kleeren en onze tenten doorweekt en het bereikbare stuk van onze dekens, en was sindsdien bij ons gebleven. De regen trommelde heviger dan de bolsjewiki, waarvan we de laatste tweeduizend meter niet veel meer hadden gemerkt. Of de voorposten slaags waren geraakt met wat er hier had gezeten en de nesten hadden uitgerookt? Of ze op de vlucht waren geslagen, omdat ze hun eigen strooibiljetten, waarin wij — net als de Uhlanen in 1914 — kindertjes-Blauwbaard waren geworden, zelf waren gaan gelooven? Of ze nog ergens verborgen zaten, om straks een paar kameraden lafhartig uit een hinderlaag neer te schieten? Of deze goede grond geen verdediging waard was geoordeeld? Het waren vragen, en alleen de tijd wist het antwoord.

VOLGENS mijn kalender was het Donderdag, en naar schatting, een uur of drie in den middag. Het regende al sinds den morgen en maakte de wereld miezerig en benepen. Achter ons liep een student in de muziek, die ons vaak de oude liederen van ons volk voorzong en die nu onze koppigheid vergrooten wilde met oude marschen uit den tijd van den grooten Frederik, kleine muziekjes van soldaten, die soms een jaar konden marcheren zonder een vijand te zien. Maar hij was gauw uitgezongen. De regendag was te lang en slurpte zijn liederen op. Ze verloren hun fleur en kordaatheid en werden

wijsjes als alle andere. Toen zette ergens iemand, met een vermoeide vanzelfsprekendheid een lied uit den vorigen oorlog in, toen het vorige geslacht door Frankrijk marcheerde: „O Susanna....” In den telkens even wegvlagenden regen, welke toch met eeuwige regelmaat terugkeerde, woeien flarden over van dat éven-wrange lied: „En het regende den heelen dag en in Frankrijk nog véél meer....” Over een uur hebben ze het lied al tot hun eigen gemaakt en zingende, dat het in Rusland nog veel meer dan den heelen dag regende, dat ze doorweekte laarzen aanhebben, maar een droog schietgeweer.... Straks komen ze er ook nog wel achter, op dezelfde wijs, dat „de beste bruid voor ieder man toch altijd zijn geweer” is. Het is geen slecht teeken, dat ze zoo'n sleepend fatsoenlijk-begravenislied zingen. Het wil zeggen, dat de stemming niet beroerd is, dat ze 't wel uithouden, dat ze 't wel eens beroerder hebben gehad, maar dat ze het nu, in gemoede, toch al welletjes vinden voor vandaag en wel eens een stijf kwartiertje zouden willen slapen. Daarom zingen ze van Susanna, en denken daarbij nog meer aan dat heerlijke schoone bed dan aan de zeker niet te versmaden aantrekkelijkheden van de toegezongen schoone.

Vóór mij, minder moe dan de anderen, maar al tijd éven meer gebogen, schudt de rug van mijn kameraad van Stoutenburg, die het lied meegromt, onderwijl met zijn hoofd de mest, die hij hier zou gebruiken, maar onverbrekkelijk, onafscheurbaar één met de kameraden. Hij zingt Susanna, omdat zij Susanna zingen. Als ze „buiten in de biezen” zouden zingen, zou hij „buiten in de biezen” meezingen. Niet omdat zijn hart iets voelt voor het doode hondje, maar omdat zijn heele hart besloten ligt in het groote kloppende hart van de SS, in het hart van dien adel van zijn ras.

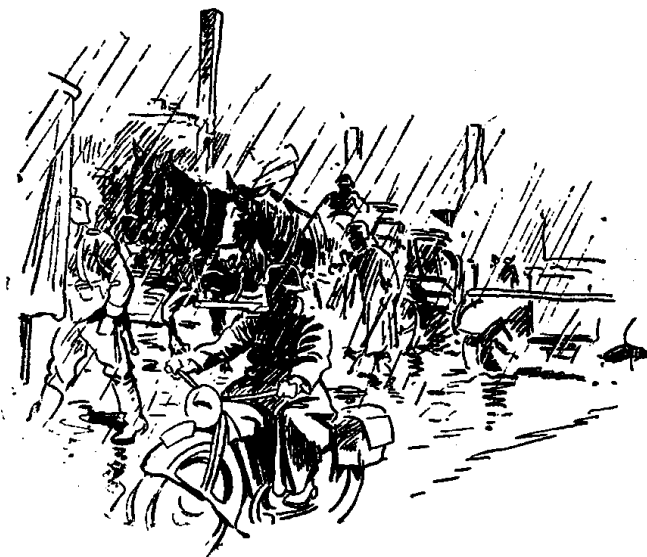
Dan een rumoer achter ons, een zingboem, het felle fluiten van een granaat, die niet ontploft en een scherpklinkend bevel: „Dekking zoeken!” We verspreiden ons en zoeken dekking, waar we die kunnen vinden. En terwijl de afweer instelt, de motormitrailleurs tak-tak-takken, vliegen de Ratas over onze hoofden. We liggen weer eens in de modder, we worden weer wat natter en kleffer dan we waren, we zullen vannacht wat meer niezen en kuchen, maar we lachen er wat om. Alles, wat ons niet kapotkrijgt, maakt ons sterker. Laat ze maar komen, de Ratas. Susanna, die eerst middenin was afgebroken, ziet haar leven weer verlengd. De jongens in de modder neuriën het door. Ze hebben al zooveel Ratas gezien, en er is maar één Susanna in een heerlijk schoon, warm en droog bed.

Eén van de Ratas gaat overzij en laat zich naar beneden vallen. Ze is nu nog honderdvijftig, nu nog maar honderd meter boven ons. Het afweergeschut keft venijnig en strijdlustig als een Iersche terrier naar boven. De Rata is nu op vijftig meter. Ze opent de valluiken en haar zoete vracht komt naar beneden. Eén is „blind” en ontploft niet. Eén valt achter een walletje en smijt zijn scherven ver het open veld in. Maar twee komen, waar ze willen zijn, op den weg. Ze slaan diepe kuilen en maken het vervoer weer een beetje moeilijker. De genie krijgt weer wat meer te doen. Het is niet erg. De kuilen worden weer dichtgegooid. De eene Rata krijgt een kogel in zijn benzinetank en fakkelt als een lucifer. De anderen vluchten, want Deutsche jagertjes schieten toe. Het libelachtig spel begint opnieuw, het om elkaar dartelen van prachtige vogels.

Maar wij staan alweer op en baggeren over een Russischen „hoofdweg” in de algemeene richting Rostof voorwaarts, als we zien, dat er één mankeert: Herman van Stoutenburg. En het is heelemaal niet moeilijk hem te vinden, want hij ligt nog op de plaats, waar wij allemaal dekking zochten, onder tegen een slootwal. Hij heeft een mooi, rustig gezicht. Hij mankeert niets en moet meteen dood zijn geweest. De regimentdokter draait hem om, draait hem nog eens om, en vindt dan de wond. Zoo'n klein scheurtje in zijn huid. De heete scherf heeft meteen het bloeden voorkomen. Het is niet te gelooven, dat hij dood is. Je kijkt hem aan en er is niets veranderd. Hij lag met zijn gezicht in den grond gedrukt, alsof hij bezig was hem te ruiken, te proeven mischien. Hij kon in zijn leven van den grond niet scheiden en zal, nu zijn deel van de eeuwigheid voorbij is, weer tot den grond terugkeeren.

De luitenant beveelt en we gaan weer voort. Na een uur steekt Susanna weer den kop op en is hij vergeten.

En zoo vreemd het U mag lijken, het was nu pas, na zijn dood, dat ik datgene van hem leerde kennen, dat waard is, vermeld te worden.

TOEN Susanna weer inzette en ik, ernstig om datgene, wat mijn vriend en goeden buurman was overkomen, naar den grond liep te kijken, hoorde ik zijn gromstem weer, die zondar veel melodie, het lied meezong. Ik keek op, maar hij was er niet. Hij lag al zes kilometer bij Tanganrog dan wij, en zes kilometer verder van Rostof. Ik keek weer voor me en hij was er weer, zijn gromstem viel meteen weer in: „....” en in Rusland nog veel meer....” Ik heb gewacht, tot hij uitgezongen was en wilde dan plotseling met hem spreken, om antwoord te krijgen, om te weten, hoever mijn verbeelding zou gaan. Maar hij zong door, drie volle uren, tot de schemering viel, zolang de troep nog door die onbegaanbare wegen van Stalins eigen paradijs trapte, zingend en moe als honden.

We sloegen de soep naar binnen en kropen onder het tentzeil, uitgeput en tevreden, om onmiddellijk in te slapen, en droomloos van onze rust te genieten. Om twaalf uur werd ik uit mijn slaap geschud, om mijn wacht te lopen. Ik klom langzaam naar het bewustzijn terug, nam mijn instructies in ontvangst, schouderde het geweer en ging naar mijn post, terwijl Susanna klagelijker dan ooit zong, dat het „al lang geleê....” was.... dat bed en de rust bedoelde ze.

Langzamerhand kwamen de gebeurtenissen van dien dag weer terug. Ik liep weer op den weg en Herman liep voor me, niettegenstaande ik zeker wist, dat hij dood was, zoojuist getroffen door een

granaatscherfje. Ik sprak nu met hem en hij antwoordde. Ik wist, dat het een droom was, maar ik wilde van dien droom niet scheiden. Ik begon hem te zeggen, dat hij toch dood was en hoe hij hier dan kon zijn, een bijna grijpbare werkelijkheid voor mijn niet-overprikkelde zinnen, die toch waarlijk niet aan spoken of dergelijke geloof hechtten.

Hij lachte, kort en donker, maar antwoordde niet op mijn vraag naar zijn werkelijkheid of onwerkelijkheid. Hij bleef enkel, die hij was. Toen zei hij: „Ik ben niet dood! Mijn volk leeft immers.”

„Maar jij bent dood,” zei ik, „vergeef me, dat ik het je zoo bruut zeg, maar ik heb het toch gezien en Tellegen heeft het gezien en die is regimentarts....”

„Ik ben niet dood,” antwoordde zijn rustige stem, „ik leef in zoovele dingen voort. In mijn eigen ras en volk, in mijn eigen Saksenstam, in den grond, dien ik bebouwde, in den grond, dien ik mee veroverde, in den grond, dien ik bemest met mijn lichaam, en op alle plaatsen, waar ik werkte, in de hersens van al diegenen, waarmee ik ooit sprak, in den schoot van de vrouw, die ik heb liefgehad en in de kinderen en kindskinderen van mijn kind....”

Ik wilde iets zeggen, maar hij viel mij in de rede en ik weersprak niet, omdat dit vreemde gesprek mij aantrok en boeide en ik het belang ervan voelde.

„Ik was weinig en ben weer veel geworden,” zei hij, „ik was klein en ben weer opgenomen in het groote geweld van het blonde bloed. Ik kan mijn krachten weer geven, uitspreken, in ieder Germaansch kindje, dat er van mijn volk geboren wordt. Dood denkt ge mij? Terwijl ik slechts een tijdelijke, zeer gebrekkige uiting was van één zijde van mijn volk, kan ik nu weer geheel zijn en oneindig. En niemand zal mij ooit kunnen dooden, geen Rata en geen kartets. Want ik ben eeuwig, als mijn grond, als mijn boomen, als de zon en de regen. Alleen, wanneer mijn volk geheel zijn toekomst vergeet, zal ik kunnen sterven. Maar eerst, wanneer het onder gegaan is, en geheel zijn mare, en ieder stuk, dat van zijn hand of onder zijn invloed gebouwd of geschapen werd, zij het een pootstuk, een schilderij, een gedicht, een kind, vernietigd, zal men kunnen spreken van mijn dood. Tot dien dag zal ik achter den man gaan, die den ploeg door den akker scheurt. Ik zal hem helpen en de paarden aanzetten tot hevige krachtsinspanning. Ik zal meebouwen aan alle goede lage boerenwoningen en boerderijen, welke er in mijn land nog gebouwd worden. Ik zal de steenen aangeven en de balken sjouwen. Ik zal de slooten graven en de boomgaard

(Vervolg op pagina 30)

DE NIEUWE GIDS

„KRACHTIG ALS IN TACHTIG!”

Onder redactie van Dr. Lodewijk van Deyssel, Dr. Alfred A. Haighton, Martien Beversluis, George Kettmann, Pieter Emiel Keuchenius en Jeanne Kloos-Reyneke van Stuwe, Secretaresse.

Abonnement f 10.50 per jaar.
(België fr. 210). Losse nummers f 1.—
Beh.: De Amsterdamsche Keurkamer
Postbox 237 Amsterdam

PIETER EMIEL KEUCHENIUS:

„Naer Oostland willen wij rijden”

Nederlandsche grondpolitiek der toekomst

DAARMEE zetten wij nationaalsocialisten bewust een streep onder de buitenlandsche politieke richting van onzen vooroorlogstijd. Wij knopen daár aan, waar men voor zes eeuwen eindigde. Wij stoppen den eeuwigen germanentrek naar het Zuiden en Westen van Europa en richten den blik naar het land in het Oosten. Wij sluiten eindelijk de koloniale en handelspolitiek af van den vooroorlogstijd en gaan over tot de grondpolitiek der toekomst.” Aldus de Führer in „Mein Kampf” op blz. 742. Hiermee heeft de Führer, wien de Voorzienigheid het lot van de Germaansche volken in handen heeft gelegd, zich weer laten bezielen door en tot tolk gemaakt van den oerouden drang der Germanen naar het Oosten. Deze oerdrang is bij hem weer bewust geworden en daarmee heeft hij aan het Germanendom opnieuw voor een verre toekomst zijn lotsweg gewezen.

„NAAR Oostland” is de wekroep ge- worden van het oogenblik. Oostland luidt voor de Germaansche wereld een nieuw historisch en grootsch tijdperk in. Naar het Oosten waren reeds van af 2400 jaren v. T. opeenvolgende golven van Indogermaansche volken gericht, die hier in Noordwest-Europa hun bakermat hadden. Deze oostwaartsche stroom had zijn grond in den sterken aanwas, waardoor de kleine levensruimte al spoedig overbevolkt geraakte en er gebrek ontstond aan landbouwgronden. In wezen waren die Indogermaansche verhuizingen dan ook niets anders dan boerentreks, die uit landhonger op zoek gingen naar nieuwe levensgebieden. De Indo-ariërs, die als overheerschers het oude Perzië en Indië hun hoge kultuur geschonken hebben, waren de eerste noordrassige volken, die naar het Oosten getogen waren. Op hen volgden de eveneens Indogermaansche Scythen en Illyriërs, die de inheemsche stammen van Binnen-Azië aan zich onderwierpen.

De Germanen zijn eerst langen tijd hier in Noordwest-Europa achtergebleven, maar kwamen toch ook reeds voor de tijdrekening in beweging en trokken naar het Oosten. Zoo hadden de Goten (afkomstig uit Gotland, zich in een machtig gebied verspreid, dat zich uitstreckte van den rechteroever van den Weichsel aan de Oostzee tot over de bocht van den Dniepr aan de Zwarte Zee.

De Slaven, die aanvankelijk eveneens een Indogermaansch volk waren, doch in den loop der tijden ontnoordscht zijn, bewoonden als Oostelijke burens van de Goten het uitgestrekte gebied tot aan de Wolga. Zij stonden in dien tijd onder Gotische overheersching. Aldus was voor 2000 jaren geheel Noord- en Oost-Europa het levensgebied onzer Germaansche voorzaten geworden.

Behalve naar het Oosten heeft er ook

een uitzwermen naar het Westen plaats gehad. Hier stuitte men echter op de Noordzee, die door de Westgermanen overgestoken werd naar de Britsche eilanden, maar de ruimte dezer gebieden bleef beperkt en raakte spoedig gevuld. Tenslotte is ook een trek ontstaan naar het Zuiden en Zuidoosten. De oude Hellenen, die Griekenland tot kultureelen bloei brachten en in de landen rondom het Oostelijk bekken van de Middellandsche Zee kolonisaties hadden gesticht, kwamen gelijk de Italikers, die de grondleggers waren van het Romeinsche Rijk, uit het Noorden.

Uit den ondergang van de Indiërs, Perzen, Grieken en Romeinen en later ook van de Goten in Spanje en de Vandalen in Noord-Afrika en Zuid-Italië, is onomstootelijk aangetoond, dat de blonde Noordrasmensch noch tegen de mildheid en weelde van het subtropische klimaat, noch tegen de overdadige warmte der tropen bestand is en in deze streken niet blijvend kan aarden, zonder schade voor zijn erfgezondheid. De ondergang van genoemde volken met hun beschavingen vond dan ook zijn oorzaak in de verminderde vruchtbaarheid en daardoor het uitsterven van het heerschende en kultuurscheppende blonde Noordsche menschenlag.

Was dus in de eerste eeuwen n. T. geheel Noord-Europa tot aan de Wolga. Germaansch levensgebied geworden, hieraan kwam in de vierde eeuw plotseeling een einde, door het binnenstormen van Mongoolsche horden uit Binnen-Azië. De Hunnen overstroonden Oost- en Zuidoost-Europa en onder den druk dezer plunderende barbaren kwamen de Germanen nogmaals in beweging, maar thans in tegengestelde, westelijke richting. Deze beweging onder de Germaansche stammen is bekend als de volksverhuizing. De oostkolonisaties, het moeizame werk van eeuwen, stortten ineen en de eenmaal verkregen levensgebieden werden ontrend en gingen verloren. Het gevolg hiervan was, dat Oost- en Midden-Europa ontvolkt geraakten en geleidelijk Slavische volken de plaats der Germanen gingen innemen.

Reeds in de negende eeuw kwam onder de Germanen, die feitelijk in een te enge ruimte waren samengedrongen, opnieuw de drang naar het Oosten tot ontwaken. In vele opeenvolgende krijgstochten werd door de Deutsche stammen onder aanvoering hunner vorsten, de strijd tegen de Slaven en de Magyaren, welke laatsten als resten der Mongoolsche barbaren waren achtergebleven, aangeboden om op die wijze het verloren terrein weer stuk voor stuk terug te winnen.

De hernieuwde trek naar Oostland begon omstreeks 875, bereikte zijn hoogtepunt in het midden van de twaalfde eeuw en heeft tot 1400 geduurd. Hierbij mag de Hanze niet vergeten worden als organisatie, die eveneens doelbewust de

Oostkolonisatie heeft bevorderd en daardoor krachtadig heeft meegewerkt aan het terugwinnen van de oude levensgebieden. De Hanze was tot Riga, Reval en Novgorod doorgedrongen. Haar stadstichtingen in het Oosten van de Oostzee hadden weliswaar meer het karakter van burgerlijke nederzettingen, die uit vooruitstrevende ondernemers, kooplieden en handwerkers bestonden, maar het neemt niet weg, dat toch ook deze stadstichtingen van de Hanze stimuleerend hebben gewerkt op de boeren, die de kolonisaties der Hanze op den voet hebben gevolgd. Zoo zien wij Germaansche ondernemers, kooplieden en boeren gezamenlijk het zwaard hanteeren, om het Oosten weer binnen het machtsbereik der Deutsche volken te brengen.

Ook de Skandinavische volken zijn bij deze oostkolonisaties betrokken geweest. Zoo werd door Zweden en Duitschers Finland gekoloniseerd. Dat het huidige Finsche volk grootendeels Noordrassig en Germaansch is en zijn oorspronkelijk Aziatisch karakter heeft verloren, is daaraan te danken.

MEN heeft deze Oostland-kolonisatie de „grootdaad” (Wolf) der Deutsche stammen genoemd. Zij levert het bewijs van de ongetemde levenskracht van het Germaansche bloed. Wij Nederlanders kunnen trots zijn, dat ook onze vaders aan deze grootdaad krachtig hebben bijgedragen, en dat daarnaast ook onze Nederlandsche handwerkers en kunstenaars hebben meegewerkt aan de kultureele afzonderlijke bijdrage vereischen om dit in bijzonderheden te beschrijven. Hier zij slechts gewezen op het feit, dat aan den bouwstijl van steden als Danzig, Marienburg en verder tot zelfs in de Baltische landen, de invloed van het Nederlandsche genie merkbaar is.

Uit dezen tijd van de twaalfde en dertiende eeuw, dat Nederlandsche en Vlaamsche boeren naar het Oosten trokken, stamt het bekende Oostland-lied, dat in Vlaanderen nog steeds gezongen wordt en dat in zijn woorden en zijn melodie de frischheid van geest en den levenslust, waagmoed en ondernemingsdurf onzer vaders weerspiegelt. Nog tot in de zeventiende eeuw klonk de roep naar Oostland na als een heilige verplichting, blijkens de navolgende versregelen van Vondel in zijn Gysbrecht van Aemstel:

Schep moed en wanhoop niet,
Maar volg gehoorzaam hetgeen u God
[gebiedt
Zijn wil is, dat gij trekt naar 't vette land
[van Pruisen,
Daar uit het Poolsch gebergt de
[Weisselstroom komt ru'schen,
Die d' oevers, rijk van vrucht, genoegelijk
[bespoelt.

Een merkwaardigheid dezer oostkolonisaties was, dat zij door de Slavische en Magyaarsche landedelen bevorderd werden. De oorzaak hiervan lag daarin, dat de ervaring hun geleerd had, dat zij met de Slavische landbouwers op hun groote landgoederen geen bevredigende bodemopbrengsten verkregen. Zij gaven daarom aan de Deutsche boeren, die een hoo-

gen roep genoten, de voorkeur. Zoo doende ontstond er in het Oosten een groote vraag naar boeren en handwerkers.¹⁾

De Duitsche of Germaansche dorps-gemeenschappen, die als eilanden te midden van de Slaven gevormd werden, zijn, doordat zij zich scherp van de in wezen vijandige Slaven hebben afgezonderd, tot den huidige dag nagenoeg bloedrein gebleven en hebben daardoor hun Duitsch karakter niet verloren. Dat is zelfs gebleken bij de Hauländer of Boeg-Hollanders uit Wolhynië, een gemeenschap van rond 6000 zielen, die uit een zestiental in de Middeleeuwen weggetrokken Hollanders is ontstaan. Hun taal hadden zij verloren, maar hun eigen aard niet. Ook nu nog kon men in Polen met een oogopslag zien, waar zich Duitsche en waar zich Poolsche dorpen bevonden. De eersten vielen steeds op door netheid en orde en de laatsten door den verwaarloosden en onordelijken staat, waarin zij verkeerden.

N de titanische worsteling, die sedert Juni van dit jaar in het Oosten is uitgebroken tegen de kultuurvernietigende, thans door joden beheerschte en aanvoerde Mongoolsche menschenmassa's, die op het punt stonden voor de zooveelste maal het oude Avondland land opnieuw onder hun barbaarschen voet te loopen, is reeds een ontzaglijk uitgestrekt gebied bevrijd. Dit gebied, dat zeer dun bevolkt is, leent zich bij uitstek als nieuwe Germaansche levensruimte. Voor de ontwikkeling, ontsluiting en ordening dezer uitgestrekte ruimten met hun vruchtbaren en aan delfstoffen rijken bodem, zijn ontelbare kloeke menschen en rappe handen noodig. Hier opent zich een ongekend verschieft voor het overbevolkte Germaansche Westen en Midden van Europa en in de allereerste plaats ook voor ons eigen Nederlandsche volk, want op het oogenblik is ons kleine land zoo overbevolkt als nooit te voren, zoodat er een nijpend gebrek bestaat aan nieuwe levensruimte. Het Oosten is ons lot; dit moet thans aan een ieder duidelijk wezen.

Na de voltooiing van de inpoldering der Zuiderzee is geen noemenswaardige uitbreiding der landbouwgronden meer mogelijk. Daarmee is van zelf ook een einde gekomen aan de verdere uitbreiding van den landbouw. **Ons boerendom heeft zijn maximale grens bereikt.** Bij de gelukkig nog vrij groote gezinnen van ons landvolk is een ware landhonger ontstaan. Het gevolg hiervan is, dat er sedert langen tijd een landvlucht heerscht naar de steden en dat wij onszelf niet meer uit eigen bodem kunnen voeden.

De voorstelling, die leeken zich gewoonlijk maken, dat het mogelijk is om door industrialisatie, die van zelf met een onevenredigen groei der steden gepaard gaat, de bevolkingsdichtheid tot in het oneindige op te voeren, omdat door invoer de voedselvoorziening gewaarborgd kan worden, is volkomen vals, omdat een

te groote dichtheid en een opeenhooping in groote steden wel voor joden geëigend is, maar voor onze erfgezondheid in hooge mate schadelijk. De Germaansche mensch heeft voor zijn geestelijke en lichamelijke en dus ook voor zijn erfgezondheid, waartoe ook zijn vruchtbaarheid te rekenen valt, een bepaalde levensruimte noodig. **Levenselisch voor den blonden noordschen mensch is een natuurgebonden bestaan, een bodemverworrelde levenswijze.** Hiertoe zijn hem bosschen, heiden, weiden en watervlakten een behoefte, waarin hij zich vermeien kan. Het staat vast, dat in de groote steden de vruchtbaarheid sterk afneemt, waardoor de geslachten er na eenige generaties uitsterven.

In het tijdvak van een eeuw, n.l. van 1830 tot 1930 is onze bevolking van 2.6 miljoen tot 8 miljoen zielen gegroeid. Op het oogenblik is zij zelfs 9 miljoen zielen groot. Dit is een heugelijk bewijs voor de groote levenskracht van ons volk, maar meer in het bijzonder van het landvolk, dat door zijn groote vruchtbaarheid den enormen stedengroei van de laatste eeuw heeft mogelijk gemaakt. Dit groote kwaad der verstedesching werd veroorzaakt door het gebrek aan landbouwgronden. Het gevolg van den sterken groei der steden en de daarmee hand aan hand gaande industrialisatie is, dat er een wanverhouding is ontstaan tusschen landen stadsbevolking. In 1899 bedroeg het aandeel van het in landbouw, visscherij en jacht werkzame deel der bevolking 30.84 pct. en in 1930 was dit reeds tot 20.60 pct. gedaald. Dit beteekent, dat de eeuwige bloedbron van ons volk, die door het boerendom gevormd wordt en die alleen een gezonden volksgroei kan waarborgen, aan het verdrogen is. Aan de ontstellende daling van het geboortecijfer is dit dan ook merkbaar. Dit geboortecijfer per 1000 zielen bedroeg in 1870 nog 36.2 en was in 1936 tot slechts 20.2 teruggevalen.

Ofschoon deze onrustbarende geboortedaling mede aan allerlei slechte sociale toestanden van het joodsch-kapitalistische tijdperk en de daarmee gepaard gaande geestelijke verwording moet worden toegeschreven, is zij toch voor een groot deel op rekening te stellen van den **nijpenden landhonger onzer boerenbevolking.** Daarmee zijn de vooruitzichten voor den verderen groei van ons volk troosteloos geworden, d.w.z. wij zullen in zielental schrompelen, tenzij het geboortecijfer zich weer herstelt, zooals het geweest is. **Nieuwe levensruimte is het eenige, dat de voortplantingsmoeheid kan opheffen, doordat aan ons volk weer toekomstmogelijkheden open staan, die het kinderverlangen stimuleeren.** De ouders behoeven dan immers geen angst meer te koesteren omtrent de toekomst hunner kinderen.

Men kan gevoegelijk aannemen, dat er 5 miljoen Nederlanders te veel in Nederland leven. **Een bevolkingsdichtheid van 100 per vierkanten km. mag niet overschreden, wil de rassische erfgezondheid van ons volk gewaarborgd blijven.**

De tropen komen als levensgebied niet in aanmerking, zooals reeds werd opgemerkt en door mij elders in een uitvoerig onderzoek werd aangetoond.¹⁾

DE eenige uitkomst uit de hoogst benarde en in biologisch opzicht hoogst gevaarlijke levenspositie van ons volk is Oostland! Alleen in Oostland zou het mogelijk zijn een of meerdere gebieden

van een uitgestrektheid, die veel grooter is dan het eigen land, voor ons Nederlanders te bestemmen, waar ons volk zijn levenskracht zou kunnen beproeven en een nieuwe Heimat zou kunnen bouwen, die het een ongestoorde en gezonde ontwikkeling voor vele eeuwen verzekert. **Onze lotsweg voert naar Oostland!**

Sedert drie eeuwen zijn wij van dien weg afgeweken en hebben den blik gewend naar het Westen en ons heil gezocht in den wereldhandel en in de koloniale politiek. In dezen oorlog zien wij eerst recht hoe onzeker en noodlottig deze koloniale en handelspolitiek is geweest, die een zuiver kapitalistischen grondslag had. Zonder Duitschlands hulp zouden wij thans reeds verhongerd zijn. De wereldhandel is stilgelegd; de West-Indische koloniën, die in het Amerikaansche levensgebied ver van ons afliggen, zijn ons bereids ontroofd; ons Oost-Indische eilandrijk is onbereikbaar en zijn toekomstige positie zal ongetwijfeld na den oorlog worden herzien, in zoverre daar met de levensbelangen van Japan terdege rekening moet worden gehouden. **In alle geval is het uitgesloten, dat onze tropische koloniën ooit maar een vierkanten km. levensruimte beschikbaar zullen hebben voor een blijvende volksverplanting.**

„Indië is de kurk, waarop wij drijven”, is een gezegde, dat onze vroegere politiek kenscheide. Wij moeten echter niet drijven, maar als een Germaansche eik diep in den bodem geworteld zijn. Een kurk zinkt of slaat om, als zij te zwaar belast wordt. Ook wij moeten daarom naar de aanwijzingen van den Führer een streep zetten onder onze koloniale en handelspolitiek en overgaan tot de grondpolitiek der toekomst. Noch door den roof van West-Indië, noch door het verlies van Oost-Indië, zullen wij als volk en bloedgemeenschap ten gronde gaan, maar wel door het gemis aan den voor ons zoo noodzakelijken levensbodem. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat wij geen prijs moeten stellen op het behoud der koloniën, die onze Geuzenvaders voor ons hebben verworven en waarin door ons volk onvergelykelijke prestaties zijn verricht, waarop wij met trots kunnen terugzien en waarvoor zelfs de inheemschen ons eeuwig dankbaar zullen zijn.

De lotsvraag voor ons is niet: koloniën (om er als een kurk op te blijven drijven) of sterven, maar **oostkolonisatie of sterven, m.a.w. nieuwe levensruimte verwerven op straffe anders te zullen ondergaan.**

WIJ Nederlanders moeten weer ruimtepolitiek leeren denken en ons er op instellen, dat wij Germanen zijn, die als zoodanig op Europeeschen bodem ons levensgebied moeten hebben en niet in tropische gewesten op vele duizenden kilometers afstand. Dit levensgebied is alleen nog maar in het Oosten te verwerven en wij moeten het op de bolsjewisten helpen veroveren. Gelukkig doen wij dit reeds. **Ons volk en zijn nageslacht zullen den tienduizenden kameraden, die in het Oosten zij aan zij met hun Duitsche broeders bloed en leven veil hebben, eeuwigen dank schuldig zijn, omdat zij daarmee den grondslag gelegd hebben voor een beter levensvooruitzicht.**

Oostland moet voor ons volk en vooral ook voor onze jeugd een levend begrip worden, waarmee het vertrouwd raakt, evengoed als het vertrouwd moet raken met de Germaansche Rijksgedachte. Weer klinkt het lied:

Naer Oostland willen wij rijden....
daer is er een betere steel

¹⁾ Hierbij zij opgemerkt, dat vele Slavische en Hongaarsche landedelen toch Germaansche bloed in de aderen hadden. Dit is daaruit te verklaren, dat in den tijd der volksverhuizing vele grootboeren er de voorkeur aan gegeven hebben om op hun boeven te blijven. Zij zijn daardoor wel geslaviseerd geworden, zonder echte Slaven te zijn, waarmee zij zich ook niet vermengd hebben. Ook uit de in den lateren tijd weer naar het Oosten gekomen krachtige en uitgezochte trekkers is een groot deel van den Slavischen adel voortgekomen.

¹⁾ Volk en Levensruimte — Nederduitsche Uitgeverij.

„Zonderdeld“

EUROPA'S AANEENSLUITING
VOLTREKT
ZICH

Aug. Mook:

OP DEN DREMPEL VAN DEN NIEUWEN TIJD

Een Kerstwoord aan alle Kameraden van den Arbeid

DEZE korte dagen van verduisterde ramen en verduisterde straten zijn de somber-donkere dagen van 't stervend wintertij. Zwart en troostloos is de aarde. Geen vogel laat een vrolijk wijsje hoo- ren en door de kale takken van eik en beukeboom huilt de wind een melancho- lisch lied. Op de lage polders van ons vaderland drukt zich een wolking van grijs en grijs, gestapeld tot den verren horizon.

De menschen keeren in tot zich zelve: zij spreken niet of weinig en wagen 't nauw de veilige geborgenheid van hun huizen te verlaten. Wanneer hun plicht hen hiertoe dwingt, dan spoeden zij zich voort en reppen zich langs 's Heeren wegen....

En thans zijn wij zoo ver, dat gevierd zal worden het feest van zonnnewende....

Feest van zonnnewende in wintertij: Feest om 't weerkeerend Leven: Feest om 't ervaren, dat het minderend licht der zonne niet gestorven is, doch terug zal keeren in al zijn Majesteit, dat niet alleen de dagen weer gaan lengen, maar ook dat onder schors en bast van boom en plant en onder korst van aarde, 't felle leven brandt en gloeit en tintelt en dat een nieuwe Lente wordt geboren: Een nieuwe Lente.... maar ook: een nieuw geluid!

DE geschiedenis van de wereld en haar bewoners is één voortdurende wen- teling van licht en donker, van macht en machteloosheid, van grootheid en onder- gang. De glorie van 't wereldsche Rome taande en verbleekte.... nieuwe mach- ten kwamen.... geslachten werden ge- boren en zijn gestorven.... de weg der menschheid teekende zich af langs paden van zorg en nood.... en wederom is een zonnnewende aangebroken! Zonne- wende.... waarin te tweeden male onze oogen verstoren in den zoekenden bun- delstraal van de naar sterrenhemel flit- sende booglamp: waarin onze ooren het doffe gedreun van 't beschermend afweer- kanon beluisteren: waarin onze gedachten uitgaan naar vrienden en kameraden aan verre fronten....

Zonnnewende 1940....

Zonnnewende 1941....

Méer dan zonnnewende.... Volkeren- wende.... Wereldwende....

EN met drek van de straat worden zij gegooit, die in overgave aan hun godsvertrouwen hun vertrouwen stellen in waarheid en gerechtigheid.... men

ranselt hen met gummilat en stalen sabel en hoont hen met minachting van blik en woord.... doch niettemin troosten zij de droeven en de zieken.... en steeds en iederen dag wordt groter hun aan- tal.... Geboren wordend in een nieuwen tijd: méer dan zonnnewende.... volkeren- wende.... wereldwende....

Wereldwende.... waarin als lichtende symboliek de naam van ADOLF HITLER naar voren straalt en omhoog.... waar discipelen, sterk van geest en kloek van moed, zijn gedachten dragen naar verre oorden: naar daar waar de Denen wonen en naar die van Spanje, naar 't land der Hongaren en naar dat der klassieken, naar de bergen der Noren en naar de polders aan den mond van Rijn en Maas: ZIJN gedachten: het Nationaal Socia- lisme!

Zoo is deze zonnnewende mede: wereld- wende, waarin het definitieve einde aan- breekt van een stelsel, dat macht werd door bekrompen zelfzucht en waarin de waarde van den rechtelozen, werkenden mensch: werknemer op kantoor, fabriek, akker of atelier, slechts werd geteld naar geleverde winst, als object van verdien- sten, speculatie of handelswaar: het de- finitieve einde van het vervloekte demo- liberale uitbuitingsstelsel.

Nóg is de strijd niet volstreden, nog luiden niet de klokken van de overwin- ning en den vrede en rust het zwaard niet in de scheede, nog zwijgt niet de bronzen stem van 't kanon.... maar als wij deze dagen, deze dagen van Kerstmis, van zachtglanzenden kaarsenschijn, van hulst en van wild-zonder-bon, benutten om een enkelen blik achterwaarts te werpen: ter bezinning: op den drempel van een nieuw jaar, dan moeten wij komen tot stille dankbaarheid! Trots vetbon en trots vleeschrantsoen, trots Weih- nachtsstolle zonder krenten....

WANT hoe was het met jou, kameraad van den arbeid — en dan kan 't ons niet schelen, wat je doet voor de kost en wat je verdient, want het was met ons allemaal precies hetzelfde — hoe was het met jou vóór deze strijd van volkeren- wende een aanvang nam? Toen hier in ons mooie vaderland een olie-Colijn tot rustig slapen-gaan maande?

Was jij óók één van die millioenen in 't democratische Europa.... of van die honderdduizenden in Nederland, die als rafeltrappellant langs de huizen mocht leuren, stiekum.... oppassen, dat de po- litie je niet zag.... met lucifers en stuk- kies zeep? Die als steuntrekker 'n stem-

pel had gekregen van maatschappelijke minderwaardigheid.... omdat er geen één wat aan je wist te verdienen?

Of was jij één van die millioenen in 't liberalistische Europa, die een week lang mocht ploeteren in fabriek of bedrijf met aan 't eind van je arbeidsprestatie een loontje van net te veel om te sterven en net te weinig om te leven? Die zijn kin- deren aankeek en zorg had om hun bleeke smoeltjes, die angst had om die holle kuch van z'n vrouw, maar van je chef hoorde, dat zijn vrouw 't zoo verdomd leuk had gehad in Biarritz?

Of was jij één van die millioenen in 't verlichte Europa, die met schrik den dag zagen komen, dat je jongens er fijn weer 'n zusje bij zouden krijgen.... of dat je ziek zou kunnen worden.... dat je wel eens weken en weken aan een ziekbed gekluisterd zou kunnen zijn....? Dat je je dagtaak niet kon verrichten, dat je geen geld zou kunnen krijgen omdat je baas niks aan je kon verdienen?

Maar wie je was.... en wat je was.... 't doet er eigenlijk allemaal niets toe: je had zorgen! Je zwóégde! Je plóéterde! Jij.... en je vrouw ook misschien.... en je vloekte op de maatschappij, omdat je geen uitweg zag naar een betere toe- komst: je zond afgevaardigden om voor je belangen te pleiten en 't bleef bij plei- ten.... en op den dag van 1 Mei liep je trots op je afgesleten schoenen met je rafelbroek en trots klopte je jezelf op je borst: je was.... proletariër!

PROLETARIER! Een onbemiddeld mensch, die van z'n arbeid moest le- ven! En die da a r o m geen recht had: die getrapt werd en in een hoek gedrukt, die niet ziek mocht zijn en die geen ont- spanning noodig had: voor wie een too- neelvoorstelling iets ongekenks was, die in een hok van een fabriek arbeid ver- richtte.... Rechteloos! Plicht had je.... maar geen rechten!

Deze tijd heeft de erkenning gebracht van je positie als volwaardig lid van de volksgemeenschap met plichten.... maar óók met rechten, waaronder in de allereerste plaats

HET RECHT OP ARBEID!

Jouw vakmanshanden hebben recht op arbeid in een wereld, die aan alles en alles tekort komt en waarin tot voor kort alleen en uitsluitend werd geprodu- ceerd en gefabriceerd voor de winst van een kleine groep bevoorreedden! Of

(Vervolg op pagina 24)

Voor den Vrede

NU weer de tint'le ster als Godsgericht
den Kerstnacht stralend maakt, als waren eeuwen
van heel veel kwaad, tot oorlogswalm verdicht,
vergetelheid — nu 't zacht rondom gaat sneeuwen,
elk spoor wordt uitgewischt en 't honger-schreeuwen
der menschen èind'lijk voor de stilte zwicht —
nu sterft de waan en vindt de ziel het Licht.

DE sparren, d' eenzaamheden toegekeerd,
staan aan de aardsche grenzen t' overnachten,
versomberd en verstard. Er triomfeert
niets dan de ster, die 't warr'len der gedachten,
der menschen ijdelheid en droom-verwachten,
hun zelfzucht, waar hun wèldoen schuw op teert,
de zuiv're Rede uit het Oer-zijn leert.

GEEN enk'len nacht, geen dag dooft deze ster,
al wordt ze vaak aan 't mensch'lijk oog onttrokken
door 't razen van den storm — ze straalt van ver
voor wie, hard voor zichzelf en onverschrokken,
het zwaard omgord en als het moet, getrokken,
verstrooit het valsch' en vooze her en der
— o, licht van Dood en Leven: zwaard en ster!

ER komt een tijd, dat ook dit schrikk'lijk pleit
van recht en onrecht, levensernst en leugen
beslecht zal zijn: de vensters oop'nen wijd,
gloedrood van zon, waar 't hart met volle teugen
de morgenklaarte drinkt — o, 't groot verheugen
nog vóór dit ijs'ren jaar ten einde schrijdt,
op wat geboren wordt uit zóóveel strijd.

EN als 't wéér Kerstmis is, zal aan den haard
een oud're stem de jeugd bezinnend spreken
van hen, die vielen, trouw aan eigen aard
als overwinnaars, die te vroeg bezweken —
zij zagen zuiver, moest hun oog ook breken:
„gedenkt! — en weet door hèn u welbewaard
— soldaten brachten Vrede hier op aard!”

DE zuiv're ster, de donk're sparren staan
in den besneeuwden nacht: soldaten waken.
Niet slechts gebed — de dáád kan d' eigenwaan
van 't goddelooze goud onschaad'lijk maken,
verhind'ren dat besmeurde handen raken
aan 't Licht, waarvoor de zielen opengaan
— het Licht dat kracht geeft, duiv'len te verslaan.

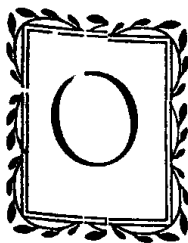
GEORGE KETTMANN Jr.

CLAUDIUS

Der dingen wende

DOOR
KITTY BECKERS

P vrije dagen dwaalden ze met verstrengelde handen door het bloeiende land, hoorden vol vreugde de vogels zingen, keken met verukte oogen naar het ontspruiten en groenen van weide en heide. Ze lagen naast elkander op den drogen boschgrond, tusschen het zoemen van het duizendvoudige leven in het gras. Hun half-geopende oogen staarden naar den staalblauwen hemel en volden verlangend de witte wolken, die van ergens kwamen, zich stapelden en vormden en in lange strepen in het blauw verdwenen.

Zij droomden.... ze wisten niet waarvan. Hun verlangens waren zoo ongericht en jong als zijzelve. Ze waren treurig en gelukkig tegelijk, zooals juist kinderen dat zijn. Het meisje dacht aan gedichten, die zij ergens gelezen of gehoord had en toen haar lippen zich vormden om de vreemde en toch zoo vertrouwde woorden te spreken, nam de jongen zijn fluit en speelde.... speelde van zijn droomen en zijn gedachten. Eenvoudig, helder en ongekunsteld was zijn lied, en vol verlangen. Zij luisterde.... Haar gedachten en oogen dwaalden weg van de wolken en zagen den spelenden jongen. Zacht, behoedzaam, legde ze haar hoofd aan zijn schouder en wachtte op zijn liefkoozing. Langzaam verstilde zijn lied. Ze keken elkander in de vragende oogen en hun lippen zochten en vonden elkaar in een verlossenden kus. Ze waren zoo jong, hun bloed stroomde snel en eenmaal gewekt was het gloeiend en begeerig. Als vanzelf vonden zij elkaar in diepste eenwording. Zij wisten niets van zonde en verbod, ook niet van diepen hartstocht. Ze waren zoo onbedorven.... Ze waren een stuk natuur.

Op een korte, bloeiende lente volgde een warme, droge voorzomer. De beide jonge menschen leefden nog steeds hun schoonen, gelukzaligen droom. Nauw bemerkten zij de schaduwen, die somber den oorlog voorspelden, de oorlog, die ook op hun pad de beslissing bracht.

Toen kwam op een dag plotseling en onverwacht voor hen de zekerheid: de oorlog. Hij eischte een snel en plotseling afscheid. Voor het laatst waren zij tezamen. Twee kinderen, die nauwelijks het gaan en bestaan van hun jonge liefde begrepen hadden en die de scheiding niet konden gelooven. Hij droeg reeds de soldatenuniform en wonderlijk rijp en ernstig keek hij neer op het slanke, jonge kind in de witte zomerjurk. Voor het laatst kustte hij den jongen mond, terwijl zijn gedachten reeds ver van haar en het heden waren en wegijlden naar de dingen en gebeurtenissen, die op hem wachtten.

Brieven kwamen uit het veld. Daarin stond niets meer van zomerdroomen en zomergeluk. Hij was er een ander in, dan degeen, die weggegaan was. Brieven, waarin zij las van zijn strijdervaring, den inzet, de overwinning. Brieven over het beleven der kameraadschap, der trouw, der opoffering. Het viel haar niet licht, te begrijpen, dat hij nu niet meer het kind zou zijn, als hij uit dat alles terugkeeren zou en toch verheugde zij zich op het weerzien.

Toen eindelijk de trein met verlofgangers binnenkwam, hadden drie weken ginds aan het front hem jaren ouder gemaakt. Zijn gezicht droeg niet meer de droomerigheid van den jongen, maar er was een trek van het weten der hardheid, van den strijd en den inzet van het leven op geschreven.

Het werd nazomer. Weer gingen zij door de velden, het rijpe land. Zij was zacht en droomerig, zooals vroeger en een weinig teleurgesteld, dat hij zich niet opnieuw overgaf aan het blijde fluitspel. En ze schrok, toen hij met brandend verlangen naar haar greep. Ze deinsde terug voor zijn plotselinge hardheid en hartstocht, maar toch welde een langzaam begripen in haar op, toen hij vertelde van wat hij daarginds beleefd had.

De dagen van hun samenzijn waren slechts kort, maar in het haastig voorbijgaan bleef er voor haar toch voldoende tijd, om door zijn verandering gegrepen te worden. Ze had hem te zeer lief, om niet te trachten zijn aan haar wezen zoo vreemde houding, gegroeid uit de beleving van het front, te begrijpen. Langzaam gleed in de dagen van het verlof ook iets sterks en krachtigs op haar over. Toen er later weer brieven kwamen, die spraken van het front en de overwinning, die gedragen werden door de kracht van den persoonlijken inzet en de mannelijke kameraadschap, was hij geen vreemde meer voor haar, maar zij bewonderde hem en begreep ineens zijn plotselinge mannelijkheid. En zoo, zonder dat zij het merkte, werd zij rijper en vastbeslotener. Wat zij hem in haar brieven schonk, was niet, zooals vroeger, de droefheid om zijn verlies, om zijn heengaan, de zorg om hem daarginds, maar trots over zijn standvastig soldaat-zijn en zijn hard-worden in den strijd, dien hij plichtsbewust als allen en met allen streed.

Ze klaagde ook niet, toen zij hem schrijven moest, dat zij een kind van hem verwachtte. Heel eenvoudig en simpel deelde ze het hem mee. Nooit had zij ook maar het geringste verwijt voor hem, dat zij niet getrouwd was, nooit drong zij bij hem aan op een verbintenis, die voor hem op dat oogenblik niet licht mogelijk was. Zij wachtte op zijn terugkomst en werd gedragen door het vertrouwen, dat dan alles goed zou worden. Nooit kwam de gedachte bij haar op, dat zij zich voor haar diepste overgave zou moeten schamen, ze wist immers, dat het kind later zijn naam zou dragen. Ze werd nog rijper en ernstiger in dezen tijd; terwijl haar gezicht nog zijn kinderlijk-jonge uitdrukking droeg, was toch haar innerlijk jaren gegroeid.

Niemand bemerkte, hoezeer zij veranderd was. In die rusteloze tijden had men teveel met zichzelf en zijn zorgen te doen, dan dat men op een zoo jong kind acht sloeg. Laat haar verder droomen van de schoone en onwerkelijke dingen van het leven, laten haar heldere oogen niet de zwarte schaduwen van den oorlog zien, laat haar onberoerd door rouw en smart, dit alles doorstaan. Niemand vermoedde, dat ook dit kind, door de schaduwen van het moeilijke lot geraakt, gerijpt en ouder geworden was, dat de oorlog haar het recht gaf vrouw te zijn en moeder te worden. Wat maanden geleden

nog een kinderlijk gebrek aan verantwoordelijkheid was geweest, werd nu een gerechte en onvermijdelijke vervulling.

....En terwijl het kind in haar groeide, bleven op een dag zijn brieven uit. Eerst geloofde zij aan een vertraging, maar toen kwam het korte en verschrikkelijke bericht, dat hij daarginds gebleven was, ergens gevallen bij een grooten slag op vreemden bodem. Wat tot nu toe niet moeilijk voor haar was geweest om te dragen, werd met één slag een ontzettend en onverdraaglijk lot. Haar jeugd en onervarenheid deden haar in oneindige smart en angst in opstand komen tegen het alleen-zijn en het wanhopig moeilijke van den weg, dien zij gaan moest. Ze ging in haar angst niet tot de menschen, maar naar buiten, de natuur in.... Alleen en eenzaam, zocht zij troost bij de vertrouwde plekjes op de heide en in het bosch, die het samenzijn hunner gelukkige uren gezien hadden. De winterse, koude aarde gaf haar echter niet den troost, dien zij zocht, doch zaaide nieuwe droefheid in haar moede hart. Voor het eerst kwam twijfel bij haar op, of zij haar handelingen en haar moederworden verantwoord kon. Voor het eerst voelde zij de volle zwaarte van haar jeugd.

Toen ze tenslotte weer thuis kwam, nam ze nog eenmaal zijn brieven en las wat hij haar in den tijd, dat hij in het veld geweest was, geschreven had. En wat de natuur haar niet gegeven had, wat zij niet bij vreemde menschen gezocht had: de kracht om alleen haar lot te dragen en te verantwoorden, dat gaven haar zijn woorden, die hij eenmaal, wellicht in een uur vol voorgevoelens, geschreven had en waarvan zij toen niet de beteekenis had beseft, omdat ze te zeer van zijn terugkomst overtuigd was geweest.

Hij schreef toen: „Ik weet, dat het niet eenvoudig voor je is ver van mij en zonder mijn naam te hebben, het kind te dragen. Ik weet, dat vele menschen je niet begrijpen, of zelfs verachten zullen, maar desondanks voel ik, dat het een gelukkige beschikking is. Wanneer ik in den strijd sta en de granaten om mijn ooren suizen, als ik niet weet, of ik den volgenden dag nog beleven zal, dan geeft mij de gedachte, dat mijn dood mij niet zal uitwischen voor jou en en het vaderland — door het kind — een diepe rust en klaarheid.

Ik hoop, dat ik weer terugkeer, maar wanneer ik zou blijven, dan troost mij de gedachte, dat mijn bloed voortleeft door het kind en mijn dood was niet vergeefs.... Ik leef verder....”

Het was moeilijk voor haar, zich deze woorden als werkelijkheid te denken. Er zou nog menig uur komen, waarin het haar zwaar zou vallen zijn schriftelijk gebod te vervullen.. Maar zij wilde het probeeren.. probeeren sterk te leven, opdat zijn dood niet vergeefs zou zijn. Zij wilde trachten de verantwoordelijkheid voor zich en de menschen te torsen om het kind te maken tot de nalatenschap van een man, wiens naam zij niet kon dragen, omdat hij ginds gebleven was voor het vaderland....

Jan Hollander

Nederland

in het jaar 1941

Het veelbesproken oorlogsjaar 1941 spoedt ten einde. Op den drempel van oud en nieuw pleegt men de balans op te maken — de winst- en verliesrekening, — in de stille hoop een batig saldo over te houden. Wanneer wij dit doen voor het politieke leven in Nederland, dan kunnen we, wat de duidelijkheid van de situatie betreft, zeker van een gróót saldo spreken. Eenvoudiger en simpeler kan het zelfs niet. Slechts één tegenstelling is er op het einde van dit jaar overgebleven: de meerderheid van het Nederlandsche volk en de N.S.B. Hier zij terstond aan toegevoegd, dat al is er dan maar één tegenstelling overgebleven, dit er eentje is van een omvang, die ons den lust beneemt naar meerdere tegenstellingen te verlangen! Deze klove mede te helpen dempen is onze hoogste en beslissende plicht als nationaal-socialisten **binnen en buiten de N.S.B.** Er is 14 December j.l. in Utrecht duidelijke taal gesproken: iedereen weet nu waar hij aan toe is. Niet door mokkend terzijde te staan dienen wij als nationaal-socialisten den Führer, maar door trouw en gehoorzaam den weg te volgen, dien hij wijst, ook wanneer men meent, dat er „nog andere mogelijkheden” zijn.

Wie nauwgezet de ontwikkeling in het ten einde spoedende jaar heeft gevolgd, kan zich over de in Utrecht getrokken consequentie moeilijk verbazen. In Februari dreigden de joodsch-bolsjewistische raddraaiers een oogenblik succes te hebben. In het bijzonder in de hoofdstad kwam het tot stakingen en handtastelijkheden, waarbij W.A.-man Koot het leven liet. Hard en zonder aarzelen werd het antwoord gegeven en binnen enkele dagen keerde de rust weer. De bezettings-overheid gaf den raddraaiers echter niet opnieuw gelegenheid verblinde volks-genooten voor Duitsche mitrailleurs te jagen. In de Amsterdamsche jodenbuurt werd orde op de zaken gesteld en ook elders werd de aanvankelijk lankmoedige houding verwisseld voor de houding van bewuste kracht en onbuigbaren wil de orde te handhaven. De joden verdwenen van de beurs, uit de orkesten, de openbare plantsoenen, badhuizen, café's, van de redactie-bureaux en uit de concert-zalen — maatregelen die nog dagelijks gecompleteerd worden en geen ander doel hebben dan de totale ontjoodsching van het Nederlandsche openbare leven.

In Mei kwam het langverbeide Journalistenbesluit af, dat honderden journalisten eindelijk de plaats gaf, die hen reeds zoo lang rechtmatig toekwam. Aan hun rechteloze positie is een einde gemaakt: de journalist, die aan den kassier van de advertentieafdeeling moet vragen of hij wel over een bepaald onderwerp mag schrijven, is, officieel althans, in het democratische museum bijgezet. Dat beteekent echter niet, dat we er nu met de pers ook „zijn”. Integendeel, tusschen de regels door, tot in den opmaak der artikelen toe, wordt nog ijverig gesaboteerd. Het aftreksel van de karakterloze „Telegraaf”, „Het Nieuws van den Dag” b.v., lapte het Maandagmorgen nog, de redevoeringen van den Rijkscommissaris en Mussert achter de dubbele punt van een vetgedrukte „inleiding” van twee regels, zonder één tusschenkopje af te drukken.

Dat leverde een rijstebrijberg van letters op, waar natuurlijk geen sterveling aan begint... maar dat is dan ook juist de bedoeling! En dit, terwijl in beide redevoeringen mededeelingen voorkomen, die voor het Nederlandsche volk van de allergrootste beteekenis zijn.

Nog korter maakten de schrijvende dominé's en pastoors het in hun kerkbodes en parochieblaadjes. Het aantal van deze giftbodes onder het mombakkes van vroomheid en christendom is grondig gereduceerd, maar dient tot nul teruggebracht te worden! Door tegelijkertijd wél papier beschikbaar te stellen voor het doen verschijnen van kerkelijke mededeelingenbladen, is nog eens nadrukkelijk onderstreept, dat het hier niet gaat om „geloofsvervolgning” en onderdrukking van de christelijke religie, maar om het afsnoeren van sabotagepogingen onder de meest bedriegelijke voorwendselen.

De datum van twee en twintig Juni 1941 zal genoemd worden in alle overzichten die ergens op aarde zullen verschijnen. Het is de wereldhistorische dag, waarop de Führer zijn dappere weermacht bevel gaf met het helsche bolsjewisme af te rekenen. Sedertdien stroomden uit alle Europeesche landen vrijwilligers naar het Oostfront, om hun bijdrage te leveren in den strijd tegen den wereldvijand No. 1.

Ook voor Nederland bleef dit feit niet zonder politieke beteekenis. In een machtige betooging op het Amsterdamsche IJscubterrein op 27 Juni riep de Rijkscommissaris ons volk op, de blik naar het Oosten te richten en de medeverantwoordelijkheid voor Europa's lot te aanvaarden. Mussert gaf het antwoord namens de uit alle deelen van het land tezamen gestroomde Nederlandsche nationaal-socialisten. Dat antwoord was een welgemeend „Ja!” en reeds op 26 Juli 1941 vertrok het eerste contingent vrijwilligers naar het Oosten.

Op 5 Juli werden de politieke partijen ontbonden, hetgeen volkomen geruischloos in zijn werk ging en, tegen de verwachting van sommigen in, geen zuchtje verzet opleverde. Nadat reeds veel eerder het N.V.V. onder commissaris Woudenberg was geplaatst, volgden nu ook de confessioneele vakbonden, wat niet bij de confessioneele arbeiders maar... bij de bisschoppen deining veroorzaakte. Terwijl er nog nooit één herderlijk schrijven aan het lot van 500.000 werklozen onder de harteloze democratie is gewijd, produceeren zij deze dingen nu zoo ongeveer aan den loopenden band. Ondanks dat groeit het N.V.V. als kool en leeren steeds meerdere verstaan, dat een mensch in dit ondermaansche méér heeft aan dragelijke sociale voorwaarden dan aan een geestelijk adviseur in overigens zeer „wereldsche” aangelegenheden.

Dank zij de actie van het N.V.V. konden in den loop van dit jaar een belangrijke reeks sociale maatregelen tot stand komen en werd er op dit terrein in tien maanden méér tot stand gebracht, dan onder de democratie in tien jaar. *) De arbeider weet dit evengoed als wij.

In Augustus werd het instituut van den Vrederechter in het leven geroepen.

*) Men zie het artikel „Op den drempel van den nieuwen tijd” in dit nummer.

De vrederechters hebben tot taak de zonden tegen de politieke vrede te berechten, vandaar dat er ook zoo nu en dan nationaal-socialisten in het beklagdenbankje verschijnen, die probeeren hun overtuiging in den kop van den tegenstander te hameren.

In October kwam het tot instelling van den Nederlandschen Landstand, die uiteindelijk tot doel heeft allen, die op eenigerlei wijze bij de voedselpositie van ons volk betrokken zijn, in één corporatie onder te brengen. Het is als 't ware het arbeidsfront van de boeren. Roskam werd boerenleider en zal nu hebben te bewijzen, dat de boerengeest onder ons volk nog groote dingen tot stand weet te brengen.

Op 11 October vertrok het W.A.-legioen naar het Oostfront. Met de kameraden in de Waffen SS, het vrijwilligerslegioen Nederland, het N.S.K.K. en de Nachrichtentruppen, zijn daardoor meer dan 10.000 Nederlanders direct bij den oorlog betrokken. De beteekenis hiervan kan moeilijk worden overschat! Niet natuurlijk wat de uitslag van den oorlog betreft, maar wel voor wat betreft de „uitslag” van den vrede voor Nederland. Zij verbreken nu reeds het isolement, waarin Nederland mede door zijn geschiedkundige en koloniale ontwikkeling ten aanzien van Europa was geraakt.

Zij leveren het bewijs, dat het nieuwe Nederland van morgen weer mannen heeft, die voor een grootsch en waarachtig ideaal bereid zijn zoo noodig het hoogste offer te brengen, dat een mensch op deze aarde vermàg te brengen.

Onze beste gevoelens en hartelijkste wenschen gaan tot hen, juist in deze dagen van Kerstfeest en Oudejaarsavond, die op hun koude en eenzame posten in de eindeloze steppen van Rusland de wachters zijn van de Europeesche levensruimte.

Wenschen en gevoelens die met dezelfde hartelijkheid uitgaan naar ouders, vrouwen, kinderen en verwanten, wier broer of vriend, kind en man en vader thans de slaap des rechtvaardigen slaapt in de bloedgedrenkte Russische aarde. Immer was het Germanje's zwaard, dat in bloed en vuur den weg moest banen voor den ploeg. Dit is een tragiek, waarvan steeds opnieuw de geschiedenis getuigt. Maar tevens is het deze tragiek, die sterke harten en dappere strijders kweekte, die Duitschland zijn soldatendom schonk. Wij beleven het uur, dat de tragiek van de Germaansche vrouw, om te eeuwigen dage soldatenmoeder te moeten zijn en de wieg te koesteren om het soldatengraf te vullen, voorgoed doorbroken wordt. Langs den weg van bloed en tranen, die het Germaansche Europa te gaan heeft naar zijn geluk en de welvaart van zijn kinderen, staat het eenvoudige kruis op het sobere soldatengraf. Op het Kerstfeest en den Oudejaarsavond van het oorlogsjaar 1941 staan wij aan deze graven om in het bijzonder onzen gevallen Nederlandschen kameraden den eed te herhalen, met dezelfde offerbereidheid voor Germanje's lot en leven — dat ook ons lot en leven is — op de bres te staan.

Er is geen terug. Slechts een voorwaarts ter overwinning!

Sybrand Schellinger

Terugblik op het Wereldgebeuren

STILTE, die den storm voorafgaat. Weliswaar bevond Europa zich op den eersten Januari van het jaar 1941 nog in vollen oorlog en drukte deze zijn stempel op de dagelijksche gebeurtenissen; met uitzondering van de zware luchtaanvalen, die het Deutsche luchtwapen overdag en 's nachts boven Engeland uitvoerde en de geweldige slagen, die de Deutsche marine — het duikbootwapen in het bijzonder — de Britsche scheepvaart toebreacht, bevonden wij ons in een periode van betrekkelijke rust. Wij konden nog niet bevroeden, welke geweldige gebeurtenissen voor de deur stonden. De ernstige waarschuwing, door den Führer op den 30sten Januari uitgesproken, vermochten wij, toen het den dieperen zin van zijn woorden betrof, niet te begrijpen. En zelfs de uitspraak van den Japanschen minister van Buitenlandsche Zaken, Matsoeoka, die in zijn nieuwjaarsboodschap letterlijk verklaarde: „Ik vrees, dat het komende jaar zeer tragisch en zeer ongelukkig voor de geheele menschheid zal blijken te zijn”, vond niet den weerklank, dien zij, achteraf beschouwd, verdiend had.

Op 25 Maart trad Joegoslavië toe tot het Driemogendhedenverdrag. In aanwezigheid van den Führer vond dien dag te Weenen de plechtige onderteekening plaats. Een nieuwe hoeksteen in het Europeesche gebouw? Wel bitter was de teleurstelling, die reeds zoo kort daarop moest volgen. Verraderlijke samenzweerders, in dienst van en betaald door de mogendheden welke in den ondergang en het verval van Europa hun heil meenden te zien, slaagden erin in dit land een omwenteling te bewerkstelligen, waarvan de gevolgen zich zoo dreigend lieten aanzien, dat zeer ingrijpende maatregelen moesten worden getroffen om het gevaar te keeren. Den zesden April rukten Duitse en Italiaansche troepen het land binnen. Het voorspoedig verloop van den veldtocht ligt nog vers in onze herinnering. Tegen alle verwachtingen der vijanden in, die op het beslissende oogenblik hun bondgenooten smadelijk in den steek lieten, waren Joegoslavië en Griekenland lang niet opgewassen tegen hun tegenstanders, die dan ook het land binnen enkele weken bezetten. Zelfs Kreta, het Engelsche bolwerk in het Oostelijk deel der Middellandsche Zee, moest in den strijd tegen de Deutsche stoottroepen, die vanuit de lucht en van overzee op het eiland aanvielen, haastig ontruimd worden. De Britsche legers, der traditie getrouw in hoofdzaak samengesteld uit manschappen der koloniën en dominions, oogstten hun terugtochtsslauwen welhaast op hetzelfde oogenblik, dat generaal Rommel met zijn pantsertroepen den vijand in Noord-Afrika terugdreef.

Dan valt, als een donderslag bij helden hemel, het Deutsche optreden tegen de Sovjet-Unie. Rusland, dat van den oorlogstoestand gebruik meende te kunnen maken, had, in geheim bondgenootschap met Engeland en de Vereenigde Staten, aan Duitschland eischen gesteld, die de vernietiging van Europa inhielden. Zij werden door den Führer verworpen en in den vroegen ochtend van den 22sten Juni — den eersten zomerdag! — klinkt

dr. Goebbels' heldere stem door de radio en deelt het Deutsche volk en de geheele wereld de beslissing van Adolf Hitler mede. De teerling is geworpen! Groot-Duitschland heeft den strijd op leven en dood, de worsteling met het bolsjewisme aanvaard! Het is niet mogelijk daarvan de beteekenis in woorden te vertolken. Want op dien tot in verre eeuwen gedenkwaardigen dag zette Groot-Duitschland zich niet slechts in voor de verdediging van eigen veiligheid en eigen bezit, het zette zich in voor de verdediging van geheel Europa, van het geheele Europeesche bezit, van de geheele Europeesche cultuur. Het zette zich in voor het persoonlijke bezit, tot het naakte leven toe, van ons allen. Want zeker is het, dat, indien daar op dat oogenblik in Duitschland niet een man had gestaan, die de ontzaglijke verantwoordelijkheid op zijn schouders dorst te laden en het bevel tot den tegenaanval dorst te geven, geheel Europa het slachtoffer geworden zou zijn van een verschrikking, die zich in gruwelijkheid slechts met de tijden van Djingis Khan laat vergelijken.

De opmarsch der Deutsche legers is een epos van Germaanschen heldenmoed en doodsverachting. De waarde van het offer, dat door den Deutschen soldaat wordt gebracht, zal waarschijnlijk eerst door latere generaties in zijn vollen omvang begrepen kunnen worden. Doch één ding laat zich thans reeds vaststellen: het bolsjewistische monster, dat dreigend klaarstond, is op een zoodanige wijze getroffen, dat het tot in lengte van jaren ter zijde is gesteld als een ernstige bedreiging der Europeesche cultuur. Daarbij werden gebieden, die in hun uitgestrektheid het menschelijk voorstellingsvermogen schier te boven gaan, aan ons ontsloten, zoodat zij reeds binnen enkele jaren de grondstoffen, noodig om de stoffelijke basis onzer beschaving in stand te houden, in steeds ruimer mate zullen kunnen gaan leveren. Maar hoog daar boven uit rijst het resultaat in ideëlen zin. Voor het eerst in de geschiedenis der wereld hebben de verschillende volken van Europa elkaar in eensgezindheid gevonden met terzijdestelling van oude belangen-teenstellingen, die meestal meer vermeend dan werkelijk aanwezig waren. Naast de Duitschers en de Italianen staan nu de Finnen, de Roemenen, de Hongaren, de Kroaten, de Bulgaren en de Slovaken in één front aangetreden en nemen Spaansche, Fransche, Deensche, Zweedsche en gelukkig ook Nederlandsche legioenen aan den strijd tegen den vijand van alle beschaving deel. Nu één in den strijd zullen zij straks één zijn in den vrede en zullen hun de vruchten van het offer in den schoot vallen. Dit thans te kunnen zeggen geeft ons, allen nooden en moeilijkheden ten spijt, het recht en de plicht in dankbaarheid terug te zien op de achter ons liggende maanden. Het geeft ons den moed, hoe zwaar de tocht ook nog zal zijn, verder te marcheeren — de hoofden opgericht!

DE hartewensch van Franklin Delano Roosevelt is nog in de laatste maand van dit jaar in vervulling gegaan. Achtervolgd door de steeds dreigender ineen-

storting van het Amerikaansche kapitalistische stelsel met zijn uitbuiting tot in het onmenselijke en zijn hemeltergende wantoestanden op sociaal gebied, opgezweept door de joden, die in hem den messias van hun wraakgod Javèh zien en vervuld van een stijgenden angst voor persoonlijke mislukking, heeft deze man, wiens geestesziekte steeds gevaarlijker vormen aanneemt, het bestaan, nieuwe volken in den oorlog te storten, waaronder zijn eigen volk, dat, misleid als het werd door een arglistige propaganda, hem in het afgeloopen jaar opnieuw tot president koos. Reeds hebben de eerste gevolgen van zijn misdaad zich geopenbaard en drijven, als de voor eeuwig verstomde getuigen, op de wateren van den Stillen Oceaan de lijken van duizenden Japansche, Amerikaansche en Engelsche matrozen.... Reeds vielen eenige steunpunten in handen der Japanners, die niet slechts bewijzen knappe diplomaten, doch tevens kundige militairen te zijn. Japansche troepen zijn geland op de Philipijnen, die eens droomden van onafhankelijkheid, maar die nu ook op het altaar van het verraad worden geofferd. Singapore, Englands sleutelstelling in het Verre Oosten, ligt onder de dreiging van het Japansche scheepsgeschut, terwijl de Japansche landtroepen, die in Malakka opereeren, tot dicht vóór Singapore zijn opgerukt.

Daarenboven zijn de Japanners op Britsch-Borneo geland, waardoor de oorlog wel zeer dicht onze Nederlandsche bezittingen is genaderd. De heeren in Londen, die zich, met een volkomen gebrek aan werkelijkheidszin en in een verregaande arrogantie, nog steeds willen uitgeven voor ministers van het „Koninkrijk der Nederlanden”, doch in werkelijkheid als was zijn in handen van Churchill en zijn bentgenooten, meenden met Curaçao en Suriname voor oogen, de belangen van „hun” land niet beter te kunnen dienen, dan door aan Japan een oorlogsverklaring te zenden. Nadat Japan met nadruk had verklaard, geen andere vijanden te hebben dan Amerika, Engeland en Tsjang-Kai-Sjek. Nu vechten de Hollandsche jongens voor Britsche belangen op Malakka. Voorwaar, de Britsche propaganda heeft ze wel met blindheid geslagen....

De geschiedenis der wereld ging aan Nederland niet onopgemerkt voorbij. Ir. Mussert, die als leider der N.S.B. reeds meer dan tien jaren op de bres stond voor de werkelijke Nederlandsche belangen en ze ook reeds daarvoor — men denke aan zijn strijd tegen het beruchte verdrag, dat wij eens met België zouden sluiten en dat ons onder Franschen invloed zou brengen — wist te verdedigen, ziet zich door den Führer gesteund. Ook hier zal voortaan het Nationaal-Socialisme — belichaamd in de N.S.B. — den pas aangeven. Moge — in naam van de onontbeerlijke eenheid — thans ook de weg gevonden worden, waarlangs vele goede Nederlanders — en wij denken daarbij in de eerste plaats aan de leden der voormalige N.S.N.A.P. — den marsch onder de vanen van het Nationaal-Socialisme kunnen voortzetten.

F. H. WOWERIES:

DADEN VERRICHTEN

GEEN

WOORDEN ZIFTEN

KERSTMIS EN JOEL heiligen het wonder van het steeds nieuwe Worden, het wonder der geboorte. Men viert het geloof aan den terugkeer van nieuwen groei uit eigen bloed en eigen bodem. Het is het geloof aan de verlossing door het kind.

Zoo zijn vaderland en moederschap in de diepste beteekeenis dragers van het feest. En slechts daarom kon ons volk het met alle innigheid vervullen, zooals geen ander dat vermocht.

Hoe diep de beide grondbegrippen van het aardsche bestaan, **vaderland** en **moederschap**, in de gebruiken om Kerstmis geworteld zijn, dat komt in alle huizen jaar na jaar weder tot uiting, wanneer gelukkige kinderhanden zich om nieuwe geschenken sluiten. Het zijn immers geschenken, die voor het grootste gedeelte geen speelgoed zijn, dat slechts tot vermaak dient, doch symbolische geschenken, die den ernst van den lateren levensstrijd steeds weerspiegelen. Het zijn geschenken, die reeds in het kind een sluimerend besef van den harten en smartelijken levenswil en behoud van eigen aard beginnen te wekken. De meeste Kerstgeschenken geven het Germaansche kind droomen in, waarvoor later de man en de moeder nog achting en eerbied zullen hebben als voor datgene, wat hun jeugd vleugels gaf.

Mannelijke en moederlijke levenswil is dus de zin en diepste inhoud van onzen heiligen nacht. Beide leven even sterk in het bij den lichtboom verzamelde gezin en in dezen fieren vlamengroet der jonge mannen, die hun bergvuur op Winterwende de wederkerende zon doen tegenstralen.

Geboorte en gedijen, moederschap en vaderland, familie en manschap, eigen tehuis, ouderhuis en vrij vaderland, eeuwig jonge levenskracht en gloedvolle bereidheid, dat alles vervult onzen feestdag in de stille woordeloze veelvuldigheid van teere Germaansche innigheid.

Boven alles echter staat daarbij het groote geloof aan het nog hogere wezen in het menschenlijke bestaan, het geloof aan het hoogste geluk der menschenkinderen, aan het goddelijke in de persoonlijkheid. Het heilige in den mensch wil iets zien en vieren, dat het volgen en dienen mag, zonder zichzelf en alles wat goed is, te schaden; het zoekt een idee. En het is menschenlijk, dat dit hooge verlangen naar het goede en waarlijk schoone ook steeds weer het verlangen in zich bergt naar een begenadigde persoonlijkheid, een leider tot den hoogsten inzet der idee in de worsteling om goed of kwaad. Steeds slechts dan, wanneer persoonlijkheid en idee in één drager tezamen geboren worden, begint een groot uur der eeuwigheid. Slechts enkelen bezitten dan de gave iemand van zoo'n formaat onder de menschen nog tijdens zijn leven te herkennen. Eerst latere geslachten

zijn pas zoo vriendelijk den zoon Gods algemeen te erkennen en het verlangen naar een zelfde beleven van het allergrootste wakker te houden tot de verstarring naar nieuw leven verlangt.

Met de verstarring van oude geloofsvormen groeit het verlangen naar nieuwe, aan het goede eigenlijke van het generaties lang trouw gehandhaafde verwant zijn. Is het in zulk een tijd niet juist een geestelijke plicht, het verleden in het heden opnieuw te doen beleven, zonder daarbij nieuwen wijn in oude zakken te doen?

WIJ hebben iemand noodig, die zoo voor ons staat, dat ook wij ons wederom er van bewust worden, dat wij zelf Gods kinderen zijn; een zoon Gods, die zijn broeders dit groote bewustzijn door daden openbaart. Door dit verlangen geschiedt het, dat in alle streken de anders vaak zoo stille kerken overvol zijn op het geboortefeest van dien eenen zoon Gods, dien werkelijk allen zonder onderscheid van weten en ondanks vele vreemde franje en vreemde of verstarde vormen heden nog meenen te kunnen verstaan. Want het is nu eenmaal nog niet aan ieder vergund, meer sterrebeelden aan den hemel der Eeuwigheid te zien, dan zekere leeraren en opvoeders hem toonden. Niet groot is het aantal van hen, die daarboven zijn uitverkoren en die er mede toe worden opgeroepen, het goddelijke op aarde te zien of zelfs in steen en in de taal, in vers en kleur, erts en klei zelf te doen weerklinken. Wie echter de werktuigen, om in grootere verten te zien, niet heeft, wien het niet vergund werd, religie in het scheppende zoeken van God in de kunst te vinden, die zoekt alles, wat hij aan verlangen daarnaar in zich draagt, in het naastbij liggende, in dat, wat boven hem staat en wat hij met zijn zinnen nog juist kan vatten, te leggen. Zoo moet men hun ook geen verwijt maken, die hun God daar meenen te vinden, waar ook heden een door den Schepper bijzonder gezegende temidden van ons staat. Want niemand heeft het recht, die menschen van ons volk, die eindelijk tot een geloof gekomen zijn, te smaden, welke eerst in onze dagen hun zoon Gods en den Vader in het eeuwige hebben weergevonden.

En wel het minst hebben zij het recht om te smaden, die tot nu toe niet in staat geweest waren, dezen menschen, die in het diepst van hun hart bereid waren te gelooven, hun God te geven. De benepen en bekrompen lieden, die bij de vaardigheid van hun spitse tong, opvallend snel bereid zijn tot een demonisch en gerecht, op hen moet men niet letten, want hun enghartige angstvalligheid bewijst in de eerste plaats het ontbreken van een eigen groot geloof. Wie echter zelf klein-geloovig is, die kan geen gids zijn tot die groote geloovigheid, waarvan wij heden

meer dan ooit tevoren weten, hoe zij juist voor die alles is, die op deze wereld anders niets meer hadden. **Wie zelf liefdeloos is, kan een volk, dat den haat overwonnen heeft, geen recht laten wederbaren.** Die anderen hebben moordenaars en brandstichters achter een goddelijk aureool verborgen; zij zien van boven af, vervuld van haat, en koud op hem, die eerst heden zijn geloof vond. Doch verder, oneindig veel verder ziet toch hij, die uit de diepte naar de sterren kijkt, ook al zag hij ook slechts een enkele sterstralen aan het oneindige „Hemelrijk in ons”.

EN hun, die eerst in onze dagen hun ster gevonden hebben, die nu blijde en geloovig, uit de lichtloze diepte van nauwe dalen naar de hoogte trekken, dien zij gezegd, als vraag en als gebod: „Houdt het goddelijke, dat gij vindt, in U! Zwijgt van die laatste dingen, die nog willen worden en een stillen, langen tijd noodig hebben om tot rijpheid te komen.

Wie Germaansch geboren of geworden is, weet, waar het hier over gaat, ook wanneer daar niet luid of lawaaiig over gesproken wordt. Wie heden leeft en niet gevoelt, dat ons heden zichtbaar door den Hoogsten gezegend werd, zal ook onze woorden niet verstaan. Wie heden nog niet voelt en heeft ingezien, hoe menschen en volken verlossing van hun smadelijken ondergang vinden, is niet rijp voor het mysterie der Idee en zal ons steeds verkeerd begrijpen. En tenslotte zal ook hier de man, die duizendmaal in onzen tijd alleen gelijk kreeg, de rechte woorden te rechter tijd vinden. Daarom zij u gezegd: Geloof en laat het geloof zonder uietrijk vertoon slechts in daden spreken. Al het overige ligt in datgene, wat in onze feesten ligt. Wij willen tegenover het goedkoope belijden met de lippen onze verachting stellen en leven in de overtuiging, dat er voor ons niets hoogers bestaat, dan het **evangelie der daad**.

Daden op de uiterlijk misschien nederigste plaats, die het lot ons heeft waardig gekeurd. Groote prestaties in het kleinste zijn oneindig veel meer waard dan groote woorden in het grootste. Wij leven sedert 1933 binnen ons Rijk in een toestand, die de grootheid van ons geloof meer met doen, dan met zeggen bewijst. Dat geldt ook voor de dingen van het geloof. Wat hebben woorden hier te beteekenen? De sterren bereikt onze stem nooit, het peil-looze van den afrond echter zou haar in haar verpestenden greep verstikken, of de „vele, verscheurende wolven” langs den weg zouden dra op haar spoor komen voordat dan het eerste zwakke gloren van den nieuwen dag zijn licht over een uit zijn nood ziende geworden geslacht in duizendvoudigen glans doet stralen, als teeken van het aanbreken van een nieuwen tijd, die onze tijd zal zijn.

DE KERSTGAST

door

Robert Hohlbaum

Ik heb deze geschiedenis natuurlijk uit de tweede hand, mijn overgrootvader heeft haar beleefd en aan mijn grootmoeder verteld. En die vertelde haar mij weer in de eerste schemering van iederen Kerstavond, wanneer mijn jongensgeduld het wachten niet meer uithield. Mij boeide destijds alleen het spannende van het verhaal, het huiveringwekkende van een roerigen tijd; de diepere beteekenis verstond ik eerst later. En ook die verzong in den loop der jaren.

Mijn overgrootvader bezat een huis en landgoed dicht bij de poorten van een stad, die het ongeluk had aan de groote heerbaan te liggen. Zwaarder dan op anderen drukte de last van vijandige invallen op de burgers. De eens zoo rijke hoeve van mijn overgrootvader was achteruitgegaan en half vervallen, de twee laatste magere koeien dommelden in den stal, het laatste rookvleesch hadden de Franschen opgegeten, toen zij, met een krankzinnig vertrouwen vervuld, naar het Oosten waren getrokken.

Dat was in de lente geweest. De zomer bracht een loome, van angst doorsidderde stilte. Daarop echter doken de eerste geruchten op: terugtocht. De vroege Russische winter zou het trotsche leger verslinden. Nederlaag op nederlaag. De afgestompte menschen hadden niet meer de kracht, het te gelooven. En als zij het geloofden, dan stond achter de verlossende boodschap de grauwe angst voor hen, die terug zouden keeren en die wel het laatste zouden vernielen, wat er nog aan belachelijk klein geluk was overgebleven.

De Kerstavond was donkerder dan alle dagen tevoren. In de vroege schemering zat de familie in de groote keuken. De vader had een den uit het bosch en de zoon bonte kaarsjes uit de stad meegebracht, waarmede nu de vrouwen zwijgend den boom versierden. De laatste roode bal hing nog te beven aan den tak, toen wij paardehoeven hoorden, gedempt door de sneeuw, geen gerinkel van bellen, spookachtig stopte een slede. De afgematte menschen hielden den adem in, de vrouwen drongen zich tegen de mannen aan, wat er ook kwam, het moest onheil zijn.

Nog steeds zaten zij bewegingloos, toen de Fransche officier reeds in de deur stond. De dochter begon te snikken, doch de ouden stonden langzaam op, dekten op het bevel van den vreemdeling de tafel in den versten hoek bij het venster en de moeder zette water op om hem iets warmes te kunnen voorzetten. De zoon luisterde naar de woorden van den Franschman. Dat was niet de galmende overmoed van vroeger, er lag een opgejaagden klank in, bijna iets als slecht

binnen, zoo dicht in bont gehuld, dat er slechts twee stekende oogen te zien waren.

De ouden schonken den warmen drank in, zetten de laatste spijzen op tafel. Begeerig aten en dronken de vreemdelingen. Dan bleven zij zwijgend zitten. De kleine met al zijn pelzen sliep, de andere staarde in het donker voor zich uit, terwijl hij over den slapende waakte.

Zwijgend zaten ook de Duitschers, met gebogen hoofden, in elkaar gedoken voor het onzekere. Slechts de oogen van den zoon bleven op den vreemdeling gericht.

Dieper werd de duisternis, spon onbestemden angst vol voorgevoelens van de eene groep naar de andere. Stil zaten de vreemdelingen. Iets ijzig kils ging er van hen uit, sloeg de Duitschers op borst en keel, verstikte hen bijkans, deed hen beven van koude.

Nog steeds moest de zoon naar de zwijgende gasten staren. Tot hij zich langzaam uit den ban bevrijdde, opstond, aan staal en steen vuur sloeg en met steeds rustiger kracht de kaarsen van den boom aanstak. Helder stroomde het goede licht, vrijer ademden de Duitschers, maakten zich los uit de starheid. De slaper ginds ontwaakte, staarde in het plotse linge licht, hield zijn hand voor zijn oogen. En toen zeide hij, mijn overgrootvader heeft het duidelijk gehoord, ieder woord, hij heeft den hollen klank zijn leven lang niet vergeten:

„C'est comme une âme brûlante.”
(Als een brandende ziel).

Daarop verdwenen de Franschen. De slede gleed weg als een spook. En de laatste hoefslag ging verloren in het knetteren van het Kerstlicht, dat in oneindige goedheid met milde macht het bevrijde vertrek vervulde.

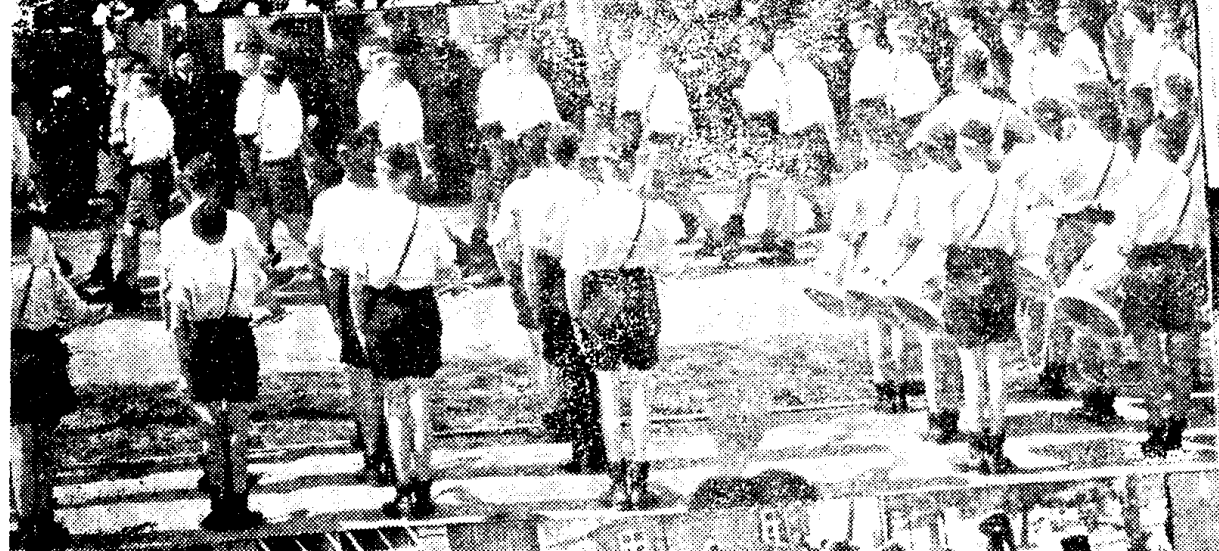
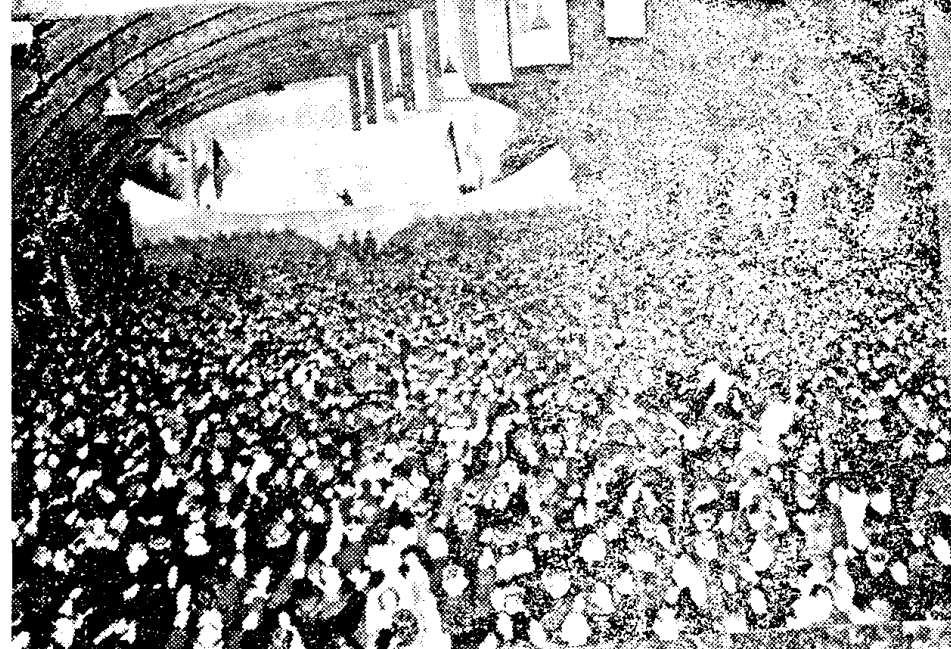
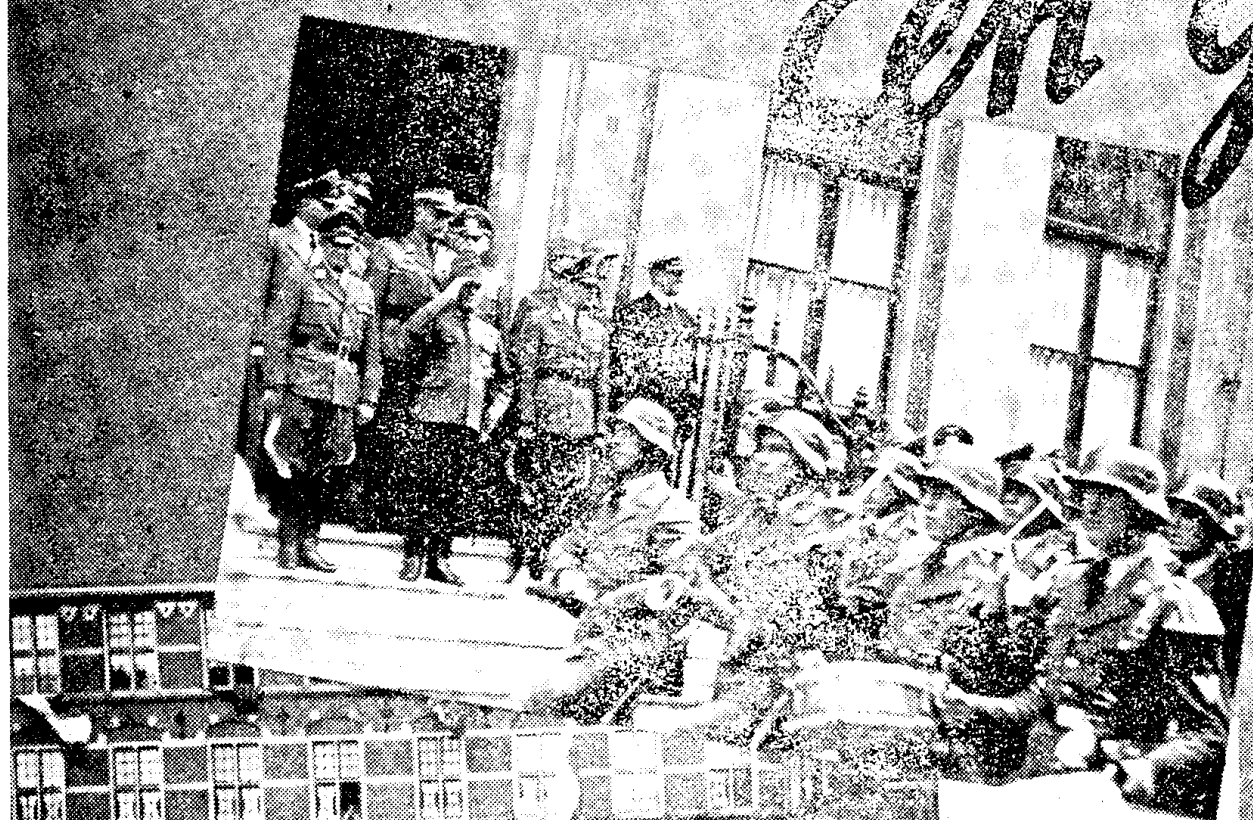

De versleten pels liet de tressen van de uniform zien, de rijlaarzen waren met vodden omwikkeld, en in plaats van door ene sjako werd het hoofd bedekt door een doek, die in den vorm van een tulband geknoopt was.

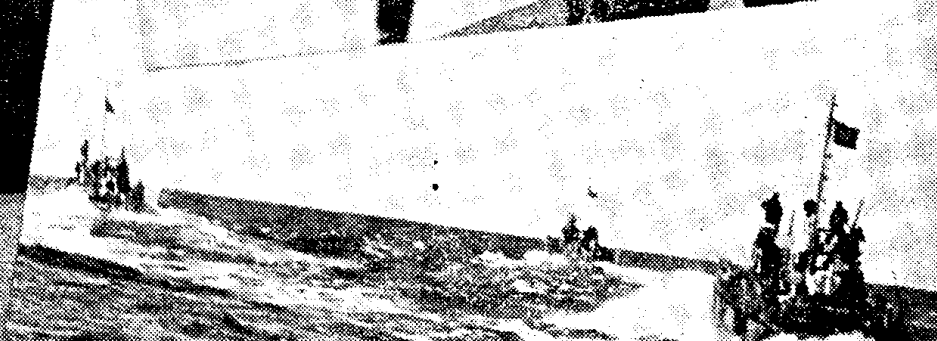
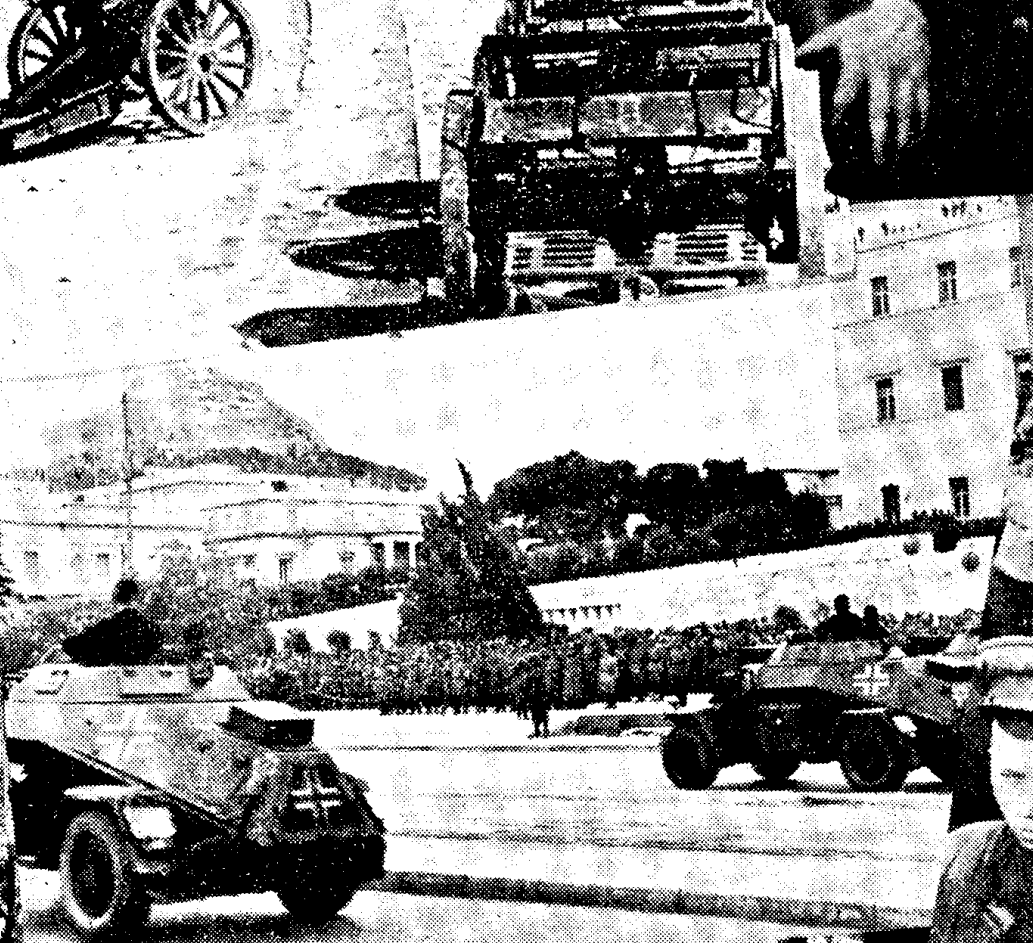
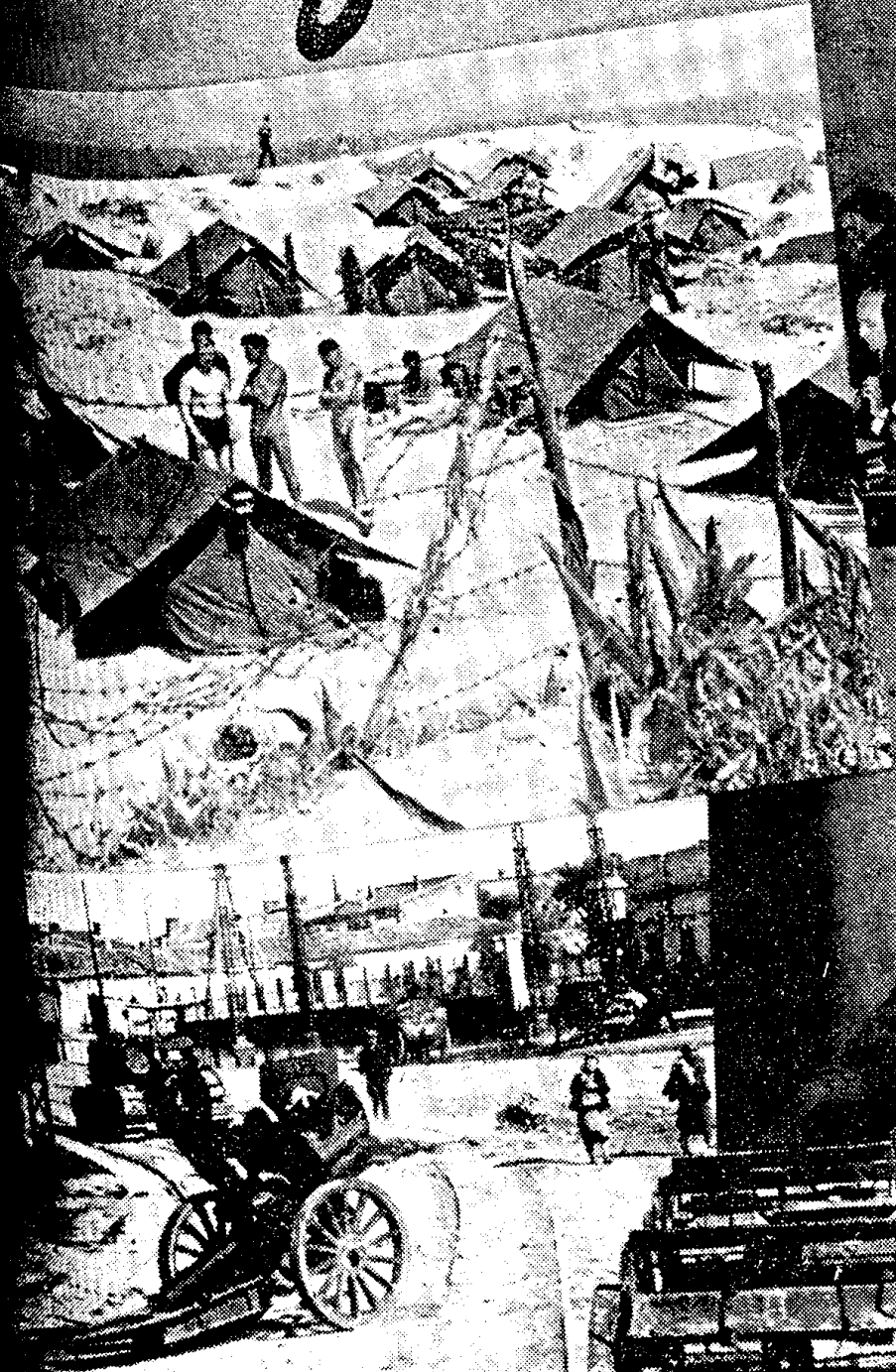
verborgen angst viel er in te beluisteren. Hooger hief de jongen het hoofd op, waagde het den Franschman aan te zien. Hij moest zich goed houden om niet te lachen. De versleten pels liet de tressen van de uniform zien, de rijlaarzen waren met vodden omwikkeld, en in plaats van door een sjako werd het hoofd bedekt door een doek, die in den vorm van een tulband geknoopt was.

De vreemdeling keerde zich om, opende eerbiedig de deur. Een kleine man trad

Eén geef Wit in 194

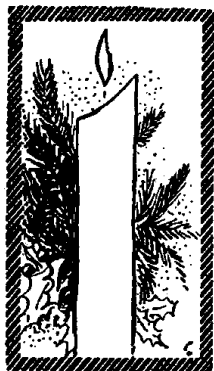
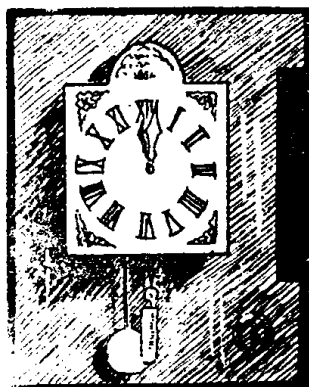

et geveuen

Eduard Anne Schot:

DE KLOK IN DE HERBERG

K gevoel mij gelukkig, als de winter komt. De herfstdagen maken mij eenzaam. Maar de winter, die nadert, brengt mij terug tot mijn kindertijd. Ik zie weer oude en vertrouwde gezichten.

Er schitteren kaarsvlammen tusschen groene takken. Ik word weer warm van binnen, zooals een reiziger, komend uit den kouden avond, in een herberg bij het haardvuur warmen wijn drinkt. De dikke boeken met kleine letters, die tevergeefs de geheimen achter de sterren willen spellen, die sla ik dicht. Mijn gedachten willen niet meer zoo ver op reis. Ik wil geborgen zijn in een huis, tusschen muren, waarop schaduwen van vlammen dansen. Ik wil tevreden zijn in de dagen, die zoo toegedekt als zaden onder de aarde, besloten liggen tusschen den laten dageraad en den vroegen avondschemer. Ik wil in de dagen van zonnewende met alles vertrouwd zijn als een kind: de sterren aan den hemel zoo naderbij als kaarsvlammetjes in den denneboom, de boomen, de bloemen en de dieren bijeen in den eeuwigen tuin der herinnering. De geheimen des levens wil ik ervaren als een kind en als een grijsaard. Zooals ik dat eens geleerd heb in mijn jeugd, in de twee ontmoetingen, waarvan ik vertellen ga. Het is voor groote en voor kleine menschen. Rakel het vuur nog eens op, laat de vlammen warrelen. En vergeet niet de glazen te vullen....!

ER was eens een herberg voor dichters, voor ongelukkige minnaars en voor goede gezegende zwervers. Ik dronk er vaak een glas. Als dichter, als ongelukkig minnaar of als een zwerver aller wegen? Ik weet het niet. Wanneer het sneeuwde of de storm losbrak over de stad, wanneer grijze en witte wolken dreven langs maan en sterren, wanneer de klokken zoo hard en helder gingen luiden, dan trok ik naar de oude herberg en dronk er een glas. Dan zaten er nog drie of vier te drinken, te mijmeren of over oude dagen te praten.

Er was een stamtafel van blank hout, heelemaal glad geschuurd. Kleine tafeltjes stonden bij de ramen. Hier en daar blinkte lamplicht. Er hingen geuren van bier, wijn en kruimige, belegde kaas.

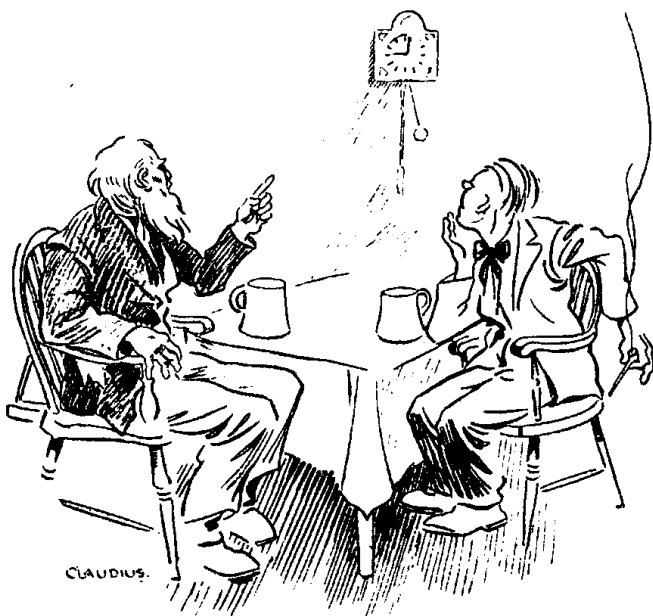
Ik zat er eens op een avond. Ik dronk haastig. Mijn hart was onrustig. Ik wilde verhalen schrijven en gedichten. Waarmee zou ik beginnen? Ik wilde op Kerstavond gelukkig zijn. In het ouderhuis of in het huis van de geliefde? Of bij de vrienden van het lied en van het glas? Ik had ook wel willen zwerven door de oude straten en stegen van de stad om het maanlicht te zien over de grauwe gevels. Maar ik wilde ook wel zijn op het land, water hooren klotsen en peinzen met de knotwilgen. Ik dacht: hoe ver is alles, hoe dichtbij.... En even geheimzinnig. Het

haardvuur hier in de herberg en het eeuwige licht van de Poolster.

Naast mij zat een oud man. Hij dronk matig en veegde nauwelijks het bierschuim van zijn baard. Hij leunde voorover, zijn dooraderde handen gekruist op zijn stok. Hij staarde recht voor zich uit met zijn kleine, heldere oogen naar de klok aan den wand. Het was een mooie, oude klok. Een koperen slinger, blinkend als een gepoetste zon, bengelde op en neer. Terzijde van de vergeelde wijzerplaat waren op het wormstekige hout twee boomen geschilderd. Eén groot en één klein. Eén vol bladeren en één dor. Omdat ik zoo onrustig was door mijn verhalen en gedichten, door allen, die ik liefhad en door mijn zwerflust, klopte mijn hart zoo luid, dat ik vreesde het goedige tiktakken van de klok te overstemmen. En daarom begon ik maar te praten.

— Een mooie klok, zei ik tegen mijn grijzen drinkgenoot.

H IJ keek mij aan. Ik zag, dat zijn gezicht geteekend was vol eerbiedige, fijne rimpels. Hij vond het niet noodig mij te

antwoorden, dacht ik, toen ik zijn wijze oogen zag. Maar misschien raadde hij iets van de gedichten en de geliefden en hoorde hij het kloppen van mijn hart.

— Het is een oude klok, zei hij. De menschen hebben verleerd er op te kijken. Ze dragen uurwerken bij zich, zoo fijn en zoo nauwkeurig, alsof de mieren ze gemaakt hebben. Ze kijken op hun uurwerk en zeggen: het is twaalf uur: ik ga brood eten. Ze zeggen: het is acht uur, ik ga bier drinken. Ze zeggen: het is weer twaalf uur, tijd om slapen te gaan. Maar waarom zal ik daartoe een uurwerk dragen? Drie keer op een dag waarschuwt mijn maag: het is tijd om te eten en mijn dorst: het is tijd om te drinken en mijn oogen, brandend en moe: het is tijd om te gaan slapen.

— Het is waar, zei ik.

— De menschen, die lang geleden die klok hebben gemaakt, hebben haar vol geheimen gestoken. Wanneer zoo'n klok hing in een huis en de menschen keken er naar, dan zagen ze altijd andere dingen. Mooier en geheimzinniger dan het verloop der uren. Nu hebben de menschen verleerd op de klok te kijken.

— Het is waar, zei ik.

— Luister, zei de grijsaard. Hoe krachtig tikt dat oude hart van de klok. Zoo

min als gij hooren kunt het vallen van dennenaalden op elkaar, zoo min hoort gij het tikken van het uurwerk in uw zak. Maar wanneer ge luisteren wilt naar dat oude, trouwe hart van de klok, dat wijze en rustige tikken al maar door, dan zal de onrust uit uw hart verdwijnen. Dan zal ook uw hart rustig gaan slaan. Waarom zoo gejaagd? De klok is ouder dan wij samen..

Ik luisterde. Tikketikketak.... tikketikketak....

— Het is waar, zei ik.

— Vele malen heb ik die oude klok ontmoet, zei de grijsaard. En telkens weer heeft ze mij iets geleerd. Van hemel of aarde. Van leven of dood.

— Kon ik maar één keer zoo de klok ontmoeten, vroeg ik.

— Luister, zei de grijsaard. Zie, hoe parmantig de wijzers voortstappen over de wijzerplaat. De groote haastig om op tijd te zorgen voor alle minuutjes. De kleine, die alleen maar op de uren is aangewezen, heel langzaam, bewust van zijn waardigheid. En onder hen bengelt de slinger. De wijzers denken alleen aan zichzelf. Ze zijn hoog verheven boven den slinger. Wie van de menschen hier in de herberg kijkt er ook naar den slinger? Ze weten alleen niet, dat het de slinger is, die hen doet voortgaan op hun trotsche reis naar minuten en uren. Ze weten alleen niet, dat de menschen den slinger veronachtzamen, omdat ze verleerd hebben in dien blinkenden zwerver van het heen en weder, het teeken van eeuwig worden te zien.

Ik zei niets. De oude man ging voort.

— Zie naar den slinger. Zoo als hij nu op en neer gaat, zoo ging hij honderd jaar geleden. Hij is minuut en uur tegelijk. Gij kunt zijn bewegingen optellen. Het getal is zonder maat. Maar in het heden is het aldoor een en ondeelbaar. Zoo was het gisteren en vóór dat we geboren waren. Zoo zal het morgen zijn. Altijd nieuw en altijd oud. Een kleine koperen zon is de slinger. Beeld van het zonnelicht, dat uren en minuten voor menschen maakt. De menschen kijken niet naar den slinger. Ze staren op de wijzerplaat. De menschen kijken niet meer naar de zon. Ze staren op uren en minuten. De wijzers weten niet, dat de slinger de uren en de minuten maakt. De menschen weten niet meer, dat de eeuwigheid den tijd maakt. De menschen willen raadselen en geheimen weten en ze kijken daartoe op de wijzerplaat van den tijd. Waarom niet éénmaal gestaard in de eeuwigheid? Wie geleerd heeft van den koperen slinger, die zal leeren van de blinkende zon, die zal leeren van tijd en eeuwigheid, van worden en vergaan.

— Het is waar, zei ik. Maar nu zei ik het heel zacht. We dronken ons bier. Ik talmde om heen te gaan. De storm bonkte tegen de ramen. De klok tikte goedig en luid. De slinger ging op en neer. De wijzers waren onvermoed. Ik keek naar de klok. In mijn oogen waren alle vragen.

— Twee boomen staan daar geschilderd, zei ik. — Zoo zeggen kinderen dat,

wanneer ze niet durven vragen. Ik keek den ouden man aan. Hij knikte goedig.

— Gij hebt de klok één keer ontmoet, zei hij. Nog één keer zal ik u haar doen ontmoeten. Gij zult langer drinken hier dan ik. Na dit laatste verhaal zult gij verleerd hebben te vragen naar den tijd. Dan zult gij zelf op de klok kunnen kijken. Laten wij nog een goed glas drinken en praten.

We dronken zwijgend.

VER in het Noordland, daar is een woud. Daar vielen eens twee zaden in de aarde. Die zaden wilden boomen worden en staan in het licht. Ze drongen door de aarde en zagen het licht schemeren onder het groen van het eeuwige woud. De jonge twijgen spraken met elkander. Eens op een dag kwam een wijze man door het woud. Hij hoorde het tinkelen van bloemkelkjes en het groote lied van de boomen. En ook de twee, nauwelijks ont-komen aan de aarde, hoorde hij spreken met de lispelingen van hun teere blade-ren.

— Moge mij de stormwind sparen, zei de een. Dat de herfst mij niet verdorre, de winter mijn hart niet breke! Moge ik steeds vaster in de aarde groeien, opdat ik eens zoo groot kan zijn als de vaderen rond mij heen. Dan zal mijn kruin in de blauwe hemelen staren, de zon drinken. Dan zullen de winden en de stormen door mij hun liederen ruischen. Mijn zaden zullen vallen in de aarde. En wanneer ik nederstort, zal ik reeds duizendmaal zijn opgestaan.

— Ik wil niet in de aarde staan, zei de ander. Ik wil niet zijn als de vaderen in het woud. Ik wil nu de zon zien en den hemel. Ik wil niet tusschen duizenden boomen staan. Ik wil alleen zijn. Ik wil vrij zijn. Ik wil boven de aarde staan en boven het woud. Ik wil zoo hoog als de adelaar. Ik wil op de bergen staan.

De wijze man sprak wijze woorden maar de jonge boomen hielden vast aan hun verlangen. Voor den een nam hij het onkruid weg en drukte zijn wortels vaster in de aarde. Maar den ander groef hij uit en droeg hem vele dagen tot op de bergen. De rotsen waren koud en kaal. Dichtbij glinsterde de eeuwige sneeuw. In een spleet was een handvol aarde. Daarin werd de boom van het verlangen geplant.

HET rad van den tijd wentelde. Kinderen werden groot, zaaiden en maaiden, bouwden huizen en gingen dood. De zon ging en kwam weder. De klok bleef tikken en de slinger was onvermoeid. De wijze man, die de boomen hoorde spreken, was nu heel oud geworden en nog éénmaal ging hij op reis om te leeren van boomen en planten. En hij kwam in het woud. Lang dwaalde hij door den eeuwigen schemer. Toen zag hij de boom, die eens verlangde om in de aarde te blijven.

— Vertel mij van uw leven, zei de wijze man.

De boom boog zijn kruin van den hemel neer tot de aarde. En de boom ruischte zijn verhaal.

— Ik bleef trouw aan de aarde. Mijn wortels schuwden haar duisternis niet. Hoe dieper ik wilde groeien in haar schoot, des te hooger rees ik op naar het licht. De machtige vaderen om mij heen beschermden mij tegen het geweld der winden. Zoo groeide ik op. Nu zie ik de hemelen en het licht. In mijn kruin fluisterden de onsterfelijken hun geheimen. Ik heb zaden geworpen in de aarde. Zie, aan

mijn voet streven de twijgen omhoog. Nog eeuwen zal ik de hemelen zien en de zon. En wanneer ik sterf, zal ik reeds vele malen herrezen zijn. Ik zegen het eeuwige woud....

De wijze man kustte den boom en hij reisde vele dagen tot op de bergen. Toen zag hij den boom, die eens verlangde om alleen te zijn, om boven de aarde te staan en het woud.

— Vertel mij van uw leven, zei de wijze man.

De boom was klein als een grijsaard, die gebukt gaat. Zijn takken waren kaal en verdord. Hij leunde tegen de rotsen. Hij kraakte als hout, dat geen ziel heeft. En de boom fluisterde zijn verhaal.

— Omdat de aarde in de spleten geen moederaarde is, daarom konden de sappen mij niet voeden. Mijn wortelen konden niet groeien in de rotsen en daarom kon ik niet oprijzen tot kracht. De vaderen om mij heen beschermden mij niet tegen stormen en sneeuwjachten. Hier hangen de wolken als vachten aan de bergtoppen. Wie de aarde verlaat, hij kan den hemel niet zien. Ik heb zaden geworpen. De winden hebben ze gejaagd over de berghellingen van rots tot rots. Hier zal ik verdorren van jaar tot jaar. Ik zal niet herrijzen in mijn nageslacht. Als een vervloekte sta ik hier in de woestenij, kaal en eenzaam als een galg. Was ik maar gebleven in den schemer van het eeuwige woud.... Wanneer de zon oprijst om het leven te brengen, dan weet ik, dat het niet geschieden kan voor mij. Want de diepte der aarde, de schemering van het woud, het zaad, de regen, de zon, dat alles heeft eigen plaats in de harmonie van de wereld. Wie zijn plaats verlaat, die verlaat de wereld. Die kan niet meer zien in de hemelen, geen geheimen meer hooren ruischen. Ik had trouw moeten zijn aan de aarde, zooals de zon trouw is aan den hemel. Waardoor alles in de wereld elkaar trouw blijft, opdat het leven eeuwig zij....

DE wijze man kustte den boom en hij reisde terug om alles te vertellen aan het geslacht, dat hij had voortgebracht.

De klok tikte. De wijzers hadden zich gehaast naar het nachtuur. Alleen de blinkende slinger was onaandoenlijk in zijn eeuwige maat. Het was stil geworden in de herberg.

— Zal ik uw glas nog eens vullen? vroeg de waard met zijn snorren omhoog.

Ik schrok. — Ja, zei ik haastig. Ik dronk mijn bier en ging heen. Toen ik de deur opentrok, stoof de sneeuw in wilde vlagen naar binnen. Het was koud en nat in mijn gezicht. Wat had ik weer zitten peinzen in de herberg van dichters en ongelukkige minnaars! Zoolang op een oude klok gestaard tot ik verhalen hoorde van een grijsaard, in mijn eigen dromen geschapen!

Hoe wit was de sneeuw! Hoe helder klonken de klokken van den grooten toren! Mijn hart was rustig. Ik wist waarheen te gaan. Naar het lief en de anderen. Ik wilde gedichten schrijven en verhalen. Om tijd en eeuwigheid te bevatten als een slinger van de klok, als een boom in het woud, als de zon, als een man geworteld in zijn volk, in goede moederaarde, als een boer of als een dichter.

Zoo leef ik in den tijd van winterzonwende. Zoo leerde ik het van de klok in de herberg.

Kom er eens een glas met me drinken! De klok hangt er nog....

ERNST C. H. LOCHT:

LEVEN

EUWENLANG heeft de mensch gezocht naar het geheim van het leven, naar de bron van alle zijn, de kracht van alle worden, het doel van alle gaan. En steeds weer hebben de groote denkers, wier namen blinken in de historie en wier mythische grootheid door het volk wordt gezocht, gepoogd het zwaartepunt van dit aardsch bestaan te verleggen naar een buitenaardsche droomwereld. Vèr-uit boven de simpele grootheid van deze wereld ging hun tasten; wèg trokken hun gedachten naar de grenzen van ruimte en tijd — grenzen, die nooit bereikt zijn en nooit bereikt zullen worden. Zoo schiepen zij zich de wereld hunner fantasie, het koninkrijk, dat niet van deze aarde is. Dáár zou het goed zijn te leven en daar was dus het leven eeuwig. En anderen zijn er geweest, door alle eeuwen heen, die zich — nog maar nauw het leven bewust — afzonderden van de wereld, losrukten van alle bestaanswerkelijkheid. Zij droomden van een spoedig ingaan in de bovenaardsche heerlijkheid en zij zagen niet hoe zij een leven vol schoonheid en grootheid verspillen, wègsmeten....

DE wende aller dingen, die zich thans voltrekt, eischt van ons bezinning op de werkelijkheid van het leven, op het aardsch bestaan. En wij beseffen, dat er in en om ons een Umwertung der Werte plaats grijpt, die de radikaalste zal zijn in de geschiedenis der menschheid. Want uit den geest van levensafkeer en levensontkenning van duizenden jaren groeit de levensbelijding en levensverheerlijking van den nieuwen mensch. Germaansch denken en germaansch gelooven, verworteld in de onaantastbare werkelijkheden van bloed en bodem, breiden zich uit over de aarde en zaaien den nieuwen levenswil. Millioenen worden zich de taak bewust, die zij op deze aarde, waar zij door het onontsluierde raadsel van het zich eeuwig voortplantende leven zijn geplaatst, hebben te vervullen. Millioenen keeren terug tot de werkelijkheid van tijd en aarde-leven en beseffen, dat het doel van het leven alleen in het leven-zelf is gelegen. Dit nieuwe geloof, het geloof aan de goddelijkheid van het leven, aan onze goddelijke taak in het leven, die wij — als kinderen Gods — allen kunnen vervullen, is het geloof van den nieuwen mensch.

Als kinderen der aarde, belijders van bloed en bodem, heiligen wij het leven!

J. Bongenaar:

1941 toonde ons Boerenvolk paraat

De macht van het licht sloeg de duistere machten neer!

HISTORISCHE datums in de geschiedenis van ons Nederlandsche boerenvolk liggen achter ons en het past bij den overgang van „oud” naar „nieuw”, hierbij even stil te staan. Niet, omdat wij meedoen aan de met de onsjes brood en pondjes spek op-en-neer gaande schijnwaardeering voor den boer, waaraan een groot deel van de men in de steden mank gaat, doch omdat de nieuwe orde waardeering vraagt voor alle werkers. Dus óók voor de werkers op het land, op het water en op de zee.

Wij vragen dus geen liefdoenerij, geen mooie woorden, geen plotsklaps tot een manie verhoogde belangstelling voor ons landvolk. Neen, wij vragen aandacht, opdat ook u, die niet dagelijks met hen in aanraking komt, in hen de stoere werkers zult leeren kennen en begrip zult gaan toonen voor hun gewoonten, vreugden en moeilijkheden.

Wij vragen hiermee niets te veel en niets te weinig: Heeft u er wel eens over nagedacht, dat, wanneer de boer ging staken, een volk aan den hongerdood zou zijn prijsgegeven? En herinnert u zich nog, dat wij vroeger leefden in tijden van uitsluiting en staking? Herinnert u zich nog, dat de boer daar nooit aan heeft meegedaan? Weet u soms ook, waarom hij dit niet deed?

Niet, omdat hij het zoo goed had. Integendeel: jaren van de scherpste crisisterreur, de dwaaste maatregelen en de strafte verdrukking liggen achter hem.

En toch staakte de boer niet.

Want de boer kan niet staken. Hij móet aan zijn Goddelijke roeping gehoor geven, moet den roep van zijn hart: den bodem bewerken en voor zijn volk produceeren, volgen.

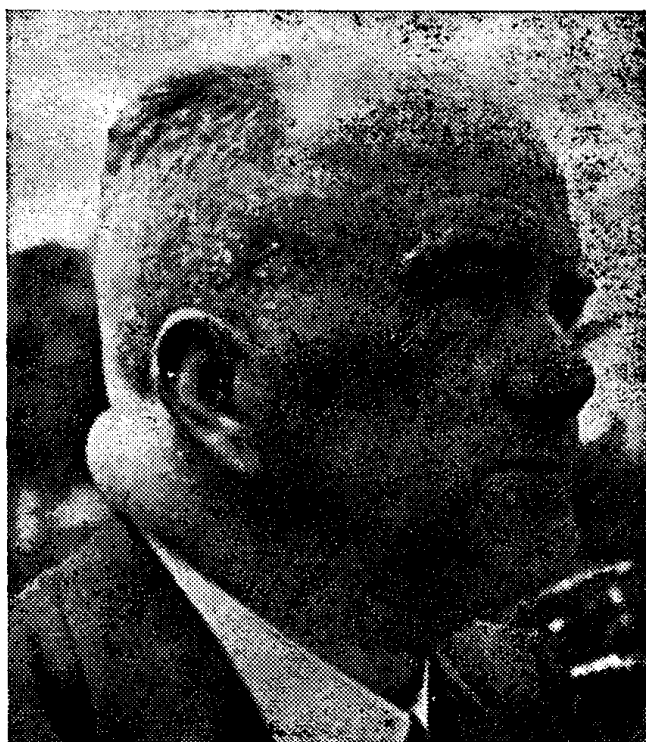
Vandaar, dat de landman een bijzondere plaats inneemt in ons volk, een plaats, die hij zich niet veroverd door bijzondere verrichtingen en nog minder door de schijnbelangstelling van het oogenblik, doch door zijn stoeren arbeid, een arbeid, die ieder, die ermee in aanraking komt, met diepe bewondering vervult.

DE boerenstand was het deel van onze volkshuishouding, dat onder het democratische bewind wel het meest geleden heeft. Boerenrecht moest buigen voor het buitenlandsche kapitaal. Boeren werd te grabbel gegooid voor de voeten van op mazzel beluste joden. Onze boter ging voor 40 cent naar Engeland en wij aten het kunstvet uit Australië voor hoogen prijs. Alles vanwege de mazzel, die erin zat en onze „vriendschappelijke” betrekkingen met John Bull.

In 1940 werden de boeren van verschillende kanten hierop gewezen. De meest voortvarenden namen het aan en begrepen het, doch de overgrote meerderheid keek, naar goeden boerenaard, de kat eerst uit den boom.

De bezettende overheid kon eenige verbeteringen in de financieele positie van het landvolk aanbrengen. Onze uitvoer naar het Oosten werd gereorganiseerd, hetgeen een belangrijke stap op den goeden weg betekende.

Niet langer rotten tienduizenden kilo's tomaten in het Westland, niet langer ontvangt de landman een spotprijs voor zijn producten, een jodenfooi voor zijn arbeidskracht.

De boer ziet dat er iets goeds gebeurt.

Hij behoort tot dat deel der bevolking, dat de zaken nuchter aankijkt, onbevooroordeeld — eerlijk!

De boer, ziet dat er iets goeds gebeurt. **Hij zet zich in!** Onder voorzitterschap van Dr. F. E. Posthuma wordt in het begin van 1941 de Commissie-Posthuma door den Rijkscommissaris ingesteld tot verhooging van den bodemopbrengst. „Nederland voedt zichzelf” was de wekroep, waaronder deze commissie haar werk ving. Haar allereerste doel was met de thans beschikbare middelen een zoo groot mogelijke opbrengst te verkrijgen. Alle tot voor kort bestaande landbouworganisaties zegden steun toe. Sommigen hebben deze medewerking goed opgevat, anderen weer hielden te veel vast aan het oude, doch allen hebben er desondanks toe medegewerkt, dat de leuzen „Nederland voedt zichzelf” en „Productieslag 1941” algemeene bekendheid verwierven en de zoo hoog noodige belangstelling voor ons landvolk zich, zij het dan ook zeer langzaam, baanbreekt.

Begin 1941 was echter ook in ander opzicht belangrijk. Twee wereldbeschouwelijk gezien op denzelfden voet staande landbouworganisaties,

het Boerenfront der N.S.B. en Landbouw en Maatschappij smolten samen tot Het Nederlandsch Agrarisch Front onder leiding van Roskam.

Dit Nederlandsch Agrarisch Front ging door de maanden heen een steeds belangrijker plaats innemen in het leven van ons boerenvolk.

De boerenjeugd werd in een straffen organisatievorm opgenomen en hield in het voorjaar een grooten landdag in de aloude Rolder boerdennen, waar duizenden jongeren gekomen waren om een oud volksspel weer levend te zien worden.

Boerenleider Roskam voerde hier het woord en voor het eerst in de laatste tien jaar begrepen velen, dat er „iets met de boeren gaande was”....

Boerenorde of bolsjewisme

HET monster van het bolsjewisme vloog Europa naar de keel. Boerenorde of bolsjewisme — nu kiezen. En de boeren kozen. Zij traden aan, tienduizenden tegelijk, eerst in Rolde, daarna in Den Bosch om zich uit te spreken tégen het bolsjewisme en vóór de orde van den boer.

Zoowel de landdag te Rolde als die in Den Bosch werden boerensuccessen van den eersten rang. Duizenden volksgenooten leefden die uren mee met ons landvolk, dat zoo zuiver aanvoelde, waarom het ging.

Een periode van rust trad daarna in. Een productieslagtentoonstelling te Den Haag, met belangwekkende redevoeringen van Statssekretär Backe en Dr. Posthuma valt te vermelden, evenals het onder commissariaat stellen van alle katholieke landbouworganisaties met nevenorganisaties.

In Den Haag werd intusschen door boerenleider Roskam en zijn mannen onafgebroken gewerkt aan de voorbereidingen van een Nederlandschen Landstand, een boerenberoepsorganisatie, waarvan iedere landman, visscher, landarbeider, landvrouw, kortom het geheele landvolk in de meest uitgebreide betekenis van het woord, van nature deel uitmaakt.

De Nederlandsche Landstand werd begin vorige maand in het leven geroepen, met als leider Roskam, die na verschillende besprekingen meedeelde, dat de Crisisorganisaties en de landbouwbonden in den Landstand opgenomen zullen worden. Dit is met laatstgenoemde inmiddels gebeurd. Boerenleider Roskam wees er nadrukkelijk op, dat het zijn bedoeling is het oude goede te behouden, doch tevens het oude verkeerde tot den wortel toe uit te snijden.

Nederland gaat 1942 in met een **onverdeeld** boerenvolk. Een boerenvolk, dat, georganiseerd in één groot verband, den Landstand, in de komende maanden tot een topprestatie kan komen.

M. REUSS ZUR LIPPE:

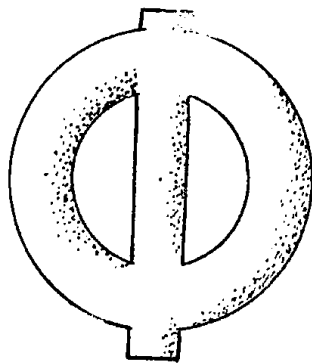

Over de oude beteekenis der HEILIGE NACHTEN

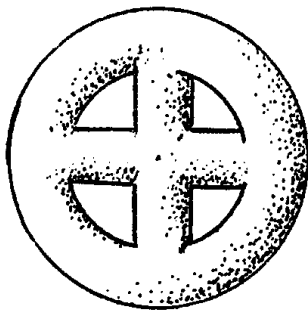
DE heilige nachten zijn heden ten dage ons grootste familiefeest. In nog veel sterker mate waren zij het feest der sibbe voor onze voorvaderen. Zonder twijfel is het feest een oerfeest van het Noordras geweest, een feest, waarvan de wortels tot in de Indogermaansch-arische geloofsvoorstellingen terugreiken. Met de geboorte van Christus had dit feest, dat immers veel ouder is, natuurlijk niets te maken. Eerst omstreeks het midden der vierde eeuw stelde de Christelijke kerk, die gedurende de eerste eeuwen van haar bestaan de geboorte van haar God in het geheel niet feestelijk had gevierd, het vieren van het Kerstfeest op den 25sten December. Voor de eerste maal werd de geboortedag van den stichter der Christelijke religie in Rome in het jaar 354 gevierd. In de andere gebieden van het Romeinsche Wereldrijk, waar de missie ook reeds haar werk gedaan had, werd het eerst veel later een feest. Voor de Zuidgermaansche volken stelde de synode van Mainz eerst in het jaar 813 het kerkelijke Christusfeest op 25 December vast. Met de instelling van dezen nieuwen feestdag heeft de kerk, zooals zij zelf verklaart, de groote feestdagen van de Noordsche heidenen willen verdringen, die op de wende van het jaar lagen. Dit feest was zoo diep verankerd in het boerenhart van het Noordras, dat de kerk het niet volkomen kon uitroeien, doch slechts haar eigen gedachten op den feesttijd vermocht over te dragen en in oude feestelijke gebruiken een andere beteekenis te leggen.

TUSSEN den 25sten der Joelmaand en den 6en der eerste maand van het nieuwe jaar lagen de hooge feestdagen

van onze voorouders. „Moedernachten” heetten zij bij de heidensche Angelsaksen, zooals de monnik Beda bericht; in het Egerland dragen zij denzelfden naam. „Ze wihen nechten” wordt het feest in middel-hoog-Duitsche bronnen genoemd.

Als de „Heilige Twaalfden” zijn zij ook bekend, als joel- of winterzonnewende. Alleen reeds de benaming van den feesttijd volgens de nachten (bijv. niet volgens wij-dagen) verradt den hoogen ouderdom

van het feest, dat uit dien vroegen tijd stamt, waarin de Germanen nog naar nachten rekenden. Ook ons huidig woord „Weihnachten” geeft in zijn vorm te kennen, dat het niet om een enkelen feestdag als een geboortedag kan gaan, doch om een feest van verscheidene nachten.

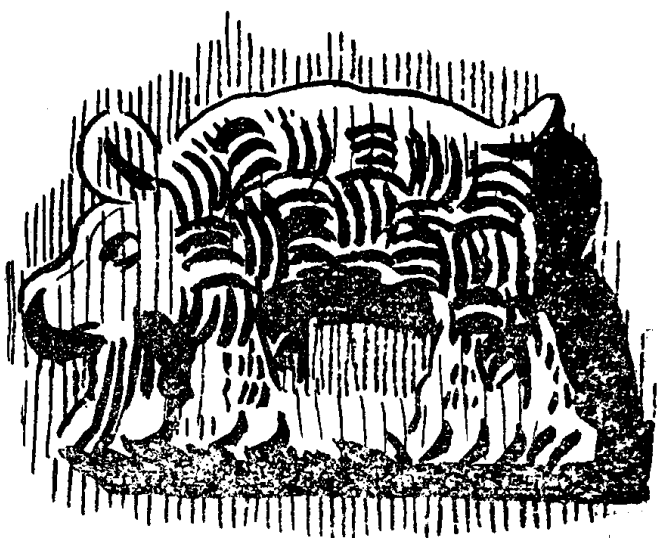
Als geen ander feest zijn de Germaansche heilige nachten uiting van het diepe godsvertrouwen van een boerenfolk, dat het leven vol vertrouwen aanvaardt en aan de overwinning van het licht gelooft. Het zich ten einde neigende jaar, waarop het licht afneemt, de arbeid op akker en weide meestal is volbracht, gaf onzen boerenvoorouders duizenden jaren geleden reeds aanleiding om de wisseling van het stervende licht en zijn vernieuwing diep te beleven, het eeuwige vergaan en ontstaan als uitingen der eene goddelijke oerkracht van het leven te zien. Met eerbied en dankbaarheid aanvaardde men deze wet, die een onwrikbaar vroom vertrouwen op het leven, op de zegenrijke zon en het licht wekte. Daarom noemde men haar „Moedernachten”, heilige nachten, waarin de moeders haar invloed doen gelden, aan wier vruchtbaren schoot alle leven ontspringt en die tegelijkertijd oermoeders zijn, lotsvrouwen, die het lot voor de menschen en het nieuwe jaar bepalen. Volgens een oud geloof, dat heden nog in het volk leeft, nemen in dezen tijd de goede lieve vrouwen van het volk en de beschermsters der sibbe haar intrek in de huizen, om te toetsen, te zegenen en

te schenken. Het werk moet dan reeds volbracht zijn, de spinrokken der meiden afgesponnen, wanneer zij zich niet den toorn van de oude Holle of Berchta op den hals willen halen.

In de gebruiken leeft de oude beteekenis

NAAST de literaire bronnen, die ons beelden uit de Germaansche joelfeesten voor den geest brengen, leeft de oude ware beteekenis der heilige nachten in het zinnebeeld en gebruiken, waarvan dit feest heden ten dage nog vergezeld gaat, voort. Meestal niet goed meer begrepen, vaak verkeerd uitgelegd, spreken zinnebeeldige feestversiering en gebruiken van het feest der heilige nachten, voor wie het weet te verstaan, van zijn oude beteekenis als licht- en vernieuwingsfeest, als levensfeest. Daarom worden de gebruiken in de heilige nachten zoo sterk bepaald door vuur en licht, door twijg en boom en andere zinnebeelden van het jongé jaar en van de nieuwe, jonge zon.

Als het Germaansche zinnebeeld en als de Germaansche feestversiering mag wel de joelboom worden genoemd. Ook al zijn enkele gebruiken der midwinterzonnewende in Beieren anders dan in Friesland, in Oost-Pruisen anders dan aan den Rijn, de joelboom straalt in alle Germaansche landen, allen vertrouwd door allen bemind. Wij weten, dat wij in hem den ouden levensboom voor ons hebben en die angstvallige onderzoekers, die ons in willen praten, dat hij als gebruik eerst in de 16e eeuw in Duitschland is „ingevoerd” of „in zwang gekomen”, kunnen ons niet van de wijs brengen. Alleen omdat in het naar hoofsch, vreemd voorbeeld ingericht leven der Middeleeuwsche steden het gebruik van den joelboom in zijn huidigen vorm niet kan worden bewezen, omdat de stedelijke kronieken hierover niets vermelden, heeft hij niet als gebruik bestaan? De stad heeft veel minder beteekenis voor het behoud van oude gebruiken en geloof dan het land en zijn bevolking, die daaraan veel sterker hangt. Het is best mogelijk, dat de stad onder vreemden invloed den joelboom heeft laten varen. De boeren-
(Vervolg op pagina 26)

Onderhopman A. H. Hoegen Dijkhof
Adspirant-hopman V. G. Lepoutre

ARBEIDSDIENST

is

praktisch nationaal-socialisme

SINDS ruim een half jaar hebben wij in Nederland onzen eigen Arbeidsdienst. Deze Arbeidsdienst is niet ontstaan tengevolge van de omstandigheden, waarin wij zijn komen te verkeereren door den oorlog. Wij zouden dezen Arbeidsdienst toch gekregen hebben: als integreerend deel van den Nieuwen tijd, die komen gaat. Wel echter is door de boven genoemde omstandigheden het ontstaan van den Arbeidsdienst verhaast. Zij hebben een gedeelte van ons volk bewust doen worden, dat niet alles zoo „rustig” was als sommige vroegere partijleiders ons wel wilden doen gelooven. Door de oorlog is dat gedeelte van ons Volk wakker geschud uit zijn geestelijken slaap.

Nu zien wij in, dat ons Volk aan den zijn met die andere volken. Wij zien in, dat er heel wat veranderd moet worden aan de mentaliteit van het Nederlandsche Volk, wil het weer door andere volken gerespecteerd worden en gelijkgerechtigd zijn met die andere staten. Wij zien in, dat de Jan Saliegeest, als het kan goedschiks, als het moet kwaadschiks, uit ons Volk gebannen moet worden, willen wij onze oude kracht herwinnen.

Want alleen een sterk, zelfbewust en levenskrachtig Volk kan voor zijn eigen daden verantwoordelijk zijn. De vraag rijst dus thans:

Wanneer is nu een Volk sterk, zelfbewust en levenskrachtig?

Wij antwoorden dan: Slechts dan, wanneer het een hechte eenheid vormt, wanneer de schotjes kapotgeslagen en opgestookt zijn en wanneer ieder lid van het Volk al zijn krachten geeft aan de gemeenschap, waarin hij geboren is, waarin hij leeft en waaraan hij alles te danken heeft.

Slechts dan, wanneer iedere volksgeenoot zich bewust is dat de grootheid van het Volk **zijn grootheid** is, de schande **zijn schande**, de val **zijn val**, de eer **zijn eer**, de dapperheid **zijn dapperheid**, de trouw **zijn trouw**.

Als zonen van zoo'n **sterk** Volk hebben wij den plicht, den eereplicht, dat Volk met al onze krachten te dienen, ons de eer waardig te maken tot dat volk te behooren.

Het ideëele hoofddoel van den Arbeidsdienst is nu, ieder lid van ons Volk bewust te maken, dat hij alleen bestaan kan dóór zijn Volk en welke, daaruit voortvloeiende, zijn verplichtingen zijn ten opzichte van het Volk.

Doch niet alleen dat. Hij moet ook den heiligen wil in zich dragen die verplichtingen na te komen. Daarom halen wij onze jonge volksgeenooten van alle rangen en standen, van elke godsdienstige overtuiging en elke „politieke kleur”, uit alle deelen van ons Vaderland bij elkaar in onze kampen.

De middelen om tot dat doel te komen zijn:

1. **Het samen leven, het samen lief en leed deelen in de kleine gemeenschap van het arbeidskamp.** Hierdoor worden de grondslagen gelegd voor practischen gemeenschapszin en kameraadschap. De jongens leeren inzien, dat ze na hun arbeidsdiensttijd, teruggekeerd in de gemeenschap van ons Volk, deze deugden verder zullen moeten uitdragen.

2. **De gemeenschappelijke arbeid aan onzen vaderlandschen bodem,** door allen onder gelijke rechten en plichten verricht als dienst, als zedelijken plicht aan en tegenover Volk en Vaderland. Boven dien willen wij hierdoor bereiken, dat onze jeugd gaat inzien en beleven, dat arbeid geen vloek is, maar eerste levensbehoefte van den Germaanschen mensch. De intellectueel moet beleven, dat handarbeid niet zoo eenvoudig is als men wel denkt, waardoor hij gaat begrijpen, dat hij noch op het werk zelf, noch op den handarbeider mag neerzien; de handarbeider zal gaan inzien, dat hoofdarbeid even waardevol is als het werk van zijn handen, en dat niet iedere hoofdarbeider een „mijnheer” is, die men nooit heelemaal kan vertrouwen.

Door deze middelen willen wij bereiken, dat arbeidsvreugde geen onbekend begrip blijft voor ons Volk, dat het ons Volk doortintelt en tezamen met nieuw gewekte liefde voor Land en Volk, ons gaat bezielen met den vasten wil, al onze energie te geven in dienst van het Volk.

3. **Het aankweeken en verdiepen van liefde voor Land en Volk** door onze jongens er mee in aanraking te laten komen. Dit trachten we te bereiken door de eenvoudige, doch bezielende behandeling van dié episodes uit onze geschiedenis, waarin de grootheid van ons Volk tot uiting komt, door hen te wijzen op de anti-volksche elementen, die de volksgemeenschap trachten te ondermijnen, door de bespreking van groote figuren uit ons Volk en door hen iets te leeren omtrent heemkunde en folklore, hetgeen practisch geschiedt door het maken van excursies in de streek, waar het kamp gelegen is.

Voor diengene, die weet, wat nationaal-socialisme is en die het ook begrijpt, zal het nu wel duidelijk zijn, dat datgene, wat wij in den Arbeidsdienst doen, practisch nationaal-socialisme is.

Dit komt nog meer tot uiting, wanneer we ook het wezen van den Arbeidsdienst eens onder de loupe nemen, d.w.z. doordringen tot de kern van menschelijk denken en voelen, gebaseerd op het begrijpen van de goddelijke ordening der wetten van ras, bloed en bodem, waaruit de Arbeidsdienstidee ontsproot.

Wij willen ons volk immers aaneensmeden tot een hechte eenheid, gegrond op een groote liefde vóór dat volk en voor het land, dat het bewoont?

Dat kunnen we niet anders bereiken dan door onze mannen te wijzen op de bronnen, waaruit deze vaderlandsliefde ontstond.

In de eerste plaats is daar het „aanvoelen, dat wij bij elkaar behooren”, het bloedsbewustzijn dus, dat kunstmatig tot zwijgen gebracht was, doch in ons Volk voortsluimerde en in den Arbeidsdienst verduidelijkt wordt tot rasbewustzijn.

Al bestaat ons Volk uit verschillende stammen, wij allen behooren tot één ras, door goddelijke ordening saamgebonden. En dit behooren tot één ras, deze enorme kracht van hetzelfde bloed, dat steeds weer spreekt, heeft juist op dit germaansche ras, dus ook op óns Volk, voor eeuwig zijn stempel gedrukt.

Daarnaast staat de invloed van den bodem, dien wij bewonen, in het bijzonder van de eigen kenmerken, welke hij bezat en de moeilijkheden, waarvoor hij ons stelde. Ook door den gemeenschappelijken strijd tegen het water ontstond een volksche eenheid.

Zoo verkreeg ons volk een eigen geschiedenis; een eigen volksche kultuur bloeide op, eigen zeden en gewoonten ontstonden. Het typisch volksche karakter van den Nederduitschen of Dietschen stam, als onderdeel van het Germaansche ras, was gevormd.

Wanneer we het bovenstaande goed op ons laten inwerken, dan zal het duidelijk zijn, dat de arbeidsdienstidee in diepste wezen gebaseerd is op de eeuwige waarden van het volksche leven, sterker gezegd: zonder de bewustmaking van die levenswaarden heeft de arbeidsdienst geen zin.

Daarom mag in dit verband nog wel eens nadrukkelijk vastgesteld worden, dat diegenen, die nog steeds ijveren voor „opvoeding in nationalen zin” en „opvoeding in socialen zin”, zonder zich tegelijk tot het nationaal-socialisme te bekennen, het doel nooit zullen bereiken. Zeer waarschijnlijk willen dergelijke lieden dat doel ook niet bereiken.

Wanneer we door de diepte van het menschelijk denken niet de ziel der volksche gedachte naar voren halen (en dat kunnen deze „nationaal en sociaal” denkende volksgeenooten niet), dan komen wij niet verder dan het nationalisme van de Oranjeverenigingen van vóór den 10den Mei. Veel uiterlijk vertoon, veel gepraat en veel gefeest, maar zonder kracht om de kern der gedachte den menschen bloot te leggen en daarmee het

(Vervolg op pagina 27)

(Vervolg van pagina 9)

Op den drempel van den Nieuwen Tijd

er gebrek was aan hun artikelen werd niet gevraagd, of er te veel was evenmin. Was dit laatste het geval, dan verbrandde men het surplus of smeet het op de mestvaalt en jij was de dupe.... en kwam men een artikel te kort, dan was jij ook weer de dupe, want jij had geen geld om een woekerprijs te betalen!

Dit productieproces behoort thans tot het verleden en daarmee jouw ont-rechting! 't Is maar een kleinigheid... en je hebt er nooit goed over nagedacht: je piekert over de bonnen, die straks afgelopen zijn, maar die angst die jou en al die miljoenen arbeidskameraden hier in Europa 's nachts wakker hield: die angst voor je gezin, voor je vrouw en je kinderen, de angst, die je werkprestaties beïnvloedde en je je vakbekwaamheid ontnam: die angst om werkloosheid.... die zal nooit meer terugkomen! Die zorg is voor altijd en voor immer van de baan! Je weet je zelf veilig! Beschermd! Werk hebben is je recht, werk houden evenzeer! Zonder werk door 't leven gaan is immers 't parasiteren op de prestaties van je arbeidskameraden! En als je alleen dát nu maar nagaat, dan zie je al, dat er al heel wat gedaan is, dat er al heel wat bereikt is en verbeterd, dat er al heel wat veranderd is.

En 't is niet alleen goed om op het verre verleden een blik achterwaarts te werpen in een oogenblik van bezinning, maar ook om 's even, heel even het geheel van den opbouw te aanschouwen: zooals de schilder doet, die na innig geveeg met z'n penseel een stap achteruit gaat om door z'n oogbaren het effect van z'n geborstel te aanschouwen: om uit den ban te geraken van het detail.

DE veroveringen van dit jaar van den opbouw geven wij hier in chronologische volgorde als de steenen, waarmee de bouwers van 't nieuwe Nederland het huis opbouwen waarin de Nederlandsche arbeiders straks veilig en beschermd zullen wonen:

Verbeterd arbeidsrecht — Loonsverhoogen

11 Januari '41 kondigden de dagbladen in een N.V.V.-persbericht een sterk vereenvoudigd arbeidsrecht aan: een snellere procedure bij ontslag of loonsverlaging. De in 1940 tot stand gekomen ontslagverordening was weliswaar een zegen, doch zij was een publiekrechtelijke verordening zonder civiele sancties.

Eveneens werd in dezelfde maand een belangrijke loonsverhoging van lager Rijkspersoneel bereikt; terwijl het eind van Januari een extra-uitkeering brengt voor alle gesteunden en te werk gestelden.

Verbeteringen in de werkverruimingen

In de werkverruimingen werden nieuwe sociale maatregelen getroffen: keukens werden gebouwd om den arbeiders warme maaltijden te verstrekken. Schuilketen werden opgericht. Nimmer werd met zooveel belangstelling in werkkampen een krant gelezen als op dien killen avond van den 28sten Maart. De werkers

voelden: er werd iets voor ze gedaan: het N.V.V. zat niet stil! Dit bewees eveneens de krant van den 3den April, waarin de commissaris van het N.V.V. bekend maakte, dat de arbeidsvoorwaarden in de werkverruimingen geheel overeenkomstig die van het vrije bedrijf geregeld zouden worden.

Eind April wordt dan eveneens het door hem reeds aangekondigde huurbeschermingsbesluit afgekondigd.

Zoo verstreek de eerste helft van het jaar 1941, waarin de ééne maatregel na den anderen in het belang van de arbeiderswereld werd getroffen.

Geen steun maar volwaardige arbeid

De tweede helft van 1941 zette al direct goed in, toen op 3 Juli de werkverruiming voor iederen arbeider open verklaard kon worden en de regeling, dat uit één gezin slechts één lid kon worden opgenomen, werd opgeheven. Door de reorganisatie van het werkverruimings-systeem werd den arbeider het stempel van minderwaardigheid ontnomen, dat men hem steeds op het voorhoofd had gedrukt: als volgerechtigd man zal hij voortaan aanzitten aan de tafel, welke Nederlandsche Volksgemeenschap heet: De werkverschaffing als zoodanig heeft opgehouden te bestaan. De steunsfeer behoort tot het verleden.

Opheffing der confessioneele bonden

Kinderbijslag en steun worden herzien, doch het belangrijkste besluit voor de geheele arbeidersbeweging in ons vaderland kwam op 25 Juli toen commissaris Woudenberg tot commissaris werd benoemd van de confessioneele: de christelijke en roomsche bonden. Een wenschdroom van duizenden weldenkende arbeiders is werkelijkheid geworden: Nederland zal slechts één vakcentrale kennen: het N.V.V.

Weliswaar trachtten de H.H. geestelijken de sectaristische verdeeldheid in stand te houden, doch door een machtige tegenactie mocht hun dit slechts ten deele gelukken.

Nieuwe invaliditeitswetten; een betere ziekengeldregeling; het Generaal Pardon.

Wanneer op 8 Augustus een hogere ouderdomsrente en een betere ziekenregeling door het N.V.V. bekend worden gemaakt, gaan duizenden oogen open: ook de werkloosheidsverzekering wordt verbeterd, welke mededeeling op 11 October gevolgd wordt door het nog in aller geheugen liggend Generaal Pardon: de laatste gelegenheid van de uitgetreden confessioneele vakbondsleden om hun belangen niet verloren te zien gaan! 1 November trad het nieuwe ziekfondsbesluit in werking: iedere arbeider is vanaf dien datum verplicht verzekerd....

Dit overzichtje had uitgebreider kunnen zijn. Wij hebben volstaan met dat wat voor de geheele arbeiderswereld van belang was, want hoevele C.A.O.'s kwamen in den loop der afgelopen maanden tot stand, waarbij het telkens en telkens weer het N.V.V. was, dat de helpende, vaak redding-brengende hand bood?

C.A.O.'s... de contracten, over welke totstandkoming voorheen weken en maanden, soms jaren gedelibereerd en geklassineerd moest worden, doch slechts van gewicht voor kleine groepen van belanghebbenden!

Zoo zien wij echter hoe de macht van werkend Nederland gegroeid is in en door het N.V.V., dat niet meer het apparaat is om een destructieven strijd te voeren, maar om met de daarvoor aangestelde bevoegde instanties die maatregelen te treffen en in uitvoering te brengen, welke het belang van de arbeidsgemeenschap beoogen....

EN wanneer wij dan nu ook even terugdenken aan dien machtigen slagzin, welke in de lente van dit jaar door het N.V.V. werd gelanceerd:

De wil van den werker is de daad van het N.V.V.,

dan weten zij, dat er in die dagen vaak geglimlacht is om die woorden: dat zij, die den komenden tijd nog verre waanden, hem verminkten en misbruikten en bespottelijk maakten. Maar zooals dit steeds is geweest in de geschiedenis van de menschheid, heeft ook hier de bouwende geloover aan recht en rechtvaardigheid gelijk gekregen en is het de cynicus, die thans zijn ongelijk moet erkennen: de wil van den werker IS de daad van het N.V.V.!

Voor zulk een erkenning zijn de dagen van heden: van zonnewende in wintertijd de goede dagen! Dat zij, die zich tot nu toe afkeerig hielden van diegenen die, zij het dan ook ongevraagd, ook voor hun belangen kampen en strijden, tot erkenning mogen komen van hun verkeerd-zijn; dat zij dan bovendien den weg mogen vinden, welke reeds door miljoenen thans is ingeslagen: de weg van opbouw naar betere toekomst, naar zonnig tij, de weg naar 't nieuwe, 't nationaal-socialistische Europa, waar éénmaal onder de zegenende straling van de zon van arbeidsvrijheid en arbeidsrecht, arbeidsvrede en gerechtigheid, de benauwende verstikking van plutocratie en jodendom, van kapitalisme en communisme als afschrikwekkende herinnering tot een bang verleden zal behooren....

Wanneer onze kameraden van den arbeid dit inzicht mogen krijgen in deze dagen en de teekenen des tijds zullen hebben leeren verstaan, dan is deze Kerstmis een goede Kerstmis: een zegenrijke Kerstmis: een zegenrijke Zonnewende in Wintertijd 1941, zooals wij U die allen wenschen!

Europa's aaneensluiting voltrekt zich

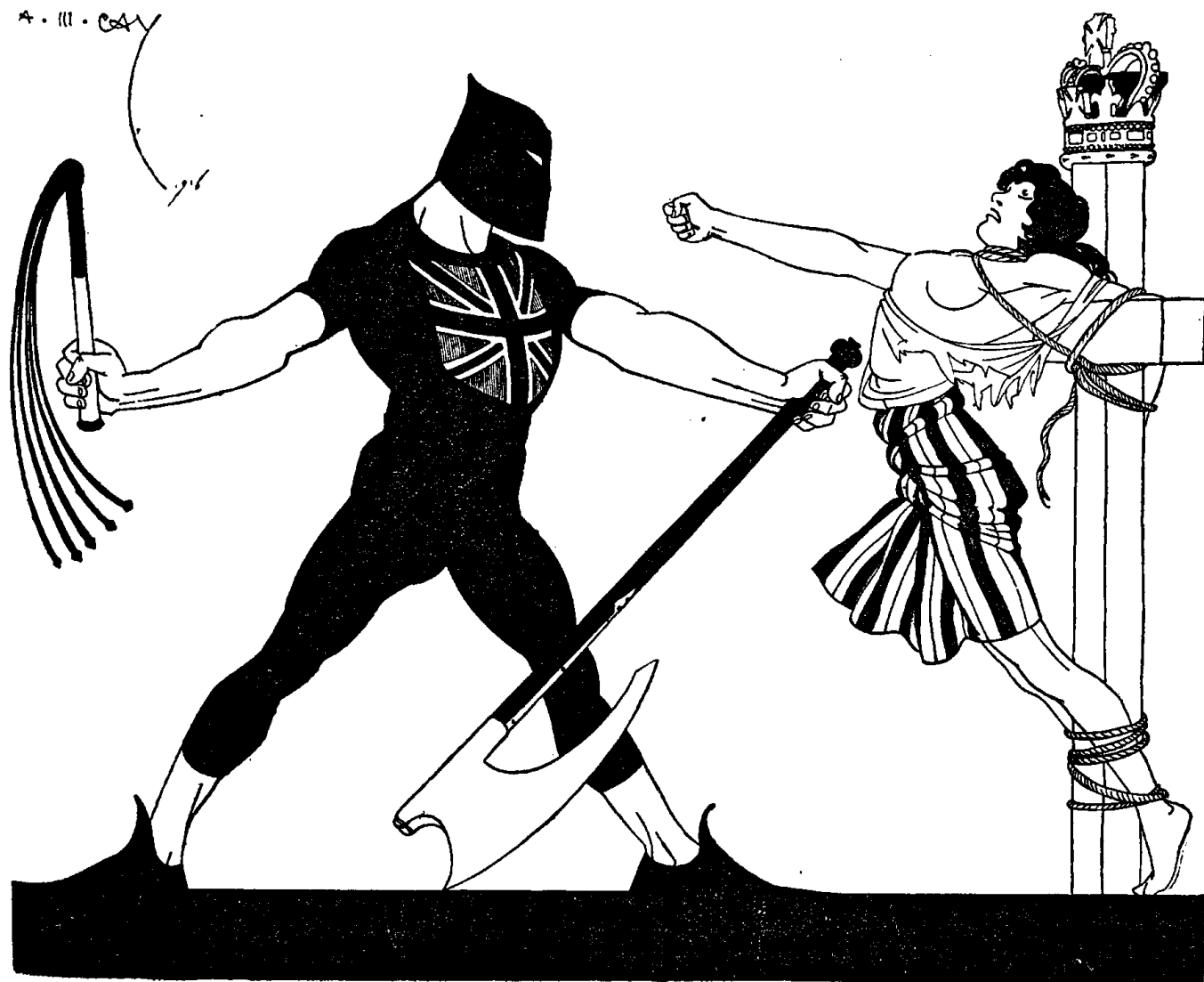
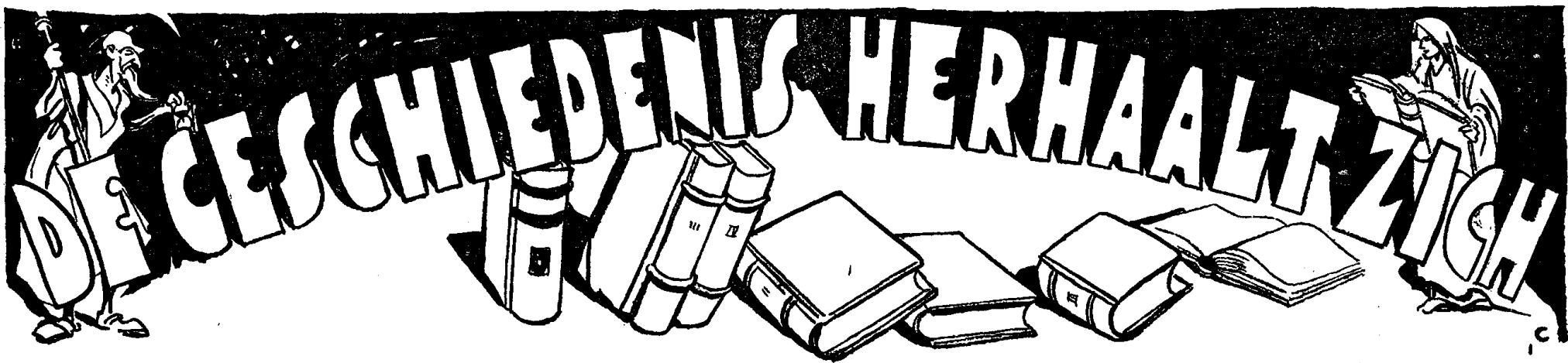
De Hollandsche Post

Tijdschrift voor den Opbouw van Nieuw-Europa

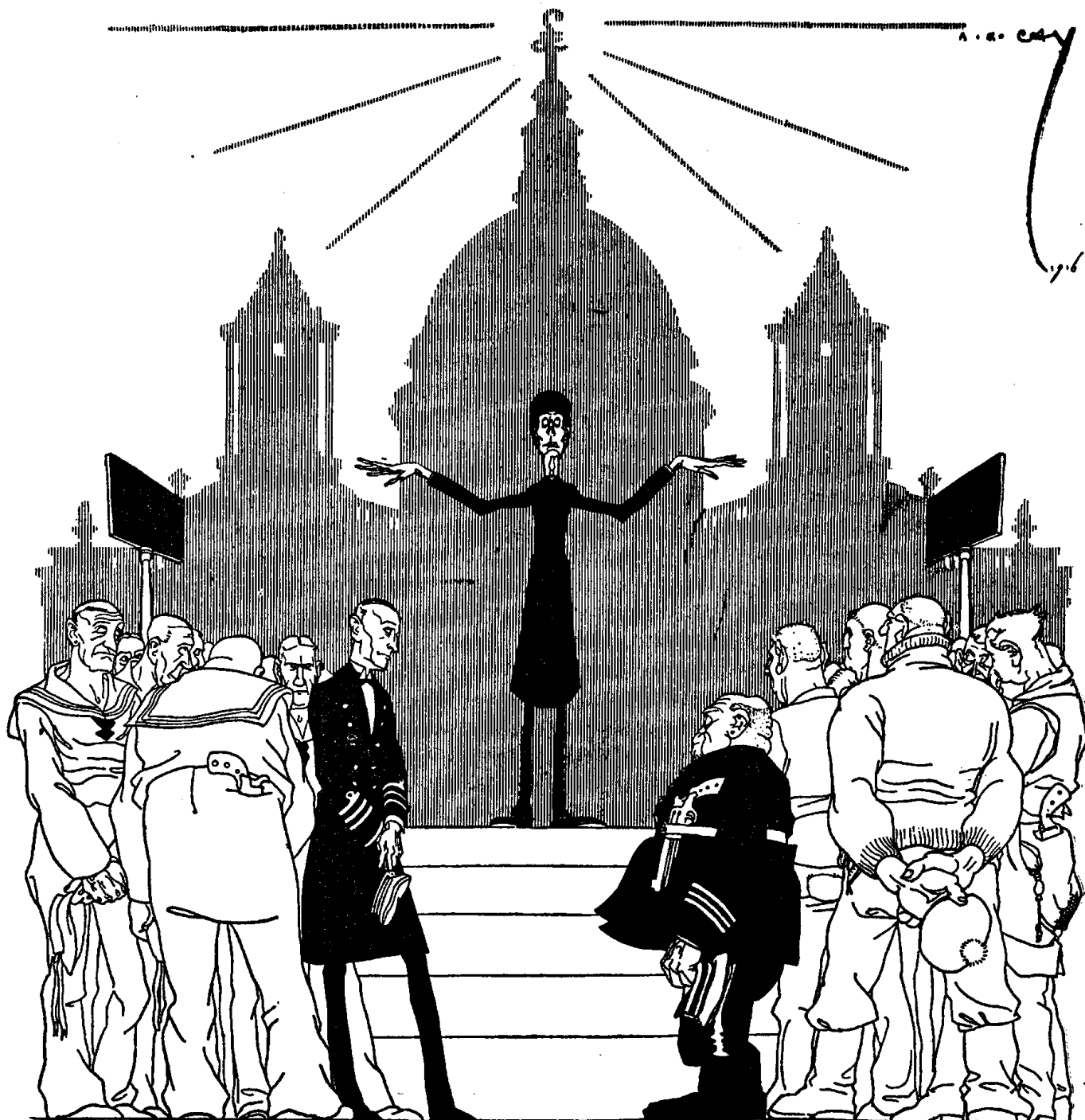
is het eerste Nederlandsche Tijdschrift in de Lage Landen aan de Zee, dat de taak van Voorlichting op dit
:: Gebied op zich heeft genomen. ::

Inteekensprijs: Per jaar f 3.— :: per halfjaar f 1.50

ADMINISTRATIE: KOLONIEWEG 4 - SOEST

John Bull in zijn geliefkoosde rol van „Beschermer der kleine naties”.

„Engeland verwacht, dat elke
moordenaar zijn plicht zal doen”
(NELSON HERZIEN EN VERBETERD)

(De bisschop van Londen spreekt tot
de bemanningen van Engelsche sche-
pen, die op in het water drijvende
Duitsche schipbreukelingen schoten:
„Engeland staat in gesloten gelederen
achter U! De Duitschers hebben alle
ridderlijkheid in dezen oorlog ge-
dood.”)

VAN FRONT TOT HEIMAT

(Brief van een frontsoldaat)

Te velde, December 1941

WANNEER deze brief jullie bereikt, dan zal het in Holland bijna Kerstmis zijn. En voor het eerst sinds twintig jaar zal ik er niet zijn, wanneer het Kerstfeest gevierd wordt bij den kerstboom in het groote oude huis. Duizenden kilometers van het Europeesche land zullen ons van elkander scheiden: jullie rond een feestelijk versierde tafel, die moeder, ondanks voedselschaarschte toch zal hebben weten te vullen, en ik in ons winterkwartier in de bruine aarde van het ertsgebied, met jullie brieven en kerstpakketjes. Duizenden kilometers zullen ons scheiden, en toch zullen wij heel dicht bij elkaar zijn. Het is immers altijd zoo op hoogtij-momenten in een leven, dat je het eerst denkt aan hen, die je lief zijn: je ouders, je meisje, vrienden en kameraden. Ook met Kerstmis zal ik heel dicht bij jullie zijn, niet alleen bij hen, die in het ouderlijk huis zijn, maar bij allen daarginds in de lage landen en ver daarbovenuit bij die groote gemeenschap, waarvoor wij hier in 't veld staan.

Het soldatenleven is hard en nuchter,

dat beseffen wij meestal pas goed, wanneer wij brieven van huis krijgen, waarin met weemoed en verlangen wordt verhaald van vergleden tijden en waarin ons, frontsoldaten, het aureool van een heilig idealisme om de slapen wordt gelegd. Kijk, beste mensen: ons idealisme is er, maar het is een nuchter, een zoo door-en-door reëel idealisme, dat jullie het niet meer zouden verstaan. Het idealisme van het huisgezin in Kersttijd, van de kleine volksgemeenschap, die zoo heel weinig van den oorlog merkt, dat is anders dan ons geweer-met-bajonet-idealisme. Want ook dat laatste bestaat, al begrijpen jullie het misschien niet.

Dat het bestaat, moge hieruit blijken, dat we te allen tijde, hoe hard de strijd ook was, en hoeveel bloed ook vloeide, nooit het besef verloren, dat wij vochten voor jullie, voor heel de germaansche lotsgemeenschap. Het besef, dat onze strijd gaat om de vrijheid van Germanje, de vrijheid van jullie allen, geeft ons de kracht om te strijden. Dat is het éénige, wat bij alle doen en laten als een leidende gedachte in ons leeft: het is voor hen. En daarom trof het ons

zoo pijnlijk, toen wij in brieven uit Holland lazen van de oneenigheid tusschen nationaalsocialisten. „M'n God", zeiden we, „nu gaan zij verprutsen, wat wij hier tot stand brengen. Laten ze toch begrijpen, waarom het gaat..." Bedenkt, kameraden, dat onze groote kracht altijd ligt in onze éénheid, een eenheid, die gewrocht wordt door het grootere belang. Steeds is er iets, dat ons allen, strijders voor Germanje's leven, bindt boven alle geschillen uit. Beseft dat, gij in het thuisfront, beseft, dat wij erop vertrouwen en dat het ons kracht geeft!

Velen zien het leven in deze donkere dagen voor Kerstmis dubbel somber. Wij, nationaalsocialisten, zien het licht. Licht, omdat wij gedenken, dat de wende van dit zonnejaar tevens een wende is in den tijd, zooals de geschiedenis nog nimmer zag. Ook deze tijdswende is een wende naar het licht, naar een stralende toekomst, waarvan wij de bewuste verkondigers zijn. Bij de graven van hen, die vielen, beloven wij elkander, onszelf te zullen inzetten als soldaten van den nieuwen tijd om ons volk dat licht te brengen.

Heil Germanje!

(Vervolg van pagina 22)

Over de oude betekenis der

HEILIGE NACHTEN

gebruiken echter hebben den boom of immer groene twijgen en takken als zinnebeeldige versiering van het oude licht- en levensfeest gehandhaafd. — Van de met den levensboom of de takken, die dezelfde betekenis hebben, samenhangende gebruiken zij hier het snijden der z.g. barbaratakken genoemd. Takken van den kerseboom of andere worden op St. Barbara door vrouwen of meisjes afgesneden en in het water gezet. Dan bloeien zij met Kerstmis. Met de Christelijke heilige, met wie dit gebruik heden ten dage in verband wordt gebracht, hebben deze Barbaratakken niets te maken. Zij zijn veeleer naar een der drie oermoeders Warbet, Barbet, genoemd en een zinnebeeld van den bloei en de eeuwige geboorte uit den moederschoot.

Veel licht verschaffen ons o.a. ook de feestkoeken, waarvan de vormen oude,

vrome symboliek hebben bewaard. In de Grensmark bakt men den schimmelruiter, waarin men reeds lang den ouden Wodan heeft herkend. In Westfalen zijn er radkruisen als oude zonneradkruisen, paard en hert. Vrouw Holle in peperkoeken komt met en zonder spinnewiel voor. Vrouw Holle met kind als koekvorm met het Kerstfeest geeft nog een bewijs voor het boerengeloof aan goede, leven en vruchtbaarheid schenkende, heilige vrouwen uit den ouden tijd.

Het geluksvarkentje van marsepein beheerscht ook heden nog de vormen van het Kerstgebak en wij behoeven ons slechts den uit de sage bekenden Joël ever te herinneren, die op den feestmaaltijd werd genuttigd en tegelijk aan den god Freyr gewijd was. In de drie „maagden" van peperkoek herkennen wij de drie Euwigen, de goddelijke vrouwen der Germaansche boeren, terwijl het menschenpaar, ooievaar met kind, het wikkkelkind, de wieg, behooren tot de vormen der Duitsche kerstkoeken, vormen, die oude, vrome zinnebeelden hebben bewaard.

Feest van Sibbe en Voorouders.

HET wezen der heilige nachten op de jaarwende is echter met het vieren van het zich eeuwig vernieuwende, overwinnende licht niet uitgeput. Even goed

als het midwinterfeest een feest van het licht en van het leven was, zoo was het een feest van sibbe en voorouders. Sibbe-feest was het als geen ander in den loop van het jaar, heilige tijd van den terugkeer van allen tot de gemeenschap van het bloed en van den vrede. Volgens het vrome, heidensche denken keerden in deze nachten ook de voorouders uit den heiligen berg der sibbe op de erfhoeve terug, namen deel aan het gemeenschapelijke, gewijde maal, sloten de rij der geslachten.

Voor den enkeling was de feesttijd der sibbe inkeer en terugkeer, inkeer tot de gemeenschap van het bloed, tot vaderland, geloof en vrede, terugkeer van de Germaansche jeugd van zijn helfdhaftige tochten, waarvan zij gewoonlijk in den herfst huiswaarts keerde.

Zoo was het sibbe-feest een bron van kracht voor den enkeling, een versterking der gemeenschap voor de sibbe, een bevestiging van den band waarmede men aan sibbe en zeden, geloof, vaderland en volk gebonden was. Moge deze diepe zin der heilige nachten ook voor ons nakomelingen vervuld worden, opdat ook wij uit een heiligen tijd van bezinning en inkeer tot ons zelf en tot sibbe en volk kracht en fieren moed putten, evenals de heilige nachten kracht en moed aan onze voorouders schonken in hun veelbewogen, strijdvaardig en arbeidzaam bestaan.

VOOR DE LANGE WINTERAVONDEN

*Boeken zijn brood
voor den geest!*

Adolf Hitler: MIJN KAMP (Twee deelen in één band — met portret van den Führer) 850 blz. Geb. f 4.70

„De groote historische betekenis van het werk van den Führer wordt voor geheel Europa — en dus ook voor de Nederlanden — van dag tot dag duidelijker.”

Pieter Emiel Keuchenius: BLOED EN MYTHE ALS LEVENSWET (met portret van den schrijver) 3e—10e duizendtal. Ing. f 3.40; Geb. f 4.10

„Ver boven alle publicaties, welke voor en na 10 Mei 1940 in ons land over den levensgrond van het nationaal-socialisme verschenen zijn, verheft zich dit granieten bouwwerk met zijn forsche omtrekken.” (De Misthoorn)

R. van Genechten: VAN DEN VOS REYNAERDE (met meer dan 40 teekeningen tusschen den tekst van M. Meuldijk) 3e—10e duizendtal. Ing. f 1.25; Geb. f 1.55

„Van Genechten leverde groot werk met dit epos.” (De Nieuwe Gids)

Will Vesper: HET HARDE GESLACHT. — Roman (Met teekeningen in kleuren van M. Meuldijk). Ing. f 3.40; Geb. f 4.10

„Een goed, schoon en voor alles rein boek.” (Tagepost)

Hans-Erik Clausen: DE BEROEMDE JOSHUA BENEDICT — Roman van een „selfmade-man”. Ing. f 3.05; Geb. f 3.65

„De reis door een veramericaniseerde wereld naar het geluk.”

Christoph Erik Ganter: DE ROODE LOTUSBLOESEM — Een aangrijpende roman van den Indischen opstand tegen het Britsche Imperium. Ing. f 3.40; Geb. f 4.10

„Een actueel boek, nu Engeland opnieuw moet strijden om de heerschappij in zijn Indische koloniën.”

Jan Adriaan: De Princevlag waait! (Met teekeningen van M. Meuldijk)

Ing. f 2.35; Geb. f 3.05

„Een wreed en woelig brok uit onze historie: rondom Den Briel in 1572.”

G. P. Smis: Wonde plekken — Roman uit de Jordaan. Ing. f 2.35; Geb. f 3.05

„Zijn menschenliefde is de drijvende kracht van zijn werk.”

Hans Fallada: De man, die niet geliefd is — Roman. Ing. f 3.40; Geb. f 4.10

„...als steeds boeit hij ons, niet alleen met de conflicten, maar met de karakters van zijn personen.”

GEDICHTEN VAN ONZEN TIJD

Martien Beversluis

DE BALLADE VAN HET
DAGELIJSCH BROOD

(Met teekeningen van
Frans Michel)

Ing. f 0.95 — Geb. f 1.45

Beversluis is een natuurtalent, een der werkelijke zangers, die in de „intellectualistische” poëzie van laatste tien jaar zeldzaam zijn. Hij picht uit een spontaan levensgevoel, dat bij het volk — opgevat in de ware betekenis van zijn Geuzenaard — zeker weerklank vindt.

George de Sévooy

STER EN BLAZOEN

Ing. f 0.95 — Geb. f 1.45

Een opmerkelijk debuut. Het is niet gewaagd te voorspellen, dat De Sévooy een groote toekomst voor zich heeft; zijn geestdrift, zijn sterke levensliefde maken hem tot een Dietsche bazuin.

George Kettmann Jr.

JONG GROEN
OM DEN HELM

Ing. f 0.95 — Geb. f 1.45

Ook deze oorlogsgedichten, aangrijpend wellicht nog om de tragiek, waaruit zij zijn voortgekomen, bevestigen het woord dat Kettmann eens dichtte: „hem is de waarheid hoogste poëzie”.

Nogmaals:

Het verraad der N.S.B.

170 blz. gr. form. - in stevig omslag f 0.95

Jan Hollander's eerste geschrift „Het verraad der N.S.B.”, dat in enkele maanden tijds vele tienduizenden lezers vond, was ons, nationaal-socialisten, uit het hart gegrepen. Dat er nu een tweede geschrift van zijn hand verschijnt, waarin hij o.a. aanhalingen van militaire zijde geeft, is een daad van eenvoudige rechtvaardigheid, vooral ook jegens de volksgenooten, die in de Meidagen van 1940 zijn gevallen.

RAS EN TOEKOMST

DOOR DR. G. W. HYLKEMA

Met een aantal afbeeldingen — 450 blz. Ingen. f 3.05 Geb. 3.65

Voor het eerst verschijnt thans in Nederland een breed opgezet werk, waardoor wij niet slechts inzicht krijgen over ras-geschiedkundige gegevens, maar waarin de schrijver het aandurft, juist uit de ras-wetenschap het feit vast te stellen, dat ieder ras zijn eigen rasziel heeft.

Dat is ongetwijfeld het nieuwe, waardoor de mensch van onzen tijd veel wat tot dusver voor een vaag complex van gevoelens werd gehouden, in sterke verbondenheid met de natuur als de eeuwige wet van ons bloed erkent.

Dr. Hylkema doet ons daarmee het oer-leven van onze cultuur in Europa beseffen: deze cultuur is „naar het bestel der goddelijke scheppingsorde, uit gave en roeping een schepping van Europa.”

(Vervolg van pagina 23)

Arbeidsdienst

ongekunstelde, ware, levende gevoel, dat met zich brengt de bereidheid tot offeren, tot dienen, in de volksziel op te wekken.

Deze menschen kennen niet het overweldigend-grootsche gevoel der bloedsgebondenheid; laat staan dat zij iets begripen van de stamverwantschap en lotsverbondenheid van alle Germaansche volkeren. Doch kenmerkend is, dat juist deze menschen steeds weer zoeken naar een mogelijkheid een A. D. te stichten, die niet nationaal-socialistisch, niet volksch gegrondvest en geleid wordt. Natuurlijk is zulk een doel even onbereikbaar als de kwadratuur van den cirkel. Onze A. D. toch moet worden een school, die het geheele Volk doorloopt, waar gemeenschapszin, gekweekt door een kameraadschappelijke geest en beleefd in een eenvoudig, hard en sportief kampeven, een tweede natuur is geworden. Op het oogenblik zijn er nog maar enkele vrijwilligers in den A. D., maar vooral wanneer de dienst verplicht is geworden, zullen steeds meer volksgenooten zijn heilzame werking ondergaan, zoodat na verloop van tijd onze A.D. met recht „de school der Natie” genoemd zal kunnen worden.

Zoo wordt ons Volk door den A. D. opgevoed tot het zuivere nationaal-socialisme. En zal het zelf ook geregeerd willen worden volgens een systeem, dat uit de nationaal-socialistische wereldbeschouwing logisch is voortgesproten, dus nationaal-socialistisch.

De geheele A. D. wordt beheerscht door het leidersbeginsel: de juiste man op de juiste plaats, met trapsgewijze verantwoordelijkheid. Het is logisch, dat het Volk, dat door de school van den A. D. is gegaan en dit leidersbeginsel heeft leeren kennen en waardeeren, dit ook in zijn volksche samenleving doorgevoerd zal willen hebben.

Het nationale gevoel bij den volksgenoot in den A. D. op de juiste wijze bewust gemaakt, verliest hij niet, wanneer hij eenmaal in het volle leven is teruggekeerd. De in het A. D.-kamp beleefde kameraadschap en gemeenschapszin stempelen hem voor zijn heele leven tot een sociaal voelend en denkend volksgenoot.

Stelt U zich nu eens zoo'n A. D. voor onder democratisch regiem. Een democratie, ongebonden en ongeordend, zelf uitgaande van het persoonlijke voordeel van het individu of van een bepaalde klasse, dus egoïstisch van opzet, zou de jeugd opvoeden tot nationaal en altruïstisch voelende staatsburgers? Democratie en arbeidsdienst zijn onverenigbaar.

Het nationaal-socialisme proeft men reeds uit het woord **Arbeids-Dienst**. Zonder de nationaal-socialistische idealen zou het een instituut zijn voor werkloosheidsbestrijding, een instelling om den staat goedkoope arbeidskrachten te verschaffen, op zijn best een voor-militaire opleiding. Zonder nationaal-socialisme zou den A. D. zijn ziel ontnomen worden.

Wil men een Arbeidsdienst, die een levend en krachtig orgaan is van de nationaal-socialistische Volksgemeenschap, dan dient hij te steunen op nationaal-socialistischen grondslag, doortrokken te zijn van den geest van het nationaal-socialisme en geleid te worden door bewuste nationaal-socialisten.

Alom in den Boekhandel

DE AMSTERDAMSCHKE KEURKAMER

POSTBOX 237 POSTGIRO 700153 AMSTERDAM

Cor Klinkert

HET DANSEN is in den loop der jaren een ontspanning en soms zelfs een sport geworden, niet alleen voor de jeugd, maar ook voor „mensen op leeftijd”. Dansen is eenvoudig een attribuut van den modernen mensch geworden en al is lang niet iedereen een mator, bijna allen voelen de magnetische aantrekkingskracht van de beweging, waardoor de dans zich kenmerkt.

Wij hebben b.v. voetbalsport, zwemsport, maar ook biljartsport, hengelsport en hondensport. En verder heb ik een kennis, die thans een eerbaar beroep uitoefent, maar die in zijn vrijgezelltijd uit de café's diverse aschbakken, roomkannetjes en bij gelegenheid zelfs terrasstoeltjes meenam. „Moeren” heette dat en hij noemde deze kleptomanische hebberigheid „zijn sport”. Zoodat ik maar liever vasthoud aan een algemeene en misschien wel klassieke omschrijving van sport, n.l. een oefening van het lichaam met het doel dit flink en gezond te maken of te houden.

Als ik deze definitie goed bekijk, moet ik eerlijk bekennen, dat dansen geen sport is, want het doel van dansen is niet kracht en gezondheid, behendigheid of fit-gevoel, maar schoonheid en gratie, en daarom is dansen kunst, óók gezelschapsdansen. Dit zal ieder beamen, die wel eens van prima professionals of amateursparen strikte gezelschapsdansen heeft gezien. Ik geef toe, dat dit een uitzondering is en dat dit soort dansers, misschien slechts door een toeval of andere bijkomstigheden, den vorm van gezelschapsdansen gebruiken; ballettechniek b.v. vereischt een veel langduriger en veel meer gespecialiseerde training. En daarom hebben ook de anderen gelijk, die den gezelschapsdans als niets anders dan een vermaak, een aangename tijd-passeering, beschouwen.

Een sprookje begint met „Er was eens....” en dan is wat volgt ontsproten uit het brein van een of anderen vernufteling. De werkelijkheid begint zelden met dezen aanhef, doch wannéér zij ermede begint, is het langverleden tijd.

Er was eens een tijd, dat onze voorouders een quadrille dansten of de menuet, ja zelfs onze grootouders en ouders kunnen daarvan misschien nog meepraten. De tijd gaat snel, zóó snel, dat het ons vele tientallen jaren geleden schijnt. Men was bedachtzaam, rustig, kende geen groter genoegen dan op de muziek met sierlijke buigingen, knikken, draaiingen en andere soortgelijke bewegingen

het woord „dansen” te vervoegen. Men danste als regel op de teenen, terwijl een walsje linksom als ordinair gold, omdat de luidjes in de achterbuurten het ook deden. Het is jammer, dat de menschen uit de betere standen niet zoo consequent waren om op straat achteruit te loopen, omdat de achterbuurters vooruit liepen, want het verschil van betamelijkheid in rechts- of linksom draaien blijft voor ons tegenwoordig verstand een diep geheim.

In dien goeden, ouden tijd zag de dame, er in de balzaal ongeveer uit als een zandlooper, het middeltje zoo dun mogelijk ingesnoerd, de vele rokken culmineerend in een lange sleep, die onder het dansen gracielijk werd opgenomen.

Alvorens men, rondom den dansmeester, die zich als ceremoniemeester in het midden der balzaal had opgesteld, een Kruispolka, Charmeuse, Gavotte of Vele-ta begon, had de heer zich voor dien bepaalden dans aan de dame voorgesteld en zijn naam in haar balboekje geschreven. Een en ander met diepe buigingen en onder het uitspreken van een meer of minder welgeschapen redevoering, naar gelang van zijn literaire en rhetorische talenten. Dat was een tijd, waarin men den gezelschapsdans wist te waardeeren. Dat bracht gezelligheid onder elkaar — men voelde zich steeds in een groot gezelschap kennissen en vrienden.

In onzen tijd is een toevallig met elkaar dansend paar meermalen een naamlooze vennootschap, waarom-trent niets zwart op wit staat.

.... EEN EN AL
SIERLIJKHEID EN GRATIE....

De overgang van dien „goeden ouden tijd” naar den onzen werd zoo'n beetje ingeluid door de komst van den tango, die enkele jaren voor den wereldoorlog 1914—'18 vanuit de matrozenkroegen van Buenos Aires kwam overwaaien en den puriteinen aanleiding gaf tot een storm van echte of geveinsde verontwaardiging, die echter het staken van de uitvoering van dezen dans niet veroorzaken kon.

En er was nog iets bij dezen tango, dat den conservatieven dansers van dien tijd niet beviel. Het waren de gewone passen, gemaakt met vlakke voeten en losse knieën en het geregelde contact tusschen de danspartners.

Het werd allemaal verruwing, verbastering, verminking en zoo meer genoemd en de profeten kondigden reeds den ondergang van den modernen dans in het algemeen aan.

Dat was de tijd van de opkomende step, de onestep, de twostep, kortom de voorgangers van onzen huidigeen foxtrot.

De rondedans maakte plaats voor den rechten, met af en toe een draai, heel primitief, maar in beginsel zeer echt en waarachtig, omdat de nieuwe dans gebaseerd was op de natuurlijke beweging van het lichaam en op den natuurlijke gang van den mensch.

Die eerste verschijnselen waren natuurlijk slechts overgang. Zooals de jazz zich van sirenegeloei, het geschetter van autohoorns en het gerammel van potdeksels ontwikkelde tot een muziek van soms symphonische allures, verfijnde de moderne dans zich tot een eleganten en technisch hoogstaanden vorm, zooals de ware kenner hem weet te waardeeren.

Niet de moderne dans, zooals men dien in onze dancings zag en die door de ouden terecht als „geschuifel” wordt gehoord, maar zooals men deze van goede professionals en amateurs kan zien bij de demonstraties of wedstrijden.

En toen.... toen ontdekten de joden de negers en hun voortbrengselen, de jazz, de swingmuziek, de charleston, black bottom, jitterbug, enz. De rust was verdwenen, alles werd gekenmerkt door een geweldige haast, en.... het gezelschap viel uit elkaar. Men bleef op zijn partner aangewezen, met wien men zich al of niet wenschte te onderhouden. Men kwam om lichaamsbewegingen te doen, die men nog steeds „dans” noemde en bewoog zich als in een koortsachtigen droom, beenkronkelend op achter elkaar aanjagende klanken.

Na zoo'n séance neeg de heer zonder een woord te zeggen, het hoofd, geleidde de dame naar haar plaats, neeg nogmaals en alles was vergeten en vergeven. Bewonderenswaardig radicaal, deze revolutie, welke nog aanzienlijk werd beïnvloed door de naderende oorlogsjaren. Op muziek van mitrailleurs en granaatkartetsen kan men geen fondantachtige lieve beweginkjes maken en wie overdag in de rij op zijn sigaar of doosje sigaretten heeft staan wachten, danst 's avonds niet meer op zijn teentjes.

Het spreekt vanzelf, dat wij nimmer naar dien z.g. „goeden ouden tijd” terugverlangen. Vele menschen spreken zelfs van „mijn tijd”. In „mijn tijd, jongen”.... en dan volgt er een schildering van verrukkelijkheden, waaruit men zou opmaken, dat in „hun” tijd Adam en Eva nog niet uit het paradijs verdreven waren en de zon minstens tweemaal per dag opging....

In zoo'n soort tijd dan — laten we zeggen ruim een kwart eeuw geleden — was alles aan den salondans één en al sierlijkheid en gratie, hoffelijkheid en vreugde. De heeren beroerden de dames niet, zooals thans, met den blooten knuist, doch met slanke vingers, zorgvuldig verpakt in witte glacétjes. Zij droegen een aanminnigen glimlach op het mannelijk schoon gelaat, dat gesierd was met een glanzend ingevette snor, en hadden hun beenen keurig gehuld in een nauwsluitend broekje. De voeten, in glimmende lakpumps met groote strikken, wezen bij het dansen flink naar buiten, want de techniek van den salondans was gebaseerd op het ballet.

Maar de orthodoxen van de balletschool kregen nauwelijks den tijd om op adem te komen, want even later trapte

TWEE AMERIKAANSCH STAATSBURGERS
PLEGEN OOK GEZELSCHAPSDANS....

de aanstormende jeugd op de tonen der pasgeboren jazzmuziek heel die oude ballettechniek van den gezelschapsdans in elkaar.

Een beetje grof, een beetje oneerbiedig, doch voor dien tijd radicaal.

DE moderne gezelschapsdans heeft voor- en tegenstanders. Zooals het echter dikwijls gaat bij meningsverschillen, zoeken tegenstanders al te gauw hun bezwaren te motiveeren met veel wat feitelijk vreemd is aan het eigenlijke object der discussie en wordt het den voorstanders, die gaarne bij de kern van de zaak willen blijven, daardoor erg

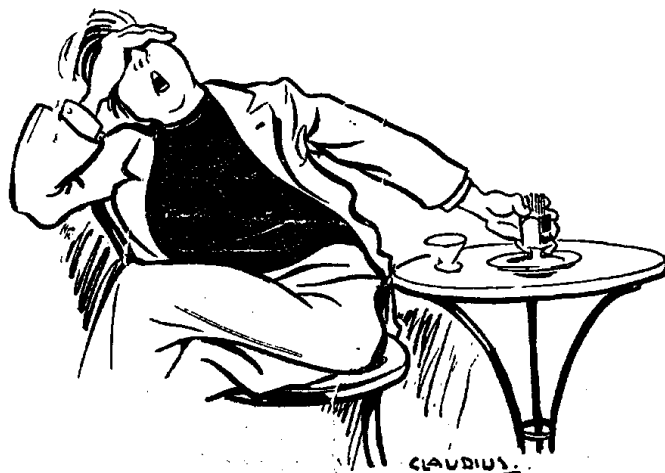
moeilijk gemaakt hun object met succes te argumenteeren. Het is echter een doorduchter feit, dat geen der beide partijen uit zulk een tactiek voordeel haalt. Wie afstand doet van fanatisme, pro of contra, en gaarne de kwestie beschouwt zooals ze werkelijk is, kan gerust over de theoretische punten heenstappen en behoeft zich waarlijk niet af te vragen, wat er te doen valt. Hij zal zich neerleggen bij het feit, dat het publiek danst en dat het zich dit vermaak niet gaarne ziet ontnemen. Van dat oogenblik af wordt alles teruggebracht tot de eenvoudige vraag: **Wat kan en mag gedaan worden, om te zorgen, dat de dans, onvermijdelijk ingeburgerd zijnde, althans op zoo hoog mogelijk peil komt te staan?**

In elk der groote steden heeft men een aantal goede dansinstituten, waar het dansen veredelend, hygiënisch en aesthetisch wordt onderwezen. Maar daarnaast zijn er vele minder aanbevelenswaardige inrichtingen, die zelfs niet voldoen aan de minste eischen. Tot nu toe had iedereen in Nederland, die een paar danspassen kon maken, het recht zich als dansleeraar te vestigen. Niemand controleerde zijn bevoegdheid. De vele vakverenigingen van dansleeraren misten het gezonde verstand om zich, ter bevordering van gemeenschappelijke belangen te verbroederen, en terwijl die toestand voortduurde, kwamen danskunst en onderwijs beiden in discrediet.

Nu is de reorganisatie van het dansonderwijs in Nederland ter hand genomen; de dansleeraren hier te lande zijn sinds Maart 1941 in één vakgroep verenigd en staan onder bescherming van het departement van Volksvoorlichting en Kunsten, resp. de Nederlandsche Kultuurkamer.

Met de instelling van bovengenoemde vakgroep is aan den ongezonden toestand een einde gemaakt, hoewel het praktische deel van het veelomvattende programma, hetwelk voor oogen is gesteld, slechts langzaam vordert. De z.g. éénheid in het dansprogramma bestaat nog steeds uit de engelsche producten Quick-Step, Slow-Foxtrot, Tango en Wals, terwijl het probleem unificatie,

eenheid in het lesgeven in een behoorlijke nederlandse terminologie nog niet tot stand is gekomen. Voor de afwisseling van werkelijke **gezelschapsdans** is niets gedaan. Een prijsvraag, uitgeschre-

WAT HET OOG NIET ZIET,
HET HART NIET DEERT

ven door de leiding van deze vakgroep, zou thans reeds nut kunnen afwerpen, terwijl eenheid in de gespeelde muziek van groot belang is. Daarbij eenheid in de verkeersregelen op den dansvloer en eenheid tenslotte inzake de verschillende seizoensdansen, aangezien we hier in het gedrang zitten tusschen de tegenstrijdige invloeden van Amerika en Europa.

En propaganda voor den dans zelf? Ik geloof, dat die overbodig kan genoemd worden. De dans is er.. en daarom behoeft hij niet meer ingevoerd te worden. Hoogstens kan meer de nadruk gelegd worden op de beoefening van den dans als lichaamscultureel element. Zolang een propaganda voor den dans zich hiertoe bepaalt, kan men er slechts sympathiek tegenover staan. In elk geval zullen de strijdmethoden van zulke voorstanders worden gewaardeerd. De taak der overheid eindelijk zal dan bestaan uit een regelend optreden teneinde misbruik en excessen te voorkomen.

Moge zoo de waarlijke gezelschapsdans ontstaan, die, waar ook gedanst, weer in staat is de massa tot een groot gezelschap, een echte **gemeenschap**, te verenigen.

Bezoek tijdens de feestdagen

het

SCALA-THEATER

Potterstraat - UTRECHT - Tel. 12461

M. H. GAUHL & Co.
Bontwerker voor het betere genre
Den Texstraat 10
AMSTERDAM — Telefoon 37426

VAN ZWIETEN EN Co.
Heeren- en Dameskleermakerij en
Uniformen
Mathenesserlaan 297, Rotterdam.
Telefoon 30347

GEORG FRIEDRICH GREIB
KLEERMAKER

Uniformen — Civiel
Den Texstr. 7 hs., A'dam, Tel. 32558

Aanbevolen Café's en Restaurants.

DEN HAAG

Café-Restaurant - Billard
„HET DIETSCHE HUIS”
Torenstraat 146
TEL. No. (aangevraagd)
Kd JAUTZE

TIROLER HOF
Annastraat 17, Den Haag
Deutsches Bier - Wiener
Küche - Mässige Preise
T. 116485, Inh. H. Fichter

RIDDER-KLAUSE
Rijswijkseplein
Verkeerslokal der
Deutschen Wehrmacht

ZUM KLAUSNER
Das Haus der guten Küche
Der Biere und Weine
Den Haag, Heerengr. 18
Telefoon 11.46.93

DORTMUNDER HOF
Special Ausschank ausschliesslich Deutscher
Biere - Vergunning
Toussaintk. I h. Veenkade

HAARLEM
STATIONSKOFFIEHUIS
v.h. FIRMA KUYPERS
Stationsplein 12
Electrisch gekoeld bier
L. v. d. HAVE

AMSTERDAM

Bezoekt Café PALACE
Thorbeckeplein 16
Tel. 34782 Amsterdam
Dagelijks CONCERT
Intim und Gemütlich
Prima Consumptie

THE ORIENTAL BAR
Café „Van der Laan”
Thorbeckeplein 2-4
hoek Rembrandtsplein
Amsterdam C.
G. v. d. Laan Tel. 33570

CAFE STADSLICHT
Reguliersdwarstraat 103
Telef. 36910
Trefpunt van
alle kameraden

HIER MOET UW
NAAM STAAN!

(Vervolg van pagina 5)

bemesten. Ik leef, geloof mij, ik leef, sterker dan jij, en ik zal, tot het einde van dezen veldtocht, naast jullie staan en je de munitie aangeven, naast je lopen en meezingen. Tegelijk zal ik mijn vrouw ondersteunen, wanneer ze mijn kind baart en ik zal met mijn donkere mannenstem zijn kinderliedjes zingen. Omdat ik ben in de mythe van mijn volk en ras."

IK deed mijn ronde en hij sprak nog over vele dingen. Zijn woorden werden waarheid voor mij, zoo gauw hij ze sprak. Ik meende telkens, ze reeds eerder te hebben vernomen, ze reeds eerder te hebben aanvaard, reeds eerder hun juistheid te hebben geweten.

Toen wij bij een open plek kwamen, vanwaar wij uitzicht hadden over het wijde land, zag ik, nog kilometers voor ons, de steeltieslichties van een bombardement. Ik wist, dat onze onmarsch werd voorbereid en keek er naar met een groote, innerlijke rust, toen het mij plotseling voorkwam, alsof er een groot licht geboren werd uit de rij der steeltieslichten. Het nam vorm aan en werd opnieuw het gezicht van mijn gevallen kameraad.

Het ontroerde mij, hem plotseling weer zoo groot vóór mij te zien en ik wilde wat zeggen, toen het gezicht iets van zijn trekken verloor, iets van andere trekken kreeg toegevoegd en werd tot dat van zijn vader, wiens portret hij mij wel eens had getoond. En door dit gezicht heen verscheen weer een ander, met groote snorren en een haard, gedragen om het wegvlochtende van een kin te verberoen: het moest de grootvader zijn, die dominee had willen worden en daarmee de vrome on-

kerksche traditie van zijn geslacht drie jaar lang ontrouw was geweest. Sneller verdween dit gelaat en een man met een zware kinnebak en een hoog gewelfd voorhoofd verscheen. Het was de overgrootvader, de trots van het geslacht, die door den Fransch-Duitschen oorlog van 1870—'71 als man van middelbaren leeftijd zijn geheele vermogen verloor, niet meer in staat was, aan zijn verplichtingen te voldoen en failliede. Maar die toen, met een onverwoestbare hardnekkigheid, op de puinhoopen van zijn bestaan een nieuw leven had opgebouwd, de stad achter zich had gelaten en was teruggekeerd tot den grond. En die tenslotte vijftien jaar nadien, zijn oude firma voor één dag opnieuw had opgericht, al zijn oude schuldeischers bijeen had geroepen en hen tot den laatsten cent had uitbetaald, om drie weken nadien het hoofd neer te leggen. De bet-overgrootvader verscheen, een sterk, maar precieus gezicht, te mooi om zoo sterk te zijn, als hij wilde doen schijnen en maakte weer plaats voor zijn vader, den soldaat onder Napoleon. Dan kwamen de achttiende-eeuwers, iets decadenter, maar toch teveel boeren om zich geheel te laten meeslepen in de slapheid van hun eeuw, de zeventiende-eeuwers en die uit de zestiende eeuw, konden die harder werden, een inzinking vertoonden en weer harder werden. Er verzezen steeds nieuwe gelaten, dertiende-eeuwsche mensen, twaalfde, elfde-eeuwers. En steeds werden de koppen — met de ononhoudbare, organisch noodzakelijke inzinkingen — ernstiger, dieper, sterker, vrijer. Er trok een reeks van honderden Germaansche gezichten voorbij mijn oog, dien nacht. En in deze eindeloze rij zag ik de afstamming van mijn kameraad, zag ik de afkomst van mijn volk door de stamreeks van één van zijn zonen.

Ten leste zag ik de meest vrije en sterke kop van allen, de oervader, die

misschien vijfduizend jaar geleden met volgelingen en hun vrouwen, het woongebied van zijn vaderen en zijn stam verlaten had en een nieuw land had gezocht, waar ruimte zou zijn voor hem en de zijnen, gelijk nu, in het jaar 1941, zijn nakomeling was uitgetrokken, om Rusland te veroveren en Europa nieuwen voedingsbodem te geven, om het Noorderas te herstellen in zijn volle glorie.

TOEN werd zeer langzaam, uit dezen kop, de sterkste van allen, van den trotschen vrijen boer uit het heerenvolk, een laatste: het gelaat van den zoon uit 1941, die gevallen was voorbij Tanganrog, op den weg naar Rostof, met dezelfde volkomen zekerheid omtrent leven en dood en de juistheid van zijn daden, als de oervader had gekend. Hoezeer deze kop ook die van mijn vóórman in het gelid, Herman van Stoutenburg was, toch was evenzeer het gelaat van ons allen daarin afgebeeld. Het was de kop van den huidige man der SS, zooals wij dien kennen, en er was, om dezen kop te beeldhouwen uit den voorgaande, uit het gelaat van den oervader van voor vijfduizend jaar geen hamerslag en geen steek van den beitel noodig. In één opzicht slechts was er verschil tusschen oervader en zoon: de laatste droeg den strengen stalen helm met de runen.

Zoo sloot zich de kring. Zoo groeide in vijfduizend jaren de oervader weerom naar zijn spiegelbeeld. Zoozeer overwon de zoon in het jaar 1941 alle belemmeringen en alle rasterwerk, dat geplaatst was tusschen hem en het vrije, heroïsche leven, alle techniek en alle traditioneele denkfouten en kerkelijke verstarringen, alle leugenachtigheid en verbastering, welke hem en zijn geslacht hadden bedreigd en aangetast, dat na vijfduizend jaar zijn gelaat weer samenviel met dat van den eerste van zijn sibbe.

VERLAG DER DEUTSCHEN ARBEITSFRONT

VERTRIEBSSTELLE DER NIEDERLANDE DER
BUECHERGILDE GUTENBERG

Reichhaltige Auswahlreihe von Romanen — Reisebeschreibungen — Bildbänden — belehrenden Werken

EINTRITTSGELD f 0.40
MONATSBEITRAG f 0.70

Im Vierteljahr ein Buch nach freier Wahl.
Katalog und Beitrittserklärungen auf Antrag

Wir bieten den Mitgliedern der N. D. K. an:
die hochinteressante Neuerscheinung
Die Niederlande im Umbruch der Zeiten
von du Prel-Janke Gebunden f 6.50

Freude und Arbeit

die reichillustrierte zweisprachige Weltzeitschrift.

Das deutsche Kulturschaffen spiegelt sich
in dem reichhaltigen Sortiment der bedeutendsten deutschen Verleger in unserer
Buchhandlung

BESUCHEN SIE UNS, ODER FORDERN SIE
UNSERE LISTEN AB

BOEKENHUIS - AMSTERDAM

KALVERSTRAAT 116-118 - TELEPHON 47829

**Een
welkom geschenk
voor de feestdagen!**

UITGEVERIJ WESTLAND brengt de na-
volgende *nieuwe Nederlandse Boeken*

- ① THEODOR FRITSCH
DE VALSCHE GOD
f 3.50
- ② HENRIK HERSE
RUITERS VOOR ZUID-AFRIKA
f 3.90
- ③ WILLEM VAN SANTEN
**DR. NATHAN OPPENHEIM'S
MEDICINALE BADEN**
f 3.50
- ④ W. SCHWIER
VRIJMETSELARIJ
EEN VOLKSVIJANDIGE ORGANISATIE
f 2.95

BROCHURES

- DR. P. MOLENBROEK
NEERLANDS DWALING EN TOEKOMST
f 1.10
- PIETER EMIEL KEUCHENIUS
UIT DEN TALMOED
UIT DE SCHATKAMERS VAN JOODSCHE
WIJSHEID EN CULTUUR
f 1.10

WESTLAND-SERIE

- ① DR. R. STRÖBEL
**DE OORSPRONG
VAN ONS VOLK**
f 0.30
- ② DR. RUDOLF KOMMOSS
JOODSCHE WERELDPOLITIEK
f 0.30

**GROOTE KEUZE
DUITSCH BOEKEN
OP IEDER GEBIED**

*In alle
goede
Boekhandel*

EN BIJ UITGEVERIJ WESTLAND • AMSTERDAM • DE LAIRESSESTRAAT 79

AMSTERDAM

Eet mosselen bij VAN DER EIJKEN, met bier of snaps; dan zal 't U blijken, dat het een „goden“-eten is. De prijs is billijk — kom maar kijken. 't wordt geserveerd als bij de rijken — gewend als men dat van ons is. Dus ga vandaag naar VAN DER EIJKEN, gij weet bij 't scheiden van geen wijken, Als 't klokje van elf uur er is.

CAFÉ G. H. VAN DER EIJKEN
VIJZELSTRAAT 49 — TELEFOON 31208

WIJ KOOPEN ALLE SOORTEN OUD PAPIER
VAN DRUKKERIJEN, FABRIEKEN ENZ.
WED. C. BENDER
RUSTENBURGERSTR. 34-38 - TELEF. 95061

Wat Gorrêe niet lasschen kan
Geef dat gerust den vuilnismen.
Smederij G. J. Gorrêe
GER. DOUSTRAAT 3-5 - TEL. 20787

M. ZEILMAKER — AMSTERDAM
Schrijfmachinehandel
Marnixstraat 7 — Telefoon 48616
Levering en reparatie van alle kantoormachines

AMSTERDAM
Hotel-Café-Restaurant **NEUTRAAL**
AMSTERDAM Damrak 8
TELEFOON 45403 en 47510
Logies met uitstekend ontbijt vanaf f 2 —
Div. Bitters 20 ct Thee en Koffie 15 ct.
M. W. RABE KOCH

ZUIGERS

Wij fabriceren (gieten) zuigers voor iederen motor
Alle typen F O R D met olievoor onder de pen
N.V. Handel-Mij. Otto Müller
Kerkstr. 425-427 - AMSTERDAM-C.
Er is maar één

W. H. MIERSEMANN
Bontwerker - - Vakdipl. Leipzig
AMSTERDAM - J. Luykenstr. 76
Telefoon 28682 - Giro 301276
Prachtige collectie Zilvervossen
BONTMANTELS naar M A A T
Pellerines, Repareeren, Moderniseeren
zaak van vertrouwen

Te Amsterdam, op 't Rembrandtsplein,
Kunt ge onder elkander zijn.
Maakt dus gebruik van onzen tip
En bezoekt allen **CAFÉ TRIP**
REMBRANDTSPLEIN 35, Tel. 37157

Haarden, Haardkachels, Salamanders en Kookkachels
KEUZE UIT MEER DAN 60 MODELLEN
Groote voorraad in Gasfornuizen en Comtoren, El. Kachels en Kookplaten
T. H. v. d. P A R R E
2e Hugo de Grootstr. 13 - Telef. 82456
AMSTERDAM

PRACHTCOLLECTIE
Moderne SCHILDERIJEN
in elk genre
Speciaal adres voor emlijstingen.
HET LIJSTENHUIS
J. B. BALKSTRA
BILDERDIJKSTR. 207 Tel. 81253

ROTTERDAM

SCHILDERIJEN
P. D. DOODEWAARD Kzn.
ROCHUSSENSTRAAT 52, TEL. 21956
NOORDMOLENSTR. 26, TEL. 43910

J. FRANKEN

Dames- en Heerenkleermakerij
Kleiweg 88 b - HILLEGERSBERG
COUPEURSBEZOEK DOOR
HET GEHEELE LAND

L. M. TIEMAN
voorheen I. H. TIEMAN
ROTTERDAM
Rodenrijchesstr. 31
Telefoon 41023

ALGEHEELE WONINGINRICHTING
BEHANGERS- EN STOFFEERdersBEDRIJF
Voor beter BROOD en BANKET
H. C. PELETIER, ROTTERDAM
Benthuizerstr. 91 - Telefoon 41386

DEN HAAG

N.V. JAN SPIERDIJK

Oudste adres voor
MEUBELN
Groote Markt 20
hoek Luth. Burgwal

Tel. 11652 — DEN HAAG
**SALON-, HUIS- EN
SLAAPKAMERS**

Fum Klansner

Das Haus der guten Küche
Der Biere und Weine

DEN HAAG - Heerengracht 18
Tel. 11.46.93 Inh. G. W. Scherer

Uniformpetten - W.A. - Mutsen
PETTENFABRIEK

Jacq. A. MULDER

Corn. Speelmanstr. 3 - Tel. 720321
Den Haag

TASSERON Kleedingbedrijf
GABR. METSUSTR. 74, Tel. 33.22.07
DEN HAAG

Uniformen - W.A. en P.O. - Koppels
Rijbroeken - Tuniek
ook alleen Overjassen
Stoffen van KRANTZ & Zn., Leiden

Firma J. v. d. KAMP

Wijnen en Gedistilleerd
ANNO 1883
BORNEOSTR. 39, DEN HAAG
TELEFOON 551402

JODENBESTRIJDERS IN NEDERLAND

Bestelt uw

RADIO

bij een geestverwant

Brieven Bureau „DE MISTHOORN“

KOSTER & LUIJTERS

Geraniumstraat 3 * DEN HAAG
Telef. 332645 - 338696

LOODGIETERS EN SMEDEN

Gebr. TH. & L. BOERS Mzn.
RIJSWIJK Z-H. - Geestbrugweg 22

Holland
Import, Engros,
Export, Aardappelen,
Groenten en Fruit
Telegr. adres: Embee
Rijswijk (Z.H.)
Tel. Den Haag 118643
en 779130 - Delft 1258

BLOEMENMAGAZIJN

„JOTY“

224 a. Laan van Meerdervoort
Telefoon 334850 — DEN HAAG
Levering door het geheele land.

Bezoekt de

RESI BAR

Korte Poten 18 - Den Haag
Het toppunt van gezelligheid,
aanbevelend,
PIET RIJKE en **RESI LINDNER**

NIJMEGEN

Bezoekt Café-Restaurant

DAS DEUTSCHE HAUS
Prima consumptie • Billijke prijzen
HOENMARKT 1 • NIJMEGEN
Man spricht Deutsch • F. A. Gerritsma

Tuinarchitectuur

Vakkundige en moderne tuinaanleg
W. L. HENDRIKS
Gedipl. tuinbouwkundige
DRIEUIZERWEG 177
Tel. 20069 - NIJMEGEN

U zoekt geldbelegging?

Wij dienen U van advies

Adres verkrijgbaar op vertoon
LIDMAATSCHAPSKAART 1941
Kringhuis N.S.B. Nijmegen

Voor alle soorten

brandstoffen:

J. H. HENDRIKS
Hatertscheweg 291 — Tel. 23582
NIJMEGEN

Fotografie op elk gebied

Speciaal adres voor amateurs
Adres op vertoon
LIDMAATSCHAPSKAART 1941
Kringhuis N.S.B. - Nijmegen

UTRECHT

H. HAGENS Stoomwasscherij
Gildstraat 159 - Telefoon 11595
UTRECHT

VRAAGT TARIJVEN

GALESLOOT N.V.

Lederhandel en Schoenmakerij
Vinkenstraat 7
Telefoon 18524 — UTRECHT

J. H. DE GROOT

Koekoekstraat 15 — UTRECHT
Goud, zilver en horloges
Herstellinrichting

WONINGINRICHTING „WW“

ANTH. MATTHAEUSLAAN 35 a
UTRECHT — Telefoon 12971

Vraagt nu aan ons eens prijs!
„Alles voor Uw woning“

ARNHEM

Voor al uw drukwerk een goed adres?

Verkrijgbaar op vertoon van
LIDMAATSCHAPSKAART 1941
aan Kringhuis Arnhem

Kameraden,

koopt bij kameraden
(adv.)

F. A. J. PETERS-ARNHEM
KASTANJELAAN 10 — Tel. 21071 — Giro 110780
Uniformen: P.O. - W.A. - MOT. - W.A.
Waterproof Overjassen - Koppels
Zwarte Hemden - Dassen
ALLE DISTINCTIEVEN
Uitsluitend eerste klas maatwerk
Leverancier funct. Hoofdkwartier

BREDA

JOS. DRIESSEN

B R E D A

Fabriek van

Verfkwasten en Penseelen

Alle aanverwante

schildersartikelen

Uitsluitend beste kwaliteiten

Specialiteit:

„BATAAFKWASTEN“

Nederlandsch Octrooi No. 46996

eet meer
haring

